

Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől

4800 Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

Telefon: 45/470-022 Fax: 45/ 470-652

honlap: www.vasarosnameny.hu

e-mail: jegyzo@vasarosnameny.hu

Ügyiratszám: 151/...5099-1...../2019.

Készítette: Hatósági Csoport/Önkormányzati Osztály
BEREGTÖT KFI.
Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház
Vásárosnaményi Védőnői Szolgálat
Vásárosnaményi Rendőrkapitányság
Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ.

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

B E S Z Á M O L Ó
(Átfogó értékelés)

– a Képviselő-testülethez –

az Önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetésére
(Készült a Képviselő-testület 2019. május 23-i rendes ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: **Gyvt.**) 96. § (6) bekezdése előírja a helyi önkormányzatok számára átfogó értékelés készítését a település gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

„96. § (6) A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

E kötelezettség tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. r.**) 10. mellékletének I. pontja rögzíti. Az átfogó értékelés az említett melléklet kilenc pontjában felsorolt tartalmi követelményeket követi. (A 4-5. pont 2013. január 1. napjától hatályát veszítette.)

A Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdette a gyermekek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt egyezményt, mellyel a Magyar Köztársaság vállalta, hogy az egyezményben meghatározott gyermeki jogok érvényesülését biztosítja. Az egyezményben foglalt rendelkezések figyelembevételével került megalkotásra a gyermekvédelmi törvény, amely állami és önkormányzati feladatok meghatározásával építi fel a gyermekek védelmét szolgáló ellátó rendszert,

illetve meghatározza azokat a hatósági intézkedéseket, melyeket a gyermeket veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében meg kell tenni.

A gyermekvédelmi törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A Gyvt. 94. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzat feladata:

- a) a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése,
- b) a területén lakó gyermekek ellátásának szervezése.

A Gyvt. 94. §-ának (2)-(7) bekezdése határozza meg részletesen a települési önkormányzatok feladatát, körét. Ezen a területen az elmúlt év során jelentősebb módosítás nem történt. A strukturális átalakítások már 2015. és 2016. évben megtörténtek (lásd pl. gyermekjóléti központ felállása).

A Gyvt. fent hivatkozott rendelkezései közül a (2) és az (5) bekezdés 2019. január 1. napjától módosult (2019-ben hatályba lépett szövegrészek félkövér betűtípussal, 2018. évben még hatályban lépő rendelkezések már áthúzott betűtípussal kerültek jelölésre).

*„2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja ~~a Biztos~~~~Kezdet~~ ~~Gyerekház~~~~gyermek~~ **esélynövelő szolgáltatásai** kivételével - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.*

(2a) Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet.

(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezernél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát,

d)

köteles működtetni.

(3a) Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

(4) A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város

lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

(5) A települési önkormányzat által fenntartott intézmények ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve a 39/A. § (4) bekezdése szerinti kijelölés esetében, ha az intézményt társulás keretében közösen tartják fenn, vagy ha az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára is kiterjedően.

(5a) A települési önkormányzat által fenntartott

a) bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25%-áig,

b) mini bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 50%-áig

az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

(6) Ha az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, - eltérő megállapodás hiányában - az ellátást valamennyi jogosult számára azonos feltételek szerint kell biztosítani. E rendelkezést kell alkalmazni az ellátás megszüntetése esetén is.

(7) Az intézményt fenntartó önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező önkormányzat kérésére az ellátást nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor vagy külön megállapodásuk alapján már biztosított ellátást.

*(8)
94/A. § A települési önkormányzatok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat, különösen a bölcsőde, mini bölcsőde, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona működtetését társulás útján is biztosíthatják."*

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
  - család- és gyermekjóléti szolgálat: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
  - család- és gyermekjóléti központ: 2016. január 1. napjától bevezett ellátási forma,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
  - bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  - családi napközi,
  - családi gyermekfelügyelet,
  - házi gyermekfelügyelet,
  - alternatív napközbeni ellátás,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai (2018. december 31. napjáig: Biztos Kezdet Gyerekház).

A fent felsorolt ellátásokat és intézkedéseket mutatjuk be részletesen jelen beszámolómban a 2018. évre vonatkozóan.

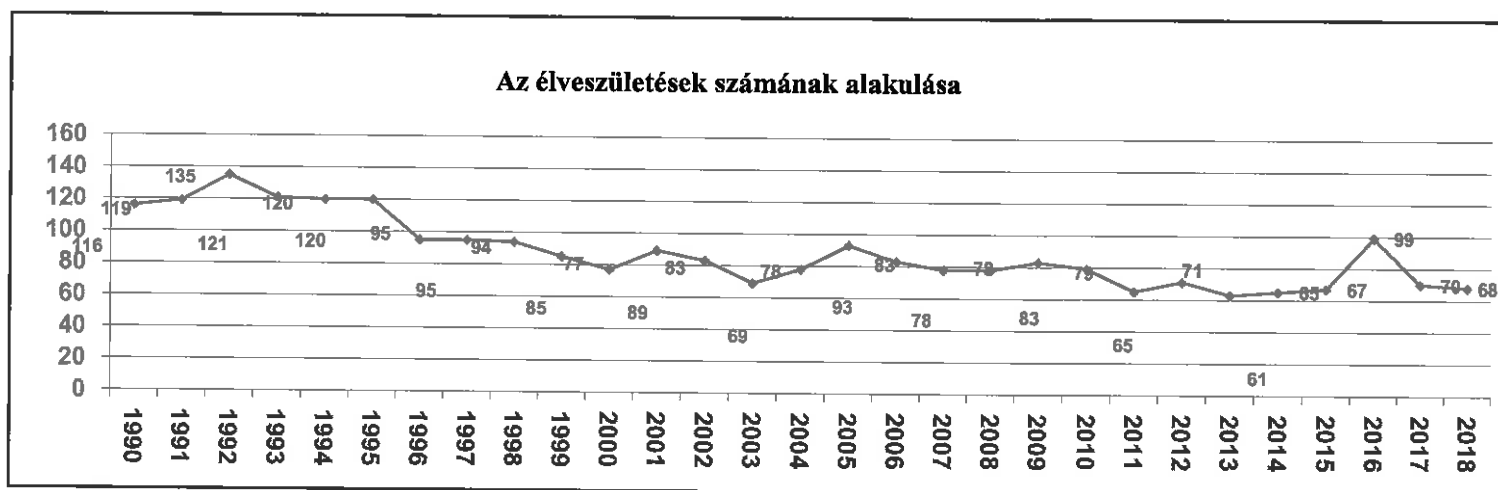
1. Vásárosnamény város demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A város állandó lakosainak száma 2018. december 31-jei állapot szerint: 9324 fő.

A népesség kor szerinti megoszlása 2018-ban:

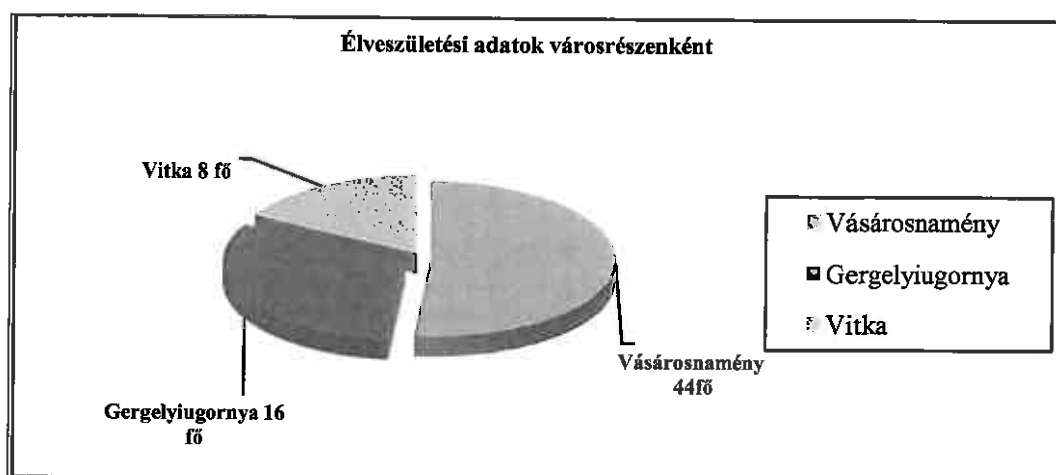
- **0 – 18 éves korúak száma összesen: 1 664 fő** (Ebből a 14. év alattiak száma: 1 204 fő.)
- 19 – 62 éves korúak száma: 5 711 fő
- 62 év felettiek száma: 1 949 fő.

Az alábbi diagramm 1990-től mutatja a születések alakulását Vásárosnaményban:

A városban a születések száma - 1990-től vizsgálva – igen hullámzó görbét mutat. A legmagasabb születésszám 1992-ben, a legalacsonyabb 2003-ban és 2013-ben volt. 2018-ban 68 főgyermek született.

Városrészenként ez a szám az alábbiak szerint oszlik meg:

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19-20/B. §- ai által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy olyan természetbeni ellátás, amely havi rendszeres pénzbeli utalással nem jár. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása alapján a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. §- ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,
- c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának feltétele:

„19. § (2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.”

A Gyvt. 19. § (7) bekezdése a vagyont az alábbiak szerint határozza meg:

„19. § (7) Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy

b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését

megaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.”

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy év időtartamra történik a Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott kitételekkel:

„20. §(1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig

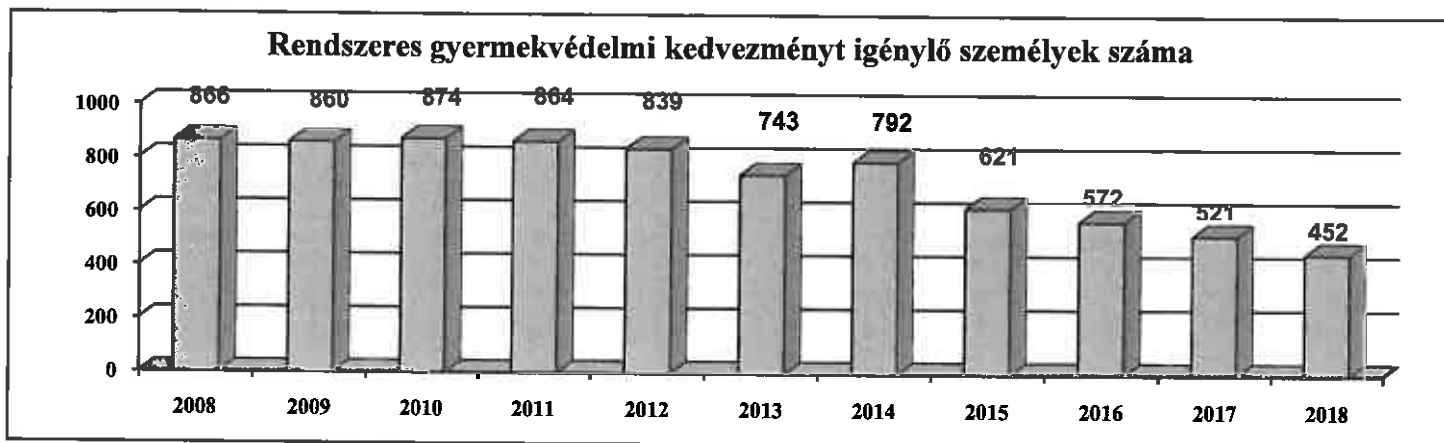
megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

(2) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

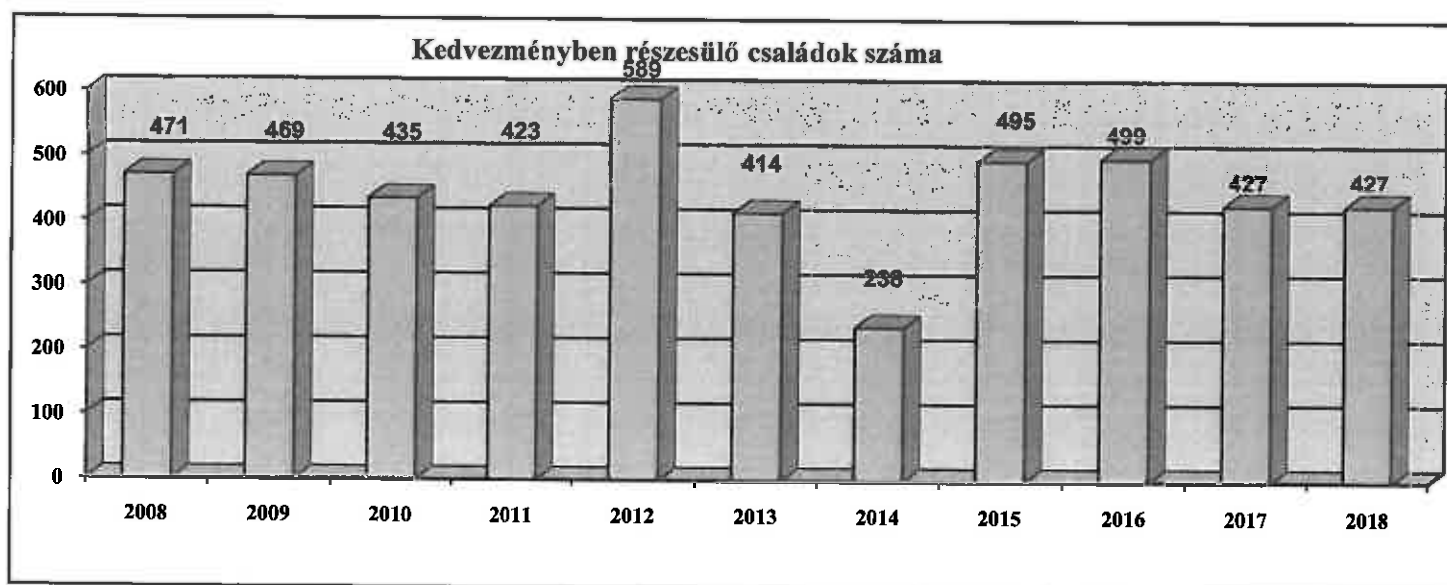
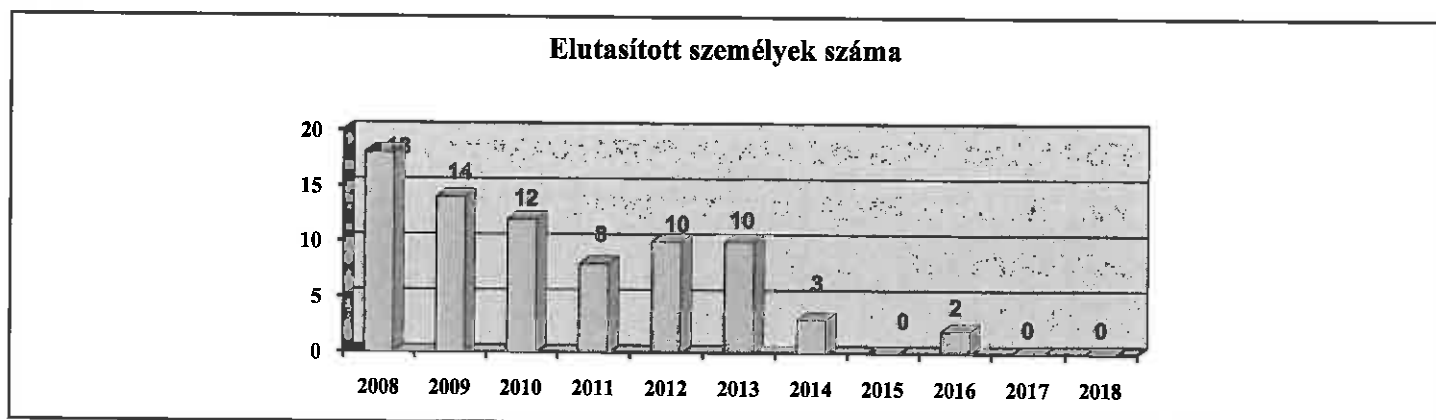
a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

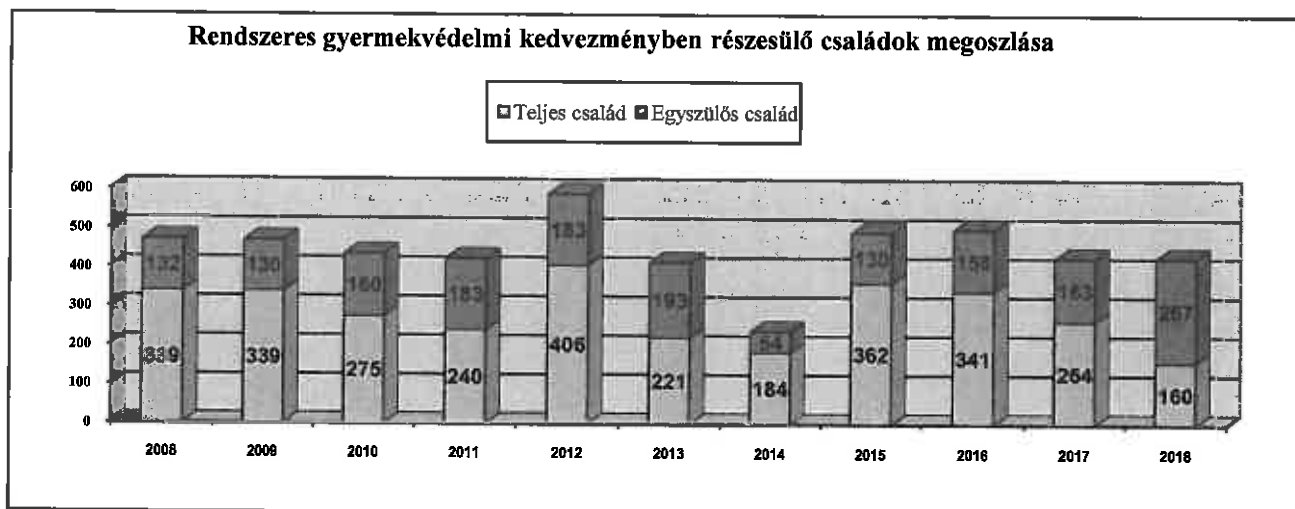
b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.”

Az alábbi táblázat az előző 11 év rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó adatait mutatja:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az elmúlt évben 521 fő volt jogosult.

Az adatokból látható, hogy a kedvezményben részesülő teljes családok száma előző évhez képest hárommal csökkent, míg a kedvezményben részesülő egyszülős családok ugyanennyivel emelkedett. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság esetén a Magyar Állam természetbeni támogatást nyújt a rászorultak részére. A természetbeni támogatást Erzsébet-utalvány formájában nyújtja, mely felhasználható készétel, ruházat és tanszer vásárlására.

A Gyvt. 20/A. §- a alapján:

„20/A. § (1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

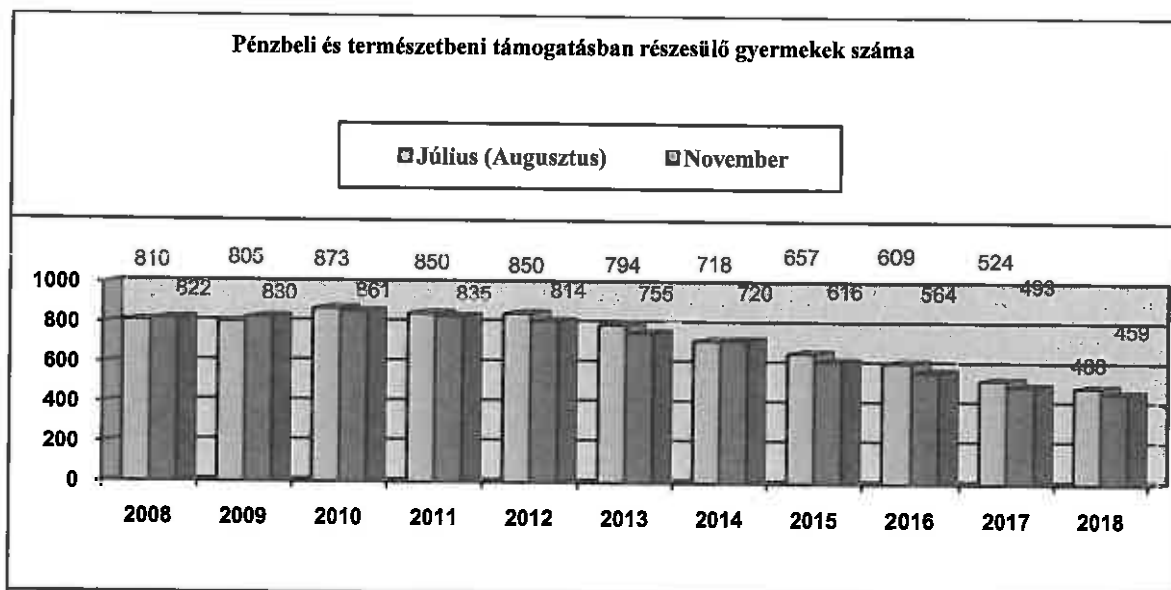
emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.”

A 2011. évet megelőzően az évi kétszeri pénzbeli kifizetés július és november hónapban történt. 2011. január 1-jétől azonban a Gyvt. módosult a pénzbeli kifizetést illetően, melynek alapján a júliusban esedékes pénzbeli támogatást 2011. évben már augusztusban kellett kifizetni. Ez 2018. évben is így történt.

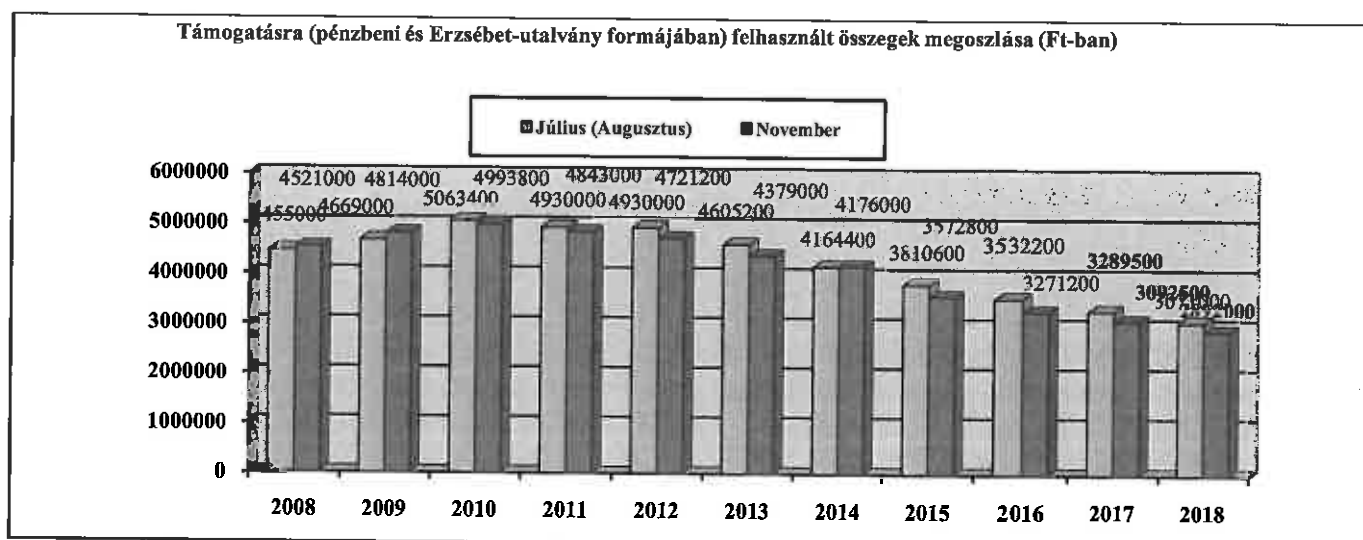
Az elmúlt évtől a támogatás mértéke emelésre és differenciálásra került, melynek alapján gyermekekét 6 000 Ft, hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek esetében pedig 6 500 Ft támogatásban részesültek a családok.

Az alábbi táblázat az előző 11 év pénzbeli és természetbeni támogatásravezető adatait mutatja:

Augusztusban a 488 gyermekből 202 fő (41,4%) alaptámogatásban (6 000 Ft-ban), 286 fő (58,6%) pedig emelt szintű támogatásban (6 500 Ft-ban) részesült. November hónapban ez a megoszlás 40% (183 fő) és 60% (276 fő), tehát jelentősen nem változott.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak természetbeni támogatására 2018. évben (Erzsébet-utalvány formájában) felhasznált összegösszesen 5 963 000Ft.

Az évi kétszeri, 2018-ban gyermekenként 6 000 Ft-os (hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek részére 6500 Ft-os) támogatás az önkormányzat költségvetését nem terhelte, hiszen a támogatás 100 % -ban állami normatíva.

2.2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott juttatások

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli, vagy természetbeni juttatásra 2018-ban sem került sor.

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Vásárosnamény Város Önkormányzata 2018. évben a gyermekekétkeztését a közigazgatási területén működő nevelési-oktatási intézményekben és bölcsődében biztosította. Az általánosiskolák és a középoktatási intézmények 2013. január 1. napjától állami fenntartásba kerültek, azonban a gyermekek étkeztetése továbbra is a települési önkormányzatok feladata maradt.

A Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődét a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás tartja fenn, mely ellátási forma részletesen a 3.2. pontban kerül bemutatásra.

A Gyvt. 21. §- a értelmében:

„21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középoktatási iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

A Gyvt. 151. § (1) és (2/e) bekezdését az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvény 37. § (2) bekezdése 2016. január 1. napjától hatályon kívül helyezte. A gyermekétkeztetés, az intézményi gyermekétkeztetés, az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, valamint a szünidei gyermekétkeztetés szabályait 2016. január 1. napjától új alapokra helyezték, melyet a Gyvt. 21/A. – 21/C. § -ai szabályoznak.

A Gyvt. 21/A. §- a 2016. január 1. napjával hatályba lépő rendelkezésével meghatározta az **intézményi gyermekétkeztetés** módját, formáját, tartalmát, melyek alapján a települési önkormányzatoknak biztosítaniuk kell az ellátást.

„21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézt,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézt kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) által fenntartott nem bentlakásos nevelési- oktatási intézményben,

b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,

c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.

(4) A bentlakásos intézményben az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosítani kell

a) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és

b) az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kíséreteket.

(5) A (4) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a szakosított szociális ellátást nyújtó és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény az intézményben elhelyezett gyermekek részére,

b) a települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére,

c) az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartója a b) pont alá nem tartozó bentlakásos nevelési-oktatási intézményben elhelyezett gyermekek részére.

.....”

A gyermekétkeztetés ingyenes és kedvezményes formáit, igénybevételének feltételeit a Gyvt. – 2016. január 1. napján hatálybalépő – 21/B. §- a az alábbiak szerint határozza meg:

„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

- a) a tizennyolc éven aluli,
 b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
 c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.
- (4) Az (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező
 a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
 b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,
 c) az a) és b) pontba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.
- (5) A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot is érteni kell.
- (6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.
- (7) Ha a tanuló - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött - tanuló szerződése alapján már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.
- (8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.
- (9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.”

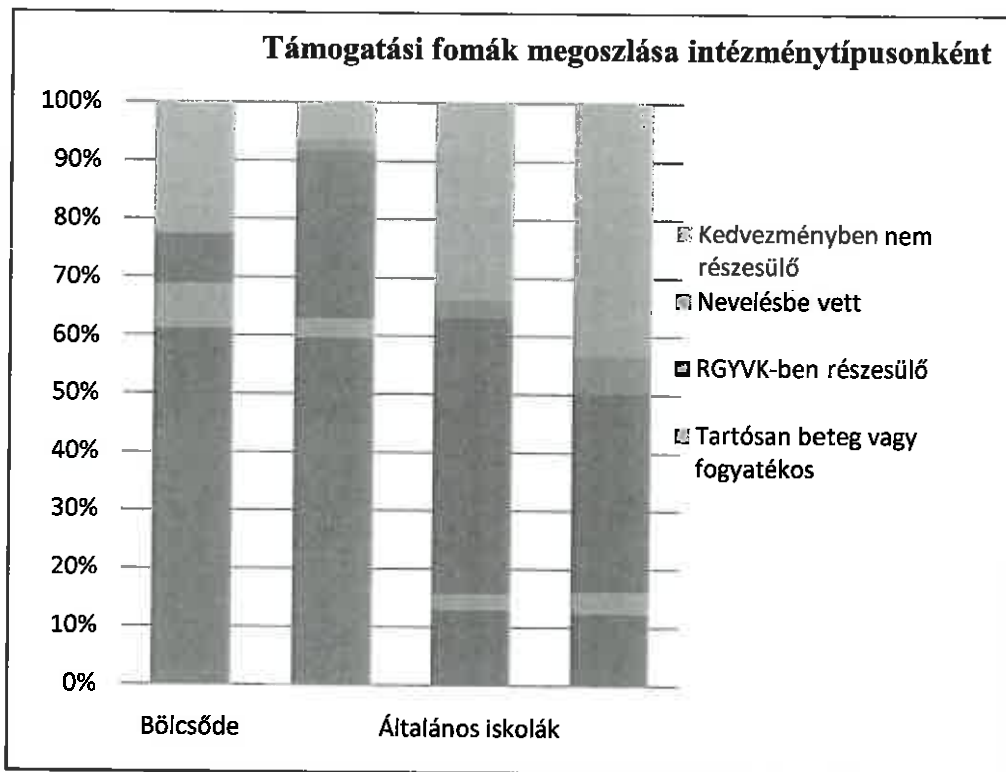
Vásárosnamény Város Önkormányzata 2017. január 1. napjától az általa fenntartott Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ útján biztosítja a gyermekétkeztetést az alábbi intézményekben:

- Vásárosnaményi Játékszág Óvodái (Vásárosnamény, Gergelyugornya, Vitka, Olcsva),
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Petőfi Sándor Tagintézménye,
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Kölcsey Ferenc Tagintézménye,
- Mesevarázs Birodalom Bölcsőde,
- Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium,
- Babus Jolán Középiskolai Kollégium,
- Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola.

Támogatási formák megoszlása intézményenként

ebéd adagszám

Intézmény	Nyilatkozat alapján ingyenes	3 v több gyerekes családban élő	Tartósan beteg vagy fogyatékos	RGYVK-ben részesülő	Nevelésbe vett	Kedvezményben nem részesülő	Összesen
Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődéje	2 323	794	389	434	0	1 154	5 094
Hétszínvirág Óvoda	20107	5 428	1 735	11 117	1 006	3 066	42 459
Platán Tagóvoda (Olcsva)	0	888	0	1 804	0	13	2 705
Napsugár Tagóvoda (Kisvarsány)	1062	301	0	1 452	0	78	2 893
Vadvirág Tagóvoda (Jánd)	2176	891	0	492	0	140	3 699
Óvodák összesen:	23 345	7 508	1 735	14 865	1 006	3 297	51 756
Eötvös József Ált. Isk. és AMI	0	11 692	2 727	32 511	137	31 885	78 952
Petőfi Sándor Tagintézmény	0	3 597	437	14 410	2 776	7 812	29 032
Kölcsey Ferenc Tagintézmény	0	1 784	474	15 454	1 111	4 733	23 556
Általános iskolák összesen:	0	17 073	3 638	62 375	4 024	44 430	131 540
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	0	2 214	1 389	2 145	411	9 352	15 511
Lónyay Menyhért Baptista Szakközép és Szakiskola	0	220	0	694	1 449	125	2 488
Babus Jolán Kollégium	0	2 154	0	9 772	493	6 612	19 031
Középiskolák összesen:	0	4 588	1 389	12 611	2 353	16 089	37 030
Mindösszesen:	25 668	29 963	7 151	90 285	7 383	64 970	225 420

Vásárosnaményi étkező gyerekek száma (fő)

	Nem vásárosnaményi gyerekek	vásárosnaményi gyerekek	Nem vásárosnaményi gyerekek	vásárosnaményi gyerekek
Bölcsőde összesen:	8	17	32%	68%
Óvodák összesen:	85	242	26%	74%
Általános iskolák összesen:	332	462	42%	58%
Középiskolák összesen:	198	51	80%	20%
Mindösszesen:	623	755	45%	55%

Vásárosnaményi étkező gyerekek aránya intézményenként

önkormányzat- a Gyvt. 21/C. §- ában foglaltaknak megfelelően- 2018. évben hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos gyermekek részére a nevelési és tanítási szünetekben is biztosította a gyermekétkeztetést.

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztetést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

Szünidei étkeztetést igénylő gyerekek száma

Kor-	Tavaszi szünet			Nyári szünet			Őszi szünet			Téli szünet		
	HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH	

csoport	Igényel- te	Igényel- te	Össze- sen	Igényel- te	Igényel- te	Összes- en	Igényel- te	Igényel- te	Összes- en	Igényel- te	Igényel- te	Összes- en
Bölcsőde	2	0	2	6	3	9	8	3	11	5	2	7
Óvoda	7	4	11	18	10	28	6	5	11	4	1	5
Általános iskola	19	5	24	41	12	53	17	16	33	18	5	23
Gimnáziu- m	2	7	9	10	8	18	2	5	7	1	3	4
Összesen	30	16	46	75	33	108	33	29	62	28	11	39

	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Összesen:
HH	30	75	33	28	166
HHH	16	33	29	11	89
Összesen:	46	108	62	39	255

Intézmény	Nyilatkozat alapján ingyenes	3 v több gyerekes családban élő	Tartósan beteg vagy fogyatékos	RGYVK- ben részese- lő	Nevelésbe vett	Kedvezmé- nyben nem részese- lő	adagsz:	
								Összesen

Bölcsőde	2 323	794	389	434	0	1 154	5 094
Óvodák	23 345	7 508	1 735	14 865	1 006	3 297	51 756
Általános iskolák	0	17 073	3 638	62 375	4 024	44 430	131 540
Középiskolák	0	4 588	1 389	12 611	2 353	16 089	37 030
Mindösszesen	25 668	29 963	7 151	90 285	7 383	64 970	225 420

3. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások bemutatása

Vásárosnamény Város Önkormányzata az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 15/2015. (III. 31.) önkormányzati rendelete alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében 2015. december 31. napjáig gyermekjóléti szolgáltatást (2016. január 1. napjától család- és gyermekjóléti szolgálatot és család- és gyermekjóléti központhoz tartozó ellátást), gyermekek napközbeni ellátását (óvodában és iskolai napköziben), Biztos Kezdet Gyerekházat, gyermekétkeztetést, a gyermekek átmeneti gondozását, valamint 2016. július 25. napjától a bölcsődei ellátást biztosítja. A Család- és gyermekjóléti Szolgálatot, a Család- és gyermekjóléti Központot és a bölcsődei ellátást társulás (BEREGTÖT) útján látja el, míg a gyermekétkeztetést 2017. január 1. napjától a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ szervezeti keretébe integrálta.

3.1. Család- és gyermekjóléti Szolgálat

A BEREGTÖT Kistérségi Fejlesztési Irodája az általa működtetett Család- és gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolót önkormányzatunk részére megküldte, melyet az alábbiakban – teljes terjedelmében – a Képviselő-testület elé terjeszték:

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

A szolgálat fenntartója: Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás

A fenntartó adatai:

Székhely: 4800 Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

Adószám: 15445397-1-15

A szolgálat megnevezése: Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Szolgálat

Az ellátottak számára nyitva álló helyiség: 4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 9.

4826 Olcsva, Kossuth út 1.

4841 Jánd, Tisza út 1.

Telefonszám: 45/448-034

E-mail: beregtot.gyjsz@gmail.com

A szolgálat működési területe: Jánd, Olcsva, Vásárosnamény települések.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe Vásárosnamény Város közigazgatási területe, valamint Olcsva és Jánd települések.

Személyi feltételek:

A feladatokat 2018. 07. 31. napjáig főállásban három családsegítő látta el 1 fő szakvizsgázott

szociálpedagógus végzettséggel, 1 fő pedagógia alapszakos bölcsész nevelési asszisztens specializáció végzettséggel (2019. januárjában szakirányú szociálpedagógus végezettséget szerzett), 1 fő általános szociális munkás, okleveles szociális gazdaság szakember végzettséggel.

A család-és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

A család-és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39.§ (2), (3),(4) bekezdése, 40.§-a, és az Szt. 64.§-a szerinti feladatokat.

A Gyvt. 39.§.(1) szerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyvt. 39.§.(2) alapján a gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,

c) az a) pontban, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét,

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 6. § (2) bekezdése szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, ezen belül a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 2. § 1) pont lb) alpontja szerinti esetkezeléssel, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A család- és gyermekjóléti szolgálat **tájékoztatási feladatai** körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és

ellátásokról,

c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és

d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a **szociális segítőmunka keretében**

a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,

b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,

c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbieket mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét, és

f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az **ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében**

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és

d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a **családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából**

a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését,

c) tájékoztatja a szülőt az ellátási területén lévő gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak tartalmáról és igénybevételének feltételeiről, valamint személyes közreműködéssel segíti e szolgáltatások igénybevételét és ezáltal a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését.

A **hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében** a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,

c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és

d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Amennyiben a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszeri feladatai

Az észlelő-és jelzőrendszer megszervezése, működtetése és koordinálása a család-és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- j) egy gyermek, egyén vagy család ügyében, az esetmenedzser, esettől függően a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és
- l) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Jelzőrendszeri tagok:

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények,
- d) a rendőrség,

- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a munkaügyi hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

Az éves tanácskozás a településszintű jelzőrendszeri hálózat működésének minden tag részvételével elkészített írásbeli beszámolókon alapuló éves helyzetfeltárása, és annak rendszerezett visszacsatolása a szakma, a fenntartó, a helyi közösség számára.

A 15/1998. (IV. 30.) (NMr. 9.§(5) bekezdés értelmében az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-áig kell megszervezni és arra meg kell hívni:

- a) a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
- b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- e) a gyámhivatal munkatársait,
- f) a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és
- g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait, az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket, és a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Az 1993. évi III. törvény 64. § (4) alapján családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élő, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a

pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti készenléti szolgálatot az (1) bekezdés szerinti személyek számára,

i) a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánkövetését biztosító eszményes feladatokat.

Az 1993. évi III. törvény 64. § (6) szerint családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető.

A szolgáltatások igénybevételének módja és feltételei, a szolgáltató és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja

A Család-és gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásait

- önkéntesen vehetik igénybe az egyének, gyermekek és szüleik vagy gondozóik, illetve cselekvőképességükben korlátozott személyek,
- a jelzőrendszer jelzését kezdeményezzük a kapcsolatfelvételt,
- a hatóság (gyámhivatal) kötelezi az egyént, a gyermeket, a szülőt a szolgáltatás igénybevételére.

Az igénybevétel feltételei

- A Család-és gyermekjóléti Szolgálat által biztosított szolgáltatások (általános és speciális) igénybevétele térítésmentes.

I. A Család-és gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi tevékenysége Szakmai tevékenység adatai 2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

1. sz. táblázat

sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenység halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
1	Információnyújtás	542	157
2	Segítő beszélgetés	3	2
3	Tanácsadás	331	57
4	Ügyintézéshez segítségnyújtás	337	130
5	Közvetítés család-és gyermekjóléti központhoz	2	2
6	Esetkonferencia	9	32
7	Esetkonzultáció	70	24
8	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	14	11
9	Családlátogatás	808	253
10	Adományközvetítés	342	157
11	Összesen	2458	825

A Család-és gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységei között magas számban fordul elő a tanácsadás, az ügyintézéshez segítségnyújtás és az információnyújtás. A családsegítőkhöz a kliensek jellemzően információkéréssel, hivatalos ügyek intézéséhez való segítségnyújtás, illetve anyagi nehézségek miatt fordulnak. Az ügyfelek sok esetben járatlanok az ügyintézésben, mely az alacsony iskolai végzettséggel összefüggésbe hozható. Az információnyújtás és a családlátogatások számát jelentősen emeli, hogy a Család-és gyermekjóléti Szolgálat havonta személyesen tájékoztatja a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretein belül élelmiszert és alapvető fogyasztási cikket tartalmazó csomagra jogosultakat a csomagosztás időpontjáról.

A családlátogatás a szociális munka egyik legfontosabb tevékenysége, az esetkezelés folyamatának szerves része.

A szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint (fő)
2018. 01. 01 - .2018. 12. 31.

2. sz. táblázat

sorszám	igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	családok száma
			éves									
1	együttműködési megállapodás alapján	férfi	5	7	20	12	2	6	9	1		
2		nő	3	1	17	12	5	13	14	3	1	
3		összesen		8	8	37	24	7	19	23	4	1
4	nem együttműködési megállapodás alapján	férfi					6	16	27	30	15	
5		nő					28	57	70	51	53	
6		összesen					34	73	97	81	68	317

Jellemzően a női igénybe vevők száma magasabb. A legmagasabb az igénybe vevők száma a 35-49 év közötti korosztályból.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint (fő) (a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vette igénybe)

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

3. sz. táblázat

sorszám	Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből (a-ból): nő/lány
		a	b
1	Foglalkoztatott	26	14
2	Munkanélküli	13	7
3	Inaktív	33	24
4	Ebből (03-ból): nyugdíjas	1	1
5	Ebből (03-ból): 15 éves vagy idősebb tanuló	18	10
6	Eltartott 0-14- éves korú gyermek	59	24
7	Összesen	131	69

A szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitását tekintve megállapítható, hogy az előző évhez hasonlóan az inaktív és a foglalkoztatott ügyfelek száma a legmagasabb.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint (fő) (a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vette igénybe)

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

4. sz. táblázat

sorszám	Iskolai végzettség	Fő	Ebből (a-ból): 0-17 éves	Ebből (a-ból): nő/lány
		a	b	c

1	Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	86	69	40
2	Általános iskola nyolc osztálya	35	8	22
3	Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	7		5
4	Befejezett szakközépiskola			
5	Befejezett gimnázium	1		1
6	Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	1		
7	Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	1		1
8	Összesen	131	77	69

Az iskolai végzettség tekintetében megállapítható, hogy az általános iskola nyolc osztályánál kevesebb és az általános iskola nyolc osztályával rendelkezők veszik igénybe a szolgáltatást. A 2017. évben az általános iskola nyolc osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező igénybe vevők száma 59 fő volt, ugyanakkor az általános iskola nyolc osztályával rendelkezők száma 27 fő volt. Mindkét esetben 2018-ban az igénybe vevők számának emelkedése figyelhető meg.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma a családok összetétele szerint (fő) (a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vette igénybe)

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

5. sz. táblázat

sorszám	Családi összetétel	Családok száma
1	Egyedül élő	
	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	
2	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	9
3	Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel	16
4	Egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	7
5	Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	6
6	Egyéb	1
7	Összesen	39

A családi összetételt vizsgálva látható, hogy a gyermekes családok felülreprezentáltak az együttműködési megállapodással rendelkező igénybe vevők között. A 2017. évben az egyedül élők száma 3 volt. Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel 1 volt. Az utóbbi esetben 2018. évben jelentős emelkedés figyelhető meg.

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma(a szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján vette igénybe)

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

6. sz. táblázat

sorszám	a probléma típusa	családok száma az elsődleges probléma szerint	problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
1	életviteli		2
2	családi-kapcsolati konfliktus	3	3
3	családon belüli bántalmazás		1
4	elhanyagolás	29	29
5	ebből oktatási nevelési elhanyagolás	23	23
6	gyermeknevelési	2	8
7	magatartászavar, teljesítményzavar	2	2
	fogyatékoság, retardáció		2
8	anyagi	2	3
9	egyéb	1	1
10	összesen	39	51

A szolgáltatást igénybe vevő családoknál a kiskorúak az elhanyagolás miatt voltak a legmagasabb számban veszélyeztetettek. Ezen kívül családi-kapcsolati konfliktusok, gyermeknevelési problémák, magatartászavar, anyagi problémák, fogyatékoság, retardáció, családon belüli bántalmazás voltak a veszélyeztetettség okai. A 2017. évben életviteli probléma 22 személyt érintett. Ehhez képest a tárgy évben jelentősen csökkent az életviteli problémák kezelése. Az elhanyagolás miatt végzett szociális segítő tevékenység 2017. évben 22 főt érintett. A 2018. évvel összehasonlítva emelkedés figyelhető meg az elhanyagolás miatt végzett szociális segítő tevékenységben részesített családok számában.

A veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

7. sz. táblázat

sorszám	okok	az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
1	nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	77
2	környezeti főcsoport összesen	36
3	ebből (2-ből) családi konfliktus	6
4	ebből (2-ből) gyermek fizikai elhanyagolása	25
5	ebből (2-ből) gyermek lelki elhanyagolása	2
6	ebből (2-ből) elégtelen lakáskörülmények	3
7	magatartási főcsoport összesen	38
8	ebből (7-ből)	1

	gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	való	
9	ebből (7-ből) tankötelezettség elmulasztása		36
	ebből (7-ből) egyéb		1
10	egészségi főcsoport összesen		3
11	ebből (10-ből) magatartás- vagy tanulászavar		3
12	családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek		38

A környezeti főcsoportnál a gyermek közvetlen környezete az irányadó, amely befolyásolja életét, fejlődését. A magatartási főcsoport a kiskorú gyermek negatív magatartási, viselkedési formájából vagy szenvedélybetegségéből adódó veszélyeztetettséget jelenti. Az egészségi főcsoport a gyermek egészségi problémájából és/vagy tanulási nehézségeiből adódó veszélyeztetettséget veszi számba. A környezeti gondokon belül a gyermek fizikai elhanyagolása volt a veszélyeztettség vezető oka. A főcsoporton belül a tankötelezettség elmulasztása volt a veszélyeztettség fő oka. Az egészségi főcsoporton belül a magatartás- vagy tanulászavar fordult elő a legmagasabb számban.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

8. sz. táblázat

sorszám	megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma
1	egészségügyi szolgáltató	3	2
2	ebből (1-ből): védőnői jelzés	2	2
3	személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	1	
4	köznevelési intézmény	77	
5	állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	5	
6	önkormányzat, jegyző		1
7	járási hivatal gyámhivatala		1
8	összesen	86	4
9	a jelzésekkel érintett személyek száma	62	3

A legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezett. Ezen kívül az egészségügyi szolgáltatók, az önkormányzat, a járási hivatal is jelzéssel élt. Jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élni. A névtelen vagy a neve elhallgatását kérő állampolgárok jelzése is minden esetben alapos kivizsgálásra kerül.

Ahhoz, hogy a jelzőrendszer hatékonyan működjön fontos az észlelő és jelzőrendszer folyamatos működtetése, az észlelő és jelzőrendszeri tagokkal jól működő személyes és szakmai kapcsolat kiépítése és fenntartása. Elengedhetetlen, hogy a szakemberek az általuk észlelt veszélyeztetettséget időben jelezzék a család-és gyermekjóléti szolgálat részére, majd az észlelt probléma kezelésére, megszüntetésére irányuló munka során egymás szakmai tevékenységét támogatva, kiegészítve, szorosan

együttműködve dolgozzanak.

Új együttműködési megállapodás alapján szociális segítő tevékenységben érintett kiskorúak (0-17 évesek) száma a kapcsolatfelvétel módja szerint

2018. 01. 01. - 2018. 12. 31.

9. sz. táblázat

sorszám	kapcsolatfelvétel módja	gyermekek száma
1	más család-és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ide irányított	4
2	jelzőrendszer által kezdeményezett	16
3	összesen	20

A fentiekben megfogalmazottakat támasztja alá, hogy kapcsolatfelvétel a legtöbb esetben a jelzőrendszer kezdeményezésére indult.

II. Egyéb feladatok

A Család-és gyermekjóléti Szolgálat 2018. évben a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9.§ (5) bekezdés szerint 2018. február 26. napján megtartotta éves szakmai tanácskozását. Az éves szakmai tanácskozás célja a település szociális és gyermekvédelmi helyzetének bemutatása, fejlesztési irányainak meghatározása, valamint a helyi közösség és a döntéshozók érzékenyítése.

Az éves szakmai tanácskozást követően a Család-és gyermekjóléti Szolgálat elkészítette az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Az intézkedési terv a következőket tartalmazza:

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket,
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A 2018. év folyamán hat alkalommal *szakmaközi megbeszélés* szervezésére, lebonyolítására került sor.

A szakmaközi megbeszélés megtartásának időpontjai és témái a következők voltak:

- 2018. március 19. - Jelzőrendszer működése
- 2018. június 11. - Iskolaérettség
- 2018. június 18. - Bűnmegelőzés
- 2018. október 03. - A tanévkezdés tapasztalatai, nehézségei
- 2018. november 15. - A Magyar Máltai Szeretet Szolgálat tevékenységének bemutatása
- 2018. december 10. - Együttműködési lehetőségek a családban jelentkező nevelési hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

2018-ban is nagy hangsúlyt fordítottunk az *esetkonferenciák* megtartására. Az esetkonferenciát egy adott esettel kapcsolatban a segített személy, az összes érintett és a lehetséges támaszt jelentő személy, intézmény képviselője részvételével kell megtartani. Az év folyamán 10 alkalommal került sor esetkonferencia megtartására.

- **Gyermekétkeztetés igénybe vételéhez segítségnyújtás**

A család-és gyermekjóléti szolgálat feladata a szünidei gyermekétkeztetésre jogosult hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok felkeresése. A szünidei gyermekétkeztetés igénybe vételének lehetőségéről a települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket

nevelő szülő. A kérelem benyújtásához a család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget biztosít a jogosult szülők számára.

- **Környezettanulmány készítése**

A család-és gyermekjóléti szolgálat felkérésre környezettanulmányt készít.

A következő esetekben készült környezettanulmány:

- A Szabolcs- Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály felkérésére méltányossági kérelem elbírálása céljából.
- A Szabolcs- Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály felkérésére családba fogadás ügyében.
- Vásárosnamény Város Önkormányzata Polgármestere megkeresése alapján rendkívüli települési támogatás megállapításához.
- A Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője megkeresésére halmozottan hátrányos helyzet megállapításához.
- A Szabolcs- Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály felkérésére gondnoksági ügyben. A környezettanulmány a gondnokolt lakóhelyén került elkészítésre a gondnokolt életkörülményeire és életvitelére vonatkozóan a gondnok számadásának elbírálása érdekében.

- **Magántanulóvá nyilvánítás véleményezése**

A magántanulóvá nyilvánítás feltétele, hogy az iskola a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat szakmai véleményét beszerezze. 2018.ban a Család-és gyermekjóléti Szolgálat 9 esetben véleményezte a szülői kérést.

- **Pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátása**

A fiatalok terheltek által 2018. évben elkövetett bűncselekmények vonatkozásában a településen az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is a vagyon elleni-, valamint a közrend elleni bűncselekmények elkövetésének aránya a legmagasabb, ezen belül is a lopás, illetve a garázdaság elkövetése kimagasló, de említést érdemlő az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények közül a testi sértés elkövetése is. A fiatalok tettüket leggyakrabban valamilyen iskolai- vagy lakóhelyi konfliktusból adódóan, hirtelen felindultságból, agresszív magatartás révén, fegyelmezetlenségből, megdöntöttségéből követik el, de a szubjektív okok közül az anyagi haszonszerzés is gyakran szerepel.

Környezettanulmány készítésére büntetőeljárás vonatkozásában 2018. évben rendőrségi megkeresés nem érkezett. A gyámhatóság szabálysértési, vagy büntetőeljárás miatt megelőző pártfogás iránti intézkedést hivataluk irányába nem kezdeményezett.

Pártfogó felügyelői vélemény készítésére az adott évben ügyészségi, illetve bírósági megkeresésre nem érkezett.

Pártfogó felügyelet végrehajtására az év folyamán öt fiatalok vonatkozásában került sor. Egy fiatal vonatkozásában garázdaság, testi sértés elkövetése miatt az ügyészség próbaidőre elhalasztotta a vádemelést, és külön magatartási szabály előírása mellett megállapította a pártfogó felügyeletet, melynek időtartama az év folyamán eredményesen letelt. Négy fiatalok vonatkozásában próbára bocsátás mellett rendelte el a pártfogó felügyeletet. Az év folyamán két ügy is befejeződött, egy esetben a bíróság a próbára bocsátást megszüntette, a másik ügyben a pártfogó felügyelet tartalma eredményesen letelt. Az év végén két ügy végrehajtása maradt folyamatban.

Megelőző pártfogás végrehajtására a gyámhatóság részéről egy terhelt vonatkozásában, csoportosan elkövetett garázdaság miatt került sor, amely ügy a fiattal szemben időközben elrendelt pártfogó felügyelet miatt megszüntetésre került.

A bíróság a településen lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fiatalokkal szemben 2018-ban közérdekű munkabüntetést egy alkalommal, garázdaság elkövetése miatt szabott ki. Az elítélt büntetését eredményesen letöltötte.

A jogszabályi követelmények a büntetőeljárások során kért környezettanulmányok készítése, valamint a pártfogó felügyelet végrehajtása során szükségszerűen előírják a Gyermekjóléti Szolgálat részére történő megkeresést, a tájékoztatás kérését. E tekintetben az adott időszakban a település Gyermekjóléti Szolgálatára felé egy tájékoztatás került megküldésre.

2018. évben a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi fejlesztési Iroda Család- és gyermekjóléti Szolgálatával az együttműködés zökkenőmentes, segítőkész és eredményes volt, a környezettanulmányok készítése és a pártfogó felügyelet végrehajtása során az írásbeli megkeresésekre az illetékes Gyermekjóléti Szolgálat család gondozói precíz, lényegre törő és gyors választ adtak, amely információkkal, adatokkal nagymértékben alátámasztották a nyomozó hatóság, az ügyészség és bíróság hatékonyabb munkáját. Gyermekkorú/fiatalkorú bűnelkövetők esetében irányadó cél, a mielőbbi gyermekvédelmi intézkedés megléte, a gyorsabb döntéshozatal, amely révén indokoltságtól függően már a bűnelkövetést követő korai időszakban kezdeményezhetőek a kriminológiai értelemben vett ártalomcsökkenés, illetve veszélyeztetettség megszüntetése érdekében tett intézkedések.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
Igazságügyi Osztály

Vásárosnaményban a fiatalkorúak pártfogó felügyeletének végrehajtásával kapcsolatos ügyviteli teendőket 2012. október 1. napjától **Farkas Péter látja el**. Az általa elkészített tájékoztatót az alábbiakban – teljes terjedelmében – a Képviselő- testület elé terjesztem:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya pártfogó felügyelők révén hajtja végre a bíróságok jogerős ítéleteiben/végzéseiben, valamint az ügyészségek jogerős határozataiban alkalmazott szankciók mellett megállapított/elrendelt pártfogó felügyeletet, melynek időtartama egy évtől kezdődően akár öt évig is tarthat. A pártfogó felügyelők ezen kívül ellátják a bíróságok által jogerősen kiszabott közérdekű munka büntetés végrehajtásának szervezését és ellenőrzését. Munkánk során fiatalkorú terheltekkel szemben indult büntetőeljárásokban a nyomozóhatóság kötelező módon-, míg a járási hivatalok gyámhatósága gyermekkorú/fiatalkorú vonatkozásában megelőző pártfogás elrendelését megelőzően megkéri a kockázatértékelést is tartalmazó környezettanulmányt. Emellett ügyészségi vagy bírósági megkeresésekre pártfogó felügyelői véleményt, kegyelmi ügyekben környezettanulmány is készítünk, amely véleményekkel segítjük az intézkedések vagy büntetések kiszabásának előkészítését, illetve a döntés meghozatalát. Hivatalunk egyes ügyészségi, valamint bírósági ügyekben az eljárás felfüggesztése mellett mediátorok révén közvetítői eljárás lefolytatását is végzik.

A 2016. évtől kezdődően a Család és Gyermekjóléti Központ eszményeivel együttműködve hivatalunk látja el a járási hivatalok gyámhatósága által elrendelt megelőző pártfogó felügyeletet. Gyermekkorú/fiatalkorú terhelt bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének közepes foka esetén a gyámhatóság mérlegelése szerint elrendelheti-, míg magas fokú kockázatértékelés esetén a védelemben vételi eljárás mellett kötelezően elrendelni a megelőző pártfogást.

A pártfogó felügyelő kontroll-, ill. támogató tevékenységének összehangolásával próbálja a kisebb-nagyobb súlyú jogsértéseket elkövetett terheltek vonatkozásában a bűnméltelést megelőzni, miközben a társadalom közbiztonságának védelme érdekében folyamatosan törekszik az ügyfelek törvénytisztelő életvitelének kialakítására és az esetlegesen észlelt bűnözői életszemlélet megváltoztatására.

A fiatalkorú terheltek által 2018. évben elkövetett bűncselekmények vonatkozásában azok jellegét tekintve az illetékességi területemhez tartozó településeken az utóbbi évekhez hasonlóan továbbra is a vagyon elleni-, valamint a köznyugalom elleni bűncselekmények elkövetésének aránya a legmagasabb,

ezen belül is a lopás, illetve a garázdaság (közveszéllyel fenyegetés elkövetése) elkövetése volt jellemző. A további jogsértések nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni, a hivatalos személy elleni, valamint az élet, a testi épség és az egészség elleni (testi sértés) bűncselekmények voltak. A fiatalok, tettüket leggyakrabban valamilyen iskolai- vagy lakóhelyi konfliktusból adódóan, hirtelen felindultságból, agresszív magatartás révén, fegyelmezetlenségből, meggondolatlanságból követik el, de a szubjektív okok közül még az anyagi haszonszerzés kiemelkedő.

Vásárosnamény városban:

- **Környezettanulmány** készítésére fiatakorúakkal szembeni büntetőeljárás vonatkozásában 2018. évben rendőrségi megkeresés nem érkezett. Gyámhatóság szabálysértési vagy büntetőeljárás miatt megelőző pártfogás elrendelése ügyében intézkedést hivatalunk irányába nem kezdeményezett.
- **Pártfogó felügyelői vélemény** készítésére az adott évben ügyészégi, ill. bírósági megkeresés nem érkezett.
- **Pártfogó felügyelet** végrehajtására az év folyamán öt fiatakorú vonatkozásában került sor. Egy fiatal vonatkozásában garázdaság, testi sértés elkövetése miatt az ügyészség próbaidőre elhalasztotta a vádemelést, és külön magatartási szabály előírása mellett megállapította a pártfogó felügyeletet, melynek időtartama az év folyamán eredményesen letelt. Négy fiatakorú vonatkozásában (vérfertőzés, garázdaság; testi sértés; testi sértés; lopás elkövetése miatt) próbára bocsátás mellett rendelte el a pártfogó felügyeletet. Az év folyamán két ügy fejeződött be, egy esetben a bíróság a próbára bocsátást megszüntette, a másik ügyben a pártfogó felügyelet tartama eredményesen letelt. Az év végén két ügy végrehajtása maradt folyamatban.
- **Megelőző pártfogás** végrehajtására gyámhatóság részéről egy terhelt vonatkozásában (csoportosan elkövetett garázdaság miatt) került sor, amely ügy a fiattal szemben időközben elrendelt pártfogó felügyelet miatt megszüntetésre került.
- A bíróság a településen lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező fiatakorúval szemben 2018-ban **közérdekű munka büntetést** egy alkalommal, garázdaság elkövetése miatt szabott ki. Az elítélt büntetését eredményesen letöltötte.

A jogszabályi követelmények a büntetőeljárások során kért környezettanulmányok készítése, valamint a pártfogó felügyelet végrehajtása során szükségszerűen előírják a Gyermekjóléti Szolgálat részére történő megkeresést, a tájékoztatás kérését. E tekintetben az adott időszakban a település Gyermekjóléti Szolgálatára felé egy tájékoztatást küldtem, melyre szakmailag alátámasztott, teljes körű tájékoztatást kaptam a családsegítőtől, mellyel nagymértékben segítették a pártfogó felügyelet végrehajtását.

Gyermekkorúak/fiatakorú bűnelkövetők esetében irányadó cél a gyors döntéshozatal, ítélezés, amely révén már a bűnelkövetést követő korai időszakban kezdeményezhetőek a kriminológiai értelemben vett ártalomcsökkentés, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében tett intézkedések.

Az utóbbi években a megnövekedett adminisztrációs terhek mellett hivatalunk csupán minimális gépkocsi futás kerettel rendelkezik, emiatt az évközi családlátogatások sajnos igen alacsony számúak és meglehetősen rendszertelen. Ezen okok miatt érezhetően gyengült a szülő - gyermek - családsegítő - pártfogó felügyelő kapcsolatok.

Összegezve megállapítom, 2018-ban a Gyermekjóléti Szolgálattal megfelelő volt az együttműködés, melyre hivatalunk a jövőben is fontos hangsúlyt kíván fordítani. Munkánk hatékonysága érdekében a

települések családsegítőinek az ügyfeleinkről adott, szakmailag megalapozott, széleskörű és naprakész információkra, illetve tájékoztatásokra a továbbiakban is számítunk.

Vásárosnamény városban 2018-ban veszélyeztető körülmény vagy családon belüli erőszak észlelése miatt egyetlen alkalommal sem kellett jelzéssel élnem a gyámhatóság felé.

Véleményem szerint a rendelkezésünkre álló keretek között az Igazságügyi Osztály és a Gyermekjóléti Szolgálat folyamatosan törekszik az összehangolt működésre, egymás szakmai munkájának segítésére, de a fent említett nehézségeink miatt a jövőben is célként kell megjelölni a személyes kapcsolatok fenntartását, indokolt esetekben egyedi esetmegbeszélések tartását. Hivatalunk emellett természetesen nyitottan áll mindenféle megkeresés, együttműködés elé, melynek révén hatékonyabbá és eredményesebbé tehető a gyermekvédelem munkája.

A munkavégzési tapasztalataim alapján megállapítom, hogy az illetékességi területemhez tartozó településeket figyelembe véve közrendvédelmi-, illetve közbiztonsági szempontból Vásárosnamény városa az utóbbi időszakban az egyik kevésbé fertőzöttebb településének egyikévé vált, kiemelten hangsúlyozva, hogy fiatalkorúak vonatkozásában bűncselekmény elkövetéséről nincs tudomásunk.

Vásárosnamény város vonatkozásában a közérdekű munka büntetés végrehajtását 2018. május 7. napjától kezdődően Gajdos Gyula pártfogó felügyelő hajtja végre.

A pártfogó felügyelet végrehajtását Vásárosnaményban a felnőtt korú személyek esetében 2004. április 1. napjától kezdődően, míg a fiatalkorúak tekintetében 2012. október 1. napjától kezdődően Farkas Péter pártfogó felügyelő hajtja végre, akinek hivatali elérhetősége az alábbi:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály

4400 Nyíregyháza, Kereszt u. 9.

Telefonos elérhetőségek: 42-597-672, 42-597-670, 30-399-8506

Fax: 42-597-671.

E-mail: farkas.peter@szabolcs.gov.hu

Területi ügyfélfogadás helyszíne és időpontja:

Fogadóóra helye: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
Igazságügyi Osztály Vásárosnaményi Területi Irodája
/a Család- és Gyermekjóléti Központ mögötti épület/
-4800 Vásárosnamény, Rákóczi u. 32.-

Fogadóóra időpontja: Minden hét csütörtöki napján: 08:00-16:00 óráig.

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Védőnői Szolgálat

A területi védőnők munkája

A védőnők fő célkitűzése, az általuk gondozott családok, különösen a nők, csecsemők, gyermekek, fiatalok egészségének védelme, megőrzése, fejlesztése. A védőnő fő tevékenysége, a tanácsadás módszerével végzett **megelőzés**, humánus, segítő szemléletű, családközpontú gondozás, amelynek alapértékei az elfogadás és a segítségnyújtás.

A várandós gondozás célja, az állapotos nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, időben történő felismerése és a szülésre, szoptatásra, csecsemőgondozásra való felkészítés.

A csecsemő és kisgyermek gondozása a törvényes képviselővel egyeztetett gondozási terv alapján

történik. Családlátogatás és védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozást végeznek a védőnők.

Kiemelt figyelemmel kísérik és segítik a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, a gyermek nevelését, pszichoszomatikus fejlődést, a helyes csecsemőtáplálást, a védőoltások időben történő beadását. A kisgyermekkorban hangsúlyt kap, az egészséges, biztonságos környezet kialakítása és a helyes szokások kialakítása, önállóságra nevelés, az óvodakezdesre felkészítés, és ha szükséges, a korai fejlesztés jelentőségének hangsúlyozása. Az új szűrővizsgálatok és szülői kérdőív bevezetésével, tovább bővültek a védőnők feladatai és a szülők bevonása, felelősségvállalása a gyermek érdekében.

Különös hangsúlyt kap a gyermekek közösségi élethez való alkalmazkodásának segítése, az iskolai alkalmasságot, tanulási képességet akadályozó tényezők megelőzése, felismerése, megfelelő fejlesztésre irányítás, konzultálva az óvodapedagógusokkal.

A **családlátogatás** talán a legfontosabb, a védőnők által végzett feladatok közül. Ilyenkor nyílik lehetőség a családi környezet megismerésére, az esetleges veszélyeztető tényezők felfedezésére.

A védőnői ellátást visszautasítani nem lehet, az együttműködés megtagadása intézkedést von maga után. A szűrővizsgálatok, védőoltások kötelezőek, elmulasztás esetén jelzési kötelezettsége van a védőnőnek.

Az egyes gyermekvédelmi és egészségügyi tárgyú törvényeknek a gyermekek biztonságának és védelmének fokozása érdekében történő módosításáról szóló 2016. évi CLXV törvény alapján:

„A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti, 0–18 év közötti szűrővizsgálatok kötelezőek. A szűrővizsgálatra kötelezett kiskorú személy részvételéről a szűrővizsgálaton a törvényes képviselő köteles gondoskodni. Ha e kötelezettségének a törvényes képviselő nem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a szűrővizsgálatot határozattal elrendeli. A szűrővizsgálatot elrendelő határozat – közegészségügyi vagy járványügyi okból – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható. Az egészségügyi államigazgatási szerv a határozatot megküldi a család- és gyermekjóléti központnak, valamint a gyámhatóságnak.”

A védőnők a jelzőrendszer tagjai, feladatuk, jelzés készítése a problémás családokról, veszélyeztetett gyermekekről, várandósokról a Gyermekjóléti Szolgálat számára. Szinte napi kapcsolatban és szoros együttműködésben dolgoznak a családgondozókkal az egyes esetekhez kapcsolódóan.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé 2018. évben az alábbi megosztásban történt jelzés tételére vagy helyzetértékelés:

- Vásárosnamény I/1. körzet: 1+6,
- Vásárosnamény I/2. körzet: 0+2,
- Vásárosnamény II. körzet: 0+1,
- Vásárosnamény III. körzet: 7+1.

A leggyakoribb, jelzést igénylő okok közül kiemelendő, a **várandós anya válsághelyzete**, amikor **nem tartja be az előírt utasításokat**, ezzel veszélyezteti a méhen belüli magzatot. Amikor a várandós és családja, **nem képes megfelelő körülményeket biztosítani az újszülött fogadására vagy hanyagságból, vagy anyagi okok miatt.**

Gyermekek esetében, amikor a gyermek alapvető szükségleteit sem képes biztosítani a szülő (nincs tüzelő, élelmiszer, ruházat). Amikor nem biztosítja gyermeke számára az alapvető jogait (nem hozza tanácsadásra, védőoltásra, szűrővizsgálatra, nem viszi orvoshoz, ha beteg, nem váltja ki a gyógyszert, felügyelet nélkül hagyja).

Közösségi egészségnevelés

Az egészségnevelésre, fejlesztésre, a védőnők minden alkalmas lehetőséget megkeresnek.

- Csecsemőápolási bemutatók, szülésre, szoptatásra felkészítés a várandós anyák számára, szükség szerint.

- A Gyermeknap, a Zoárd Napi Sokadalom rendezvényein és az Autómentes Nap keretében már évek óta rendszeresen lakossági szűrések végzése. Vérnyomás- vércukor-, testzsír-, súly-, magasságmérés. Személyes életmódváltást segítő tanácsadás az egészséges életmód népszerűsítésére.
- A testmozgás népszerűsítése a családok bevonásával. A Challenge Day alkalmából gyaloglás a gáton, Jándig és vissza. Ez szintén évek óta ismétlődő program.
- Iskolákban, óvodákban összevont szülői értekezlet tartása, az egészséges életmód népszerűsítéséről, a személyi higiéneről és a szülői felelősségről.
- A városban futó projektekbe való bekapcsolódás. Előadások tartása különböző célcsoportokban, és szűrések végzése.
- Heti rendszerességgel részvétel a Biztos Kezdet gyerekház foglalkozásain, aktuális témában előadás tartása, a célcsoport aktivitásának növelése.
- Idősek klubjában egészségmegőrző előadások tartása, szűrővizsgálatok.

Az iskola védőnők munkája

Az iskola-egészségügyi ellátás keretében végzett előre ütemezett feladatokat az intézményvezetőkkel egyeztetett munkatervben rögzítik a védőnők.

Az orvosi és védőnői szűrővizsgálatok alkalmával észlelt, gyermekvédelmi szempontból kiemelt jelenségek a 2017/18-es tanévben: az elhanyagoltság, a tetvesség. Komoly problémát jelent, a határon túlról érkező tanulók védőoltási dokumentációjának beszerzése, a hiányzó oltások pótlása. Jellemző a serdülők esetében a hangulati labilitás, agresszió, önagresszió, nagy mennyiségű, egészségre ártalmas kóla, kávé, energiatital, alkoholfogyasztás, valamint a dohányzás. Az okos eszközök mértéktelen használata, szintén fokozott odafigyelést igényel, hiszen függőségi, személyiség, és hangulati zavarok forrása lehet.

Az egyéni tanácsadások során felvilágosítják a tanulókat a felsoroltak veszélyéről, kezelési tanácsokat adnak, jelzik a problémát az osztályfőnököknek, szükség esetén szakorvoshoz irányítják a tanulót és követik az egészségi állapotát.

A jelzett vagy felismert viselkedési zavarral küzdő gyermekek számára pszichológus által vezetett terápiát javasolnak, a tanulási zavarban szenvedők kivizsgálását elősegítik.

A megelőzés érdekében felvilágosító, ismeretbővítő, egészségfejlesztő előadásokat, foglalkozásokat tartanak.

A Közösségi és csoportos egészségnevelés osztályfőnöki órákon, vagy tanórán kívül, egészségnapokhoz kapcsolódóan történik. Mint például: "Füstmentes világnap, Ne Gyújts rá világnap, AIDS világnap, Cukorbetegség világnapja."

Az egészségnevelő osztályfőnöki órák témái:

- Személyi higiéné.
- Serdülőkori testi és lelki változások.
- Egészséges táplálkozás.
- Egészséges életmód, betegségek megelőzése.
- Káros szenvedélyek-dohányzás, alkohol, drogok használatának veszélyei.
- Baleset megelőzés, elsősegélynyújtási ismeretek.
- Fertőző betegségek megelőzése, szexuális úton terjedő fertőző betegségek.
- Családtervezés, fogamzásgátlás lehetőségei.
- Személyes és társas kapcsolatok
- Aktív testmozgás

Szakkörök formájában csecsemőgondozási és elsősegélynyújtási ismereteket sajátíthatnak el a tanulók. Tudásukat a Vöröskereszt által szervezett versenyeken mérhetik össze, melynek szervezésében aktívan részt vesznek a védőnők, valamint segítik a katasztrófavédelmi versenyekre való felkészülést is.

A jelzőrendszer tagjaiként gyermekelhanyagolás, gyermekbántalmazás észlelése esetén a

Gyermekvédelem Intézményeivel, szakembereivel együttműködve látják el feladatukat.

A hátrányos helyzetű, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma mindkét középiskolában évek óta számottevő és egyre emelkedő, mely fokozott figyelmet és a pedagógusokkal való aktív együttműködést tesz szükségessé. Az általános iskolákban is megfigyelhető ez a tendencia.

A serdülőkorú lelki zavarok és magatartási zavarok megjelenési aránya is folyamatosan növekszik, melynek kezelésére nagy szükség lenne iskolapszichológus állandó jelenlétére az oktatási intézményekben.

Iskolai egészségnevelés 2017/18 tanévben

Intézmény	Egészségnevelés tanítási időben	Egészségnevelés tanítási időn kívül
Eötvös J. Ált. Isk. és AMI	26	40
Lónyai M. Szakgimn.	5	38
Lónyai M. Szakközép.	18	5
II. Rákóczi F. Gimnázium	12	6
Petőfi S. Ált. Iskola	17	1
Kölcsey F. Ált. Iskola	21	0

Az iskolai munka mutatói 2017/18 tanévben

Intézmény	Összes lét-szám	Fokozot-tan gondozott	Megvizsgál-tak száma	Összes orvosi vizsgálat	Beutal-tak száma	A gyanú igazolódott	Védő-oltások
Eötvös J. Ált. Isk. és AMI	644	404	589	2170	172	148	411
Lónyai M. Szakgimn.	144	68	139	292	118	38	2
Lónyai M. Szakközép.	374	241	350	1017	298	80	2
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	321	98	321	530	81	76	0
Petőfi S. Ált. Iskola	185	45	93	202	15	15	109
Kölcsey F. Ált. Iskola	156	52	84	168	52	52	100

Az ifjúsági védőnők a gyermekvédelmi felelőssel és a pedagógusokkal törekszenek a diákokkal való személyes kapcsolat kialakítására. Rendszeresen tájékozódnak a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulókról. Esetmegbeszélést tartanak az osztályfőnök bevonásával a problémák megoldása érdekében.

Család- és gyermekjóléti Központ

A Család- és gyermekjóléti Központ beszámolója nem képezi részét a Gyer. 10. melléklete által meghatározott tartalmi elemeknek, ennek ellenére mégis úgy gondolom, hogy ezen gyermekvédelmi intézmény tevékenységét, működését az önkormányzatoknak is ismerniük kell. Vásárosnamény járásszékhely település, ezért ezen ellátási forma tekintetében feladat-ellátási kötelezettséggel van. A BEREGTÖT Kistérségi Fejlesztési Irodája az általa működtetett Család- és gyermekjóléti Központ 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolóját önkormányzatunk részére megküldte, melyet az alábbiakban - teljes terjedelmében - a Képviselő-testület elé terjeszték:

A család- és gyermekjóléti központ, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatás (szolgálat) közös fenntartása, szervezése a Társulás saját feladatellátásában, a családsegítők, esetmenedzserek/tanácsadók a BEREGTÖT KFI-n belül történő alkalmazásával, foglalkoztatásával valósul meg. A BEREGTÖT KFI-n belül a család- és gyermekjóléti központ, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat elkülönült szervezeti egységet képez.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Központ 2016. január 01. napjától kezdte meg működését Vásárosnamény, Rákóczi út 32. szám alatt.

Alapelvünk az emberi méltóság tisztelete, az önkéntesség az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás, valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

Munkánknak irányt ad a szociális munka etikai kódexe. Munkánkat nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékosságra és egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával végezzük. Szakmai tevékenységünk során a titoktartást és az információk felelős kezelését biztosítjuk. Alkalmazzuk a megvalósítható innovációkat, törekszünk új, hatékony eljárások kidolgozására és bevezetésére.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család-és gyermekjóléti Központ által biztosított szolgáltatásokkal célunk az, hogy segítséget nyújtsunk Vásárosnaményi járás területén élő személyeknek, családoknak, gyermekeknek és hátrányos helyzetűeknek a meglévő problémáik megoldásához, illetve a problémák megelőzéséhez.

Esetmenedzsereink a járás településein működő szolgálatok családsegítőivel és tanácsadóinkkal közösen menedzselik a jelzőrendszerből érkezett családok problémáinak megoldási folyamatát.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait az esetmenedzser végzi a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján.

Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára. Működtetjük járási szinten a jelzőrendszert annak érdekében, hogy minden problémáról, veszélyeztetettségről értesüljünk és partnerszervezeteinkkel időben megtegyük a szükséges intézkedést. A jelzőrendszer járási szintű koordinálását a jelzőrendszeri tanácsadó biztosítja.

Munkánk során törekszünk arra, hogy lakossági adományok és felajánlások útján ruha-, bútor játék- és élelmiszeradományokkal segítsük a hozzánk forduló, tőlünk segítséget kérő ügyfeleket.

A Család- és Gyermekjóléti Központ célja:

A Család- és Gyermekjóléti Központot a családok kiegyensúlyozottabb életvitelének megteremtése érdekében, a konfliktusos helyzetek feloldására, a hátrányok mérséklésére, a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében működtetjük.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított szolgáltatásokkal célunk az, hogy segítséget nyújtsunk Vásárosnaményi járás területén élő személyeknek, családoknak, gyermekeknek és hátrányos

helyzetűeknek a meglévő problémáik megoldásához, illetve a problémák megelőzéséhez.

Fő feladatunknak tekintjük, hogy szolgáltatásainkkal a társadalmi egyenlőtlenségekből adódó hátrányokat kompenzáljuk, visszaszorítsuk a gyermekszegénységet és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét, minden gyermek számára a korának, fejlettségi állapotának, személyiségének és családi helyzetének megfelelő ellátást biztosítsuk.

Munkánk középpontjában a gyermek fejlődési szükségletein és jogain alapuló, integrált, a szülőket és valamennyi társszakmát, intézményt partnerének tekintő programok, szolgáltatások állnak. Alapvető szemlélet a szakemberek által jelzett problémák rövid időn belüli megoldása. A központ fő célcsoportjai a veszélyeztetett, illetve a veszélyeztetettség valamely tényezőjével fenyegetett családok és gyermekek.

A szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése.

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése.

Az intézmény működésének alapelvei:

- A szociális munka folyamatában részt vevők értékeinek és emberi méltóságának megőrzése, helyreállítása és kiteljesítése.
- Tiszteletben tartani minden ember méltóságát, értékét, jogait.
- Hátrányos megkülönböztetés nélküli munkavégzés.
- Az általános adatvédelmi szabályokon túl is biztosítani a titoktartást és az információk felelős kezelését.

Az intézményben szociális munkát végzők szakmai felelőssége a Szociális Munka Etikai Kódexében meghatározott etikai elveken alapul.

Kiemelt feladataink közé tartoznak:

Az észlelő- és jelzőrendszer megújítása, koordinálása és a lakosság tájékoztatása, az együttműködések és munkakapcsolatok kialakítása, hatékonyságának növelése, a tevékenységek színvonalának folyamatos emelése.

A fenti feladatok ellátását hatékony belső munkaszervezéssel, szolgáltatással, szervező tevékenységgel kívánjuk biztosítani.

A Család- és Gyermejjóléti Központ feladatai

A Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatai:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- c) a családgondozás, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása.

A Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl:

- a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít:
- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
  - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítói eljárást, ide nem értve a gyvt. szerinti 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítói eljárást,
  - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
  - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
  - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
  - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;
- b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét, javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
  - együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
  - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
  - utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
  - védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;
- c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.
A család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében
- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, és
  - tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait az esetmenedzser végzi a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján, a jelzőrendszer járási szintű koordinálását a jelzőrendszeri tanácsadó biztosítja.

A teljeskörű szolgáltatásokhoz az alábbi tanácsadások kapcsolódnak:

- Pszichológiai tanácsadás

Az intézmény működési rendje szerint vehető igénybe (pályázat keretében) az ingyenes pszichológiai tanácsadás.

- Jogi tájékoztatásnyújtás

Az intézmény működési rendje szerint jogász szakember áll rendelkezésre tanácsadás céljából. A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

- Kapcsolattartási ügyelet

A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt.

- Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása, állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával.

Más intézményben működő tanácsadások igénybevétele esetén:

Felhívjuk a gyermekek és szüleik figyelmét a járás területén működő tanácsadások igénybevételének lehetőségére. Tájékoztatást nyújtunk azok céljáról és feltételeiről, szükség esetén közben járunk, időpontot kérünk.

- Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás

2018. szeptember 1-től a 1997. évi XXXI. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 140/A. § (2) ag) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A végrehajtással kapcsolatos részletes szabályozást 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet tartalmazza.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- f) a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézménnyel. Az együttműködési megállapodás tartalmazza

- a) az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy megnevezését, valamint a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az intézményben, és
- b) a köznevelési intézmény nyilatkozatát arról, hogy biztosítja
- ba) az óvodai és iskolai szociális segítő bejutását az intézménybe és
- bb) a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget és az infrastruktúrához való hozzáférést.

BEREGTÖT KFI által elnyert pályázatnak köszönhetően a BEREGTÖT KFI Család és gyermekjóléti Központban az EFOP-3.2.9-16-2016-00023 Óvodai és Iskolai segítség a gyermekek esélyeinek növelése projekt megvalósítása során a Vásárosnaményi Járás területén 2017. szeptember 1 napjától hat oktatási intézményben elkezdődött az óvodai és iskolai szociális segítő munka. A projekt megvalósítás időtartama 1,5 év.

További feladatok:

- Szakmai fórumok, konferenciák, megbeszélések szervezése és azon való aktív részvétel.
- Rendszeres esetmegbeszélések tartása.

- Rendszeres szupervíziós ülések tartása.
- Esetkonferenciák szervezése szükség szerint.
- Az ellátásra vonatkozó információk átadása, áramoltatása.
- Tantestületi értekezleten és személyes találkozások alkalmával konzultáció az együttműködés lehetőségeiről, kompetenciahatárokról, a jelzési kötelezettségekről.
- Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.
- Prevenációs programok szervezése, lebonyolítása és részvétel a jelzőrendszer tagjainak programjain.
- A gyermek panaszának meghallgatása, annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedések megtétele.
- A gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiség biztosítása.
- Az ellátási területen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése.
- Védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervének elkészítése, teljesítésének folyamatos nyomon követése.
- Felkérésre környezettanulmány készítése.
- Új ellátások bevezetésének kezdeményezése a települési önkormányzatnál.

A gyermekjóléti központ működési területe:

Vásárosnaményi Járás közigazgatási területe.

A települések száma: 28

Aranyosapáti, Barabás, Beregdaróc, Beregsurány, Csaroda, Gelénes, Gemzse, Gulács, Gyüre, Hetefejércse, Ilk, Jánd, Kisvarsány, Lónya, Márokpapi, Mátyus, Nagyvarsány, Nyírmada, Olcsva, Pusztadobos, Tákos, Tarpa, Tiszaadony, Tiszakerecseny, Tizzaszalka, Tiszavid, Vámosatya, Vásárosnamény

A működéshez szükséges tárgyi feltételek:

A BEEGTÖT KFI Család és Gyermekjóléti Központja 2016. január 1. napjától egy teljesen újjépítésű épületben kezdte el működését. A hatékony szakmai munka elvégzéséhez maximálisan biztosítva van minden feltétel.

Az épületben három iroda és két tárgyaló van kialakítva. A központban dolgozó esetmenedzserek egy-egy lappal rendelkeznek. Minden irodában található egy-egy nyomtató, illetve egy központi nyomtató - fénymásoló.

A zavartalan és hatékony szakmai munka ellátásához mind a tárgyi mind a személyi feltételek biztosítottak.

BEREGTÖT KFI Család- és gyermekjóléti Központban dolgozó, a szakembereink a törvényben előírt szakmai képesítéssel rendelkeznek.

2018.12.31. napjáig minden hónapban megrendezésre kerültek az esetmegbeszélések, ahol jelen voltak a járás településein működő Család- és gyermekjóléti Szolgálatok munkatársai és a központban dolgozó estmenedzserek, tanácsadók és a két óvodai és iskolai szociális segítő.

Az esetmegbeszéléseken főleg a gyermekjóléti szolgálatoknál felmerülő szakmai kérdések, jogszabályi változások, az EMMI által kiadott, az egységes működéshez szükséges protokollokban megfogalmazottak értelmezése, a gyakorlatba való átültetése.

A Járás területén működő Család- és gyermekjóléti Szolgálatoknál dolgozó családsegítő kollégák többsége rendelkezik szociális alapvégzettségű diplomával, illetve megfelelő szakmai létszámmal.

1. számú táblázat: Hatósági intézkedések száma 2016-2017-2018.

ÉV	védelembe vett gyerek	nevelésbe vett gyerekek száma	ideiglenes hatállyal elhelyezett	családba fogadott
----	-----------------------	-------------------------------	----------------------------------	-------------------

	száma		gyerekek száma	gyerekek száma
2016	176 fő	324 fő	6 fő	38 fő
2017	286 fő	309 fő	16 fő	50 fő
2018	233 fő	281 fő	19 fő	95 fő

2018-as évben az esetmenedzserek védelembe-vétel, nevelésbe-vétel, családba fogadás és ideiglenes hatályú elhelyezés ügyében 480 alkalommal vettek részt tárgyalásokon, illetve ugyan ezen ügyekben 556 javaslat tétellel éltek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Hatósági Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya felé.

Az esetmenedzserek az eltelt időszakban 138 alkalommal vettek részt a család és gyermekjóléti szolgálatok családsegítői által szervezett esetkonferenciákon, ahol a településeken dolgozó jelzőrendszeri tagok is részt vettek, ennek köszönhetően elmondható, hogy a településeken dolgozó jelzőrendszeri tagokkal is nagyon jó szakmai és személyes kapcsolatokat sikerült kiépíteni.

2. számú táblázat: Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (2016-2017-2018.)

Sorszám	Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma 2016	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma 2017	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma 2018
1	Esetkonferencián részvétel	154	172	138
2	Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	99	165	157
3	Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel-nevelésbe vétel	76	73	125
4	Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel-védelembe vétel	121	95	198
5	Családlátogatás	1755	1514	821
6	Környezettanulmányban való részvétel	14	8	215
7	Környezettanulmány készítése önállóan	145	206	116
8	Elhelyezési értekezleten való részvétel	2	29	45
	Összesen	2366	2262	2296

3. számú táblázat: Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma települések szerint 2018.

Gondozottak száma	Védelembe	Ideiglenes	Nevelésbe		

Település neve	vett	h. elh.	vett	Utógondozás	Összesen
Vásárosnamény	33	-	41	-	74
Jánd	1	-	-	-	1
Olcsva	17	-	5	-	22
Ilk	11	-	12	-	23
Nyírmada	39	-	51	-	90
Gyüre	16	1	20	-	37
Csaroda	-	-	3	-	3
Márokpapi	2	-	14	-	16
Hetefejércse	6	-	5	-	11
Beregsurány	4	-	-	-	4
Beregdaróc	14	-	2	-	16
Nagyvarsány	2	-	1	-	3
Tákos	6	-	-	-	6
Pusztadobos	28	-	3	-	31
Tarpa	58	1	39	-	98
Vámosatya	-	-	-	-	0
Barabás	1	3	-	-	4
Gulács	5	-	4	-	9
Gelénés	-	-	1	-	1
Lónya	3	-	8	-	11
Mátyus	1	-	1	-	2
Tiszaadony	3	-	17	-	20
Tizsakerecseny	1	-	5	-	6
Tiszavid	6	-	9	-	15
Gemzse	4	-	27	-	31
Kisvarsány	4	-	14	1	19
Aranyosapáti	21	11	27	-	59
Tiszaszalka	-	-	-	-	0
Összesen:	286	16	309	1	612

Kliensforgalom adatai:

4. számú táblázat:Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseritevékenységben érintettek száma korcsoportonként 2018.

	Védelembe vétel	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozott, szakellátásból kikerült	Összesen	Ebből lány
Összes érintettek száma:	233	19	281	1	534	250
0-2	5	5	69	-	79	53
3-5	19	5	90	-	114	68
6-13	103	8	62	1	174	71
14-17	94	1	60	-	155	58
18-	12	-	-	-	12	7
Ebből hátrányos helyzetűnek					58	

minősített						
Ebből halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített					411	

A védelembe vételek és a családba fogadások segítségével az egymással szorosan együttműködő szakemberek a családból való kiemelését igyekeznek megelőzni. A gondozotti létszámhoz viszonyítva szerencsére elenyésző az újonnan nevelésbe vett gyermekek száma.

Az esetmenedzseri munka természetéből fakadóan (koordinatív, ellenőrző funkció) a segítő szakembereknek megnövekedett a megbeszéléseken, egyeztetéseken való részvételek száma, hogy az ügyfelek köré tudják szervezni a szükséges szolgáltatásokat. Természetesen az ügyfelekkel való személyes kapcsolat is fontos, ezért rendszeres a családlátogatás.

5. számú táblázat: Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma 2018.

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	Hatósági intézkedésekhez kapcsoló tevékenység keretein belül érintettek száma (18 éven aluliak)
Szociális segítő tevékenység	148	148
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	138	98
Esetkonzultáció	84	52
Esetmegbeszélés	62	45
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	187	236
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	157	183
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel-nevelésbe vétel	125	95
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – védelembe vétel	198	115
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	45	82
Családlátogatás	821	325
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	215	151
Környezettanulmány készítése önállóan	116	84
Összesen	2296	1614

Pszichológiai tanácsadás

A BEREGTÖT KFI Család- és gyermekjóléti Központban működik a pszichológiai tanácsadás. A tanácsadást pszichológus végzettségű 1 fő munkatárs végzi. A 2018-as évben a szolgáltatást Vásárosnamény, Aranyosapáti, Gyüre, Kisvarsány, Gemzse, Ilk, Pusztadobos, Nyírmada, Lónya, Tákos,

Tarpa, Beregdaróc, Márokpapi, Gelénes, Jánd, Olcsva településekről 132 gyermek és szüleik vették igénybe. A szolgáltatást igénybevevők, illetve az igénybevevőkkel kapcsolatban levő különböző szakemberektől érkező pozitív visszajelzésekből arra következtethetünk, hogy a pszichológiai tanácsadást igénybevevők száma továbbra is nőni fog.

6. számú táblázat: Speciális szolgáltatásokat igénybevevők száma 2018.

Tevékenység	Összes tevékenység /db/	Tevékenységet igénybevevők száma /fő/
Kapcsolattartási ügyelet	-	-
Készenléti szolgálat	-	-
Jogi tanácsadás	1	1
Pszichológiai tanácsadás	85	85

Kapcsolattartási ügyelet

Kapcsolattartásra Bírósági Ítélet, illetve a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály Határozata alapján biztosítunk lehetőséget nevelésbe vett gyermek esetén, a gyermekek és szüleik között. 2018-ban nem volt ilyen eset. Bírósági Ítéletben 2 gyermek és szüleik, illetve nagyszülő esetén jelölték ki a Központot a felügyelt kapcsolattartás helyszínének. Ez azonban a Család- és gyermekjóléti Központ nyitvatartási idejében történt.

A BEREGTÖT KFI Család- és gyermekjóléti Központban a 2018-as évben nem történt szakmai ellenőrzés az erre kijelölt felettes szervek részéről.

Az EFOP-3.2.9-16-2016-00023 Óvodai és iskolai segítség a gyermekek esélyeinek növelésére pályázat

A projekt időtartama: 18 hónap, 2017.09.01-2019.02.28.

Elnyert támogatás összege: 39 361 702 Ft.

A projekt átfogó célja az elsődleges prevenció megerősítésével az óvodás és iskolás gyermekek és fiatalok (köztük a szociálisan hátrányos helyzetűek) szociális jólétének, életminőségének javítása az óvodai és iskolai szociális segítség feladatellátás feltételeinek megteremtésével, szakmai tartalmának, a fenntartásához és rendszerszerű elterjesztéséhez szükséges humán és pénzügyi források meghatározásával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység eszköztárának kialakítása, adaptálása, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kialakításának programja az adott intézményen belül felmerült problémáknak, a helyi viszonyoknak megfelelően. A program magában foglalja a szolgáltatás nyújtásának megtervezését, szervezését, a tevékenység kialakítását adott intézményre vonatkoztatva, ide értve a szolgáltatást nyújtó szakemberek biztosítását.

Cél a köznevelési intézmények és a család és gyermekjóléti szolgáltatások közös eljárásrendjének kialakítása.

A projekt rész céljai:

1. Óvodai és iskolai szinten a szociális segítség eszköztárának kialakítása és megjelenítése (egyéni, csoportos és közösségi segítő tevékenységek keretében):

- A gyermekek, tanulók, szülők, óvodapedagógusok, pedagógusok részére adekvát szakmai segítség nyújtása.
- Az elsődleges prevenció megerősítése.
- Az észlelő-és jelzőrendszer működésének segítése.
- Egységes szemléleten alapuló szociális segítségnyújtás megszervezése.

- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása.
- A veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a veszélyhelyzet megszüntetésében való segítség, ezen ismeret alapján prevenciós eszközök azonosítása, alkalmazása.

2. Kompetens szakemberek bevonása az óvodai-iskolai szociális segítségbe, készségeik, kompetenciáik fejlesztése helyi szinten:

- szociális segítőik kiválasztása, alkalmazása
- esetmegbeszélés
- szupervízió

1. Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család-és gyermekjóléti központok és a köznevelési intézmények között (szervezeti keretek, eljárásrend, dokumentáció)

A projekt célcsoportja:

Közvetlen célcsoport:

- Járáásszékhely települési önkormányzat család-és gyermekjóléti központjai.

Közvetett célcsoport:

- Az adott járás településeinek az óvodáiban, az általános iskoláiban és a középfokú köznevelési intézményekbe és kollégiumaikba járó gyermekek, fiatalok.

- érintett szülők, nevelőszülők, gondviselők;

- érintett óvodapedagógusok, pedagógusok, az érintett köznevelési intézmények közösségei (nevelőtestület; óvodai, iskolai csoport).

A gyermekek mindenképp felett álló érdeke, hogy biztonságban, nyugalomban, szeretetben éljenek. Ehhez szükséges, hogy családjával, környezetével harmóniában éljen a gyermek. Az életre való felkészüléshez az iskola nagy segítséget tud adni a családnak. A társadalmi beilleszkedés, a közösségi életre való felkészülés színtere az iskola.

A gyermekek védelme mindenki számára kötelesség, aki a gyermekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. A nevelő oktató intézmények gyermekvédelemmel összefüggő feladatait alapvetően az oktatási törvény és a gyermekvédelmi törvény határozza meg.

Az óvodai és iskolai szociális segítőik határterületen dolgoznak, összekötő kapocsként a szociális ellátórendszer és az oktatási-nevelési intézmények között. Fontos szerepük van abban, hogy közvetítsenek, segítsenek értelmezni azokat a tereket, melyben a gyermek mozog. Gyermekek érdekében a különböző intézmények hatékony együttműködése szükséges.

Az iskola elsősorú partnereként a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére a család és gyermekjóléti szolgálatokat jelölte meg. Az iskolákban sűrűsödő és egyre nehezebben kezelhető problémák megjelenésével a szolgálatokra fokozódó nyomás és elvárás fogalmazódott meg. Ugyanakkor az iskolák a pedagógiai programjukban a gyermek- és ifjúságvédelem feladatait az oktatási törvényben meghatározottak szerint – amely minden pedagógus kötelező feladatává teszi a gyermek- és ifjúságvédelmet – határozzák meg teendőiket, amely szükségszerűen az iskola életével harmonizál, ugyanakkor kifelé is tekint.

Az oktatási intézményeknek kulcsszerepe van a megfelelő időben történő jelzés adásában és az együttműködésben, melyben a szociális munka formáit és fogalmait kell alkalmazniuk.

Véleményünk szerint nagy előrelépést jelent, hogy a pályázatba bevont oktatási intézményekkel közösen sikerült és továbbra is együttműködve sikerülne megvalósítani a következő pontban kifejtett programokat, és szolgáltatásokat.

A projekt megvalósítási időszakban 2017.09.01.- 2019.02.28. megvalósult tevékenységek bemutatása

Egyéni esetkezelés a pályázatba bevont iskolákban tanuló gyermekek, szüleik és pedagógusok részére

Tevékenység részletes leírása **Iskolai** pedagógusok, diákok, szülők részére az előzetesen kialakított bizalmi kapcsolatra építve személyes segítő tevékenység keretein belül történő segítségnyújtás. Az óvodai és iskolai szociális segítő személyes adottságai, tudása, ismeretei, jó kapcsolatteremtő képessége, empátiája felhasználásával dolgozik az aktuális probléma megoldásán. Munkaforma lépései: helyzetfeltárás, erőforrások számbavétele, megoldási alternatíva kidolgozása. Egyéni esetkezelés előnyei: dipólusú, intenzív, koncentrált. Az óvodai és iskolai szociális segítő figyelme egyirányú, a probléma kezelés fókuszában a segítséget kérő diák, szülő, pedagógus áll. A szakember azonnali visszajelzést kap.
A megvalósítás során használt gyakori módszerek: segítségnyújtás, konzultáció, tanácsadás, családlátogatás

A megvalósításba bevont célcsoport Eötvös József Általános Iskola és AMI - az iskolában a problémával jelentkező tanulók, szülők, pedagógusok
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka- az iskolában a problémával jelentkező tanulók, szülők, pedagógusok
Patay István Általános Iskola – az iskolában a problémával jelentkező tanulók, szülők, pedagógusok
Pusztadobosi Általános Iskola – az iskolában a problémával jelentkező tanulók, szülők, pedagógusok

A szolgáltatási tervben vállalt bevonni kívánt tanulók száma 114 fő
A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 96 fő

Egyéni esetkezelés a pályázatba bevont óvodákba járó gyermekek szüleik és óvodapedagógusok részére.

Tevékenység részletes leírása **Óvodai** pedagógusok, gyerekek, szülők részére az előzetesen kialakított bizalmi kapcsolatra építve személyes segítő tevékenység keretein belül történő segítségnyújtás. Az óvodai és iskolai szociális segítő személyes adottságai, tudása, ismeretei, jó kapcsolatteremtő képessége, empátiája, felhasználásával dolgozik az aktuális probléma megoldásán. Munkaforma lépései: helyzetfeltárás, erőforrások számbavétele, megoldási alternatíva kidolgozása. Egyéni esetkezelés előnyei: dipólusú, intenzív, koncentrált. Az óvodai és iskolai szociális segítőmunkás figyelme egyirányú, a probléma kezelés fókuszában a segítséget kérő, óvodások, szüleik, és az óvodapedagógus áll. A szakember azonnali visszajelzést kap.
A megvalósítás során használt gyakori módszerek: segítségnyújtás, konzultáció, tanácsadás, családlátogatás

Bevont célcsoport Nyírmadai Napsugár Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők
Vásárosnaményi Játékkországi Óvodái Hétszínvirág Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők
Pusztadobosi Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők

A szolgáltatási tervben vállalt bevonni kívánt tanulók száma 38 fő
A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 60 fő

Megvalósult csoportos foglalkozások a pályázatba bevont iskolákban tanuló gyermekek, szüleik és pedagógusok részére

Tevékenység megnevezése	Hagyományos népi játékok nyomában kis csoportos foglalkozások
Tevékenység részletes leírása	Az agresszió jelen van mindennapi életünk majdnem minden területén: az óvodában, az iskolában, az utcán, és a munkahelyen belül is és a családon belül is. Az agresszió jelensége egyre változatosabb formában jelenik meg, egyre gyakoribb és egyre fiatalabb korosztályokat érint. Az agresszióknak külső és belső okai egyaránt lehetnek. Leggyakoribb tényezők: az anya-gyermek kapcsolati hiánya vagy zavara, negatív családi minták, pozitív családi értékrend hiánya, brutális, rideg, elhanyagoló nevelés, iskolai hatások, kortársak által közvetített negatív minták, média által közvetített agresszió. Az agresszió megnyilvánulásai változatosak és életkortól függően eltérőek. Eleinte azt tapasztaljuk, hogy a gyermek gyakran rongálja játékait, váratlanul csíp, rúg és harap. Később megjelennek olyan viselkedések, mint a durva beszéd, szitkozódás, verekedések kezdeményezése, rossz magatartás az iskolán kívül és az iskolán belül is. Rossz iskolai teljesítmény, otthoni és iskolai szabályok megsértése.
Tevékenység megvalósítása:	A tevékenységekbe az alsó tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő és a két mentor.
Bevont célcsoport	Patay István Általános Iskola az 1-4.osztályban tanuló gyermekek Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-4. osztályban tanuló gyermekek Pusztadobosi Általános Iskola 1-4. osztályban tanuló gyermekek Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-4.osztályban tanuló gyermekek
Tevékenység megnevezése	Nyári napközis tábor kis csoportos foglalkozások
Tevékenység részletes leírása	A gyermekeket sok esetben nem köti le a tanulás, nem szívesen készülnek a tanítási órákra, nem figyelnek, magatartásukkal zavarják a tanítás rendjét. A tervezett tevékenységeinkkel további célunk a tanulás megszerettetése, ezáltal az iskolai lemorzsolódás csökkentése, megelőzése. A tervezett tevékenységek, feladványok mindig játékosak, rejtvény jellegűek, melyek megoldásában a résztvevő gyermekek aktívan vesznek részt.
Tevékenység megvalósítása:	A megvalósítás időtartama 2018.június 25. napjától hetes turnusokban, történik, napi nyolc órában. A programok előkészítésében és lebonyolításában részt vesz a két óvodai és iskolai szociális segítő, a két táborvezető, a pszichológus és a két mentor, a szakmai koordinátor és a szakmai munkatárs.
Bevont célcsoport	Patay István Általános Iskola az 1-8.osztályban tanuló gyermekek Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-8. osztályban tanuló gyermekek Pusztadobosi Általános Iskola 1-8. osztályban tanuló gyermekek Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-8.osztályban tanuló gyermekek
Tevékenység megnevezése	Nem mindegy mit eszel kis csoportos foglalkozások

Tevékenység részletes leírása	<p>Az egészséges életmód, táplálkozás.</p> <p>Az iskoláskorú gyerekek egészséges életmódjának kialakításában a család kiemelt szerepe mellett az oktatási intézmények is fontos szerepet vállalnak. Az elmúlt években gyökeresen megváltozott az életmódunk, de az étkezés mindig központi szerepet töltött be életünkben, és gyermekink életében is. Ezért meg kell ragadni azokat a lehetőségeket, amelyek hozzásegítik a gyerekeket az egészségesebb életmódhoz, a helyes, tudatos táplálkozáshoz.</p>
Tevékenység megvalósítása:	<p>A tevékenységekbe az alsó tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő és a két mentor.</p>
Bevont célcsoport	<p>Patay István Általános Iskolában az 1-4.osztályban tanuló gyermekek Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-4. osztályban tanuló gyermekek Pusztadobosi Általános Iskola 1-4. osztályban tanuló gyermekek Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-4.osztályban tanuló gyermekek</p>
Tevékenység megnevezése Tevékenység részletes leírása	<p>Ismerd meg önmagad kis csoportos foglalkozások konfliktuskezelés</p> <p>A konfliktus életünk szerves része, így az iskolai élet sem mentes a konfliktusoktól, ráadásul bonyolult, hierarchikus viszony van a szereplők között. Az életkor, a szabályokhoz, elvárásokhoz való viszony, az adott közösségben elfoglalt hely is meghatározó tényezője. Az iskolai konfliktus típusai: diák – diák konfliktusok, tanár - tanár konfliktusok, tanár - diák konfliktus, tanár - szülő konfliktus. A hatékony konfliktuskezelésnek többféle technikája létezik. A különböző játékos, a konfliktus kezelési készség fejlesztését szolgáló gyakorlatok segítik a konfliktushelyzetek megoldását és megelőzését.</p>
Tevékenység megvalósítása:	<p>A tevékenységekbe az alsó tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő és a két mentor és pszichológus.</p>
Bevont célcsoport	<p>Patay István Általános Iskolában az 1-4.osztályban tanuló gyermekek Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-4. osztályban tanuló gyermekek Pusztadobosi Általános Iskola 1-4. osztályban tanuló gyermekek Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-4.osztályban tanuló gyermekek</p>
Tevékenység megnevezése	<p>Történelmi Játszóház: „Egri csillagok” kis csoportos foglalkozások</p>

Tevékenység részletes leírása   agresszió kezelése

Az agresszió jelen van mindennapi életünk majdnem minden területén: az óvodában, az iskolában, az utcán, és a munkahelyen belül is és a családon belül is. Az agresszió jelensége egyre változatosabb formában jelenik meg, egyre gyakoribb és egyre fiatalabb korosztályokat érint. Az agresszióknak külső és belső okai egyaránt lehetnek. Leggyakoribb tényezők: az anya-gyermek kapcsolat hiánya vagy zavara, negatív családi minták, pozitív családi értékrend hiánya, brutális, rideg, elhanyagoló nevelés, iskolai hatások, kortársak által közvetített negatív minták, média által közvetített agresszió. Az agresszió megnyilvánulásai változatosak és életkortól függően eltérőek. Eleinte azt tapasztaljuk, hogy a gyermek gyakran rongálja játékeit, váratlanul csíp, rúg és harap. Később megjelennek olyan viselkedések, mint a durva beszéd, szitkozódás, verekedések kezdeményezése, rossz magatartás az iskolán kívül és az iskolán belül is.

Tevékenység megvalósítása: A tevékenységekbe a felső tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, és a két mentor.

Bevont célcsoport   Patay István Általános Iskola 5-8.osztályban tanuló gyermekek
Eötvös József Általános Iskola és AMI az 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Pusztadobosi Általános Iskola 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 5-8. osztályban tanuló gyermekek

Tevékenység megnevezése   **Drogprevenció: „A bódulat csapdjában”**
kis csoportos foglalkozások

Tevékenység részletes leírása   **A kábítószer elleni küzdelem:**
A drogfogyasztás okai sokfélék lehetnek: kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől és a valóságtól történő eltávolodás, menekülés az iskolai, családi problémák elől, a kortársak rábeszélése, öngizolás, önbizalomhiány.
A gyerek elhanyagolásával jellemzett **család** felelőssé tehető a drogfogyasztó magatartás egyik formájáért. Befolyásoló tényező a **kortárs** csoport is. Az okok között szerepel a stressz, a feszültség csökkentésének eszközeként használni a drogot.
Prevenció típusai:
Elsődleges prevenció: A drogmentesek megóvását jelenti.
Másodlagos prevenció: A szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása.
Kontraszt 2 Kiállítás megtekintése, csoportos foglalkozások, előadások megtartása a témában.

Tevékenység megvalósítása: A tevékenységekbe a felső tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, a két mentor és Vásárosnaményi Rendőrkapitányság munkatársa. Kontraszt 2 Kiállítás megtekintése elmarad mivel a kiállítás megszűnt.

Bevont célcsoport Patay István Általános Iskola 5-8.osztályban tanuló gyermekek
Eötvös József Általános Iskola és AMI az 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Pusztadobosi Általános Iskola 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 5-8. osztályban tanuló gyermekek

Tevékenység megnevezése **Továbbtanulás jelentősége: „Tanulni jó”**
kis csoportos foglalkozások
Tevékenység részletes leírása A továbbtanulást, az iskolaválasztást több tényező is befolyásolja. Többek között a képzés minősége, az indított szakok, az iskolában tanító tanárok jó híre, a későbbi továbbtanulás lehetősége. Lényeges szempont, hogy a diákok elegendő információval rendelkezzenek a pályaválasztási döntés meghozatalához.

A tevékenységekbe a felső tagozatos gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vesz a két óvodai és iskolai szociális segítő, a két mentor.

Bevont célcsoport Patay István Általános Iskola 5-8.osztályban tanuló gyermekek
Eötvös József Általános Iskola és AMI az 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Pusztadobosi Általános Iskola 5-8. osztályban tanuló gyermekek
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 5-8. osztályban tanuló gyermekek

A szolgáltatási tervben vállalt csoportos foglalkozásba bevonni kívánt tanulók száma 626 fő
A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 1339 fő

Megvalósult csoportos foglalkozások a pályázatba bevont óvodába járó gyermekek, szüleik és pedagógusok részére

Tevékenység megnevezése **Agresszió kezelése: „Tom és Jerry”**
kis csoportos foglalkozások

Tevékenység részletes leírása	Az agresszió jelen van mindennapi életünk majdnem minden területén: az óvodában, az iskolában, az utcán, és a munkahelyen belül is és a családon belül is. Az agresszió jelensége egyre változatosabb formában jelenik meg, egyre gyakoribb és egyre fiatalabb korosztályokat érint. Az agresszióknak külső és belső okai egyaránt lehetnek. Leggyakoribb tényezők: az anya-gyermek kapcsolat hiánya vagy zavara, negatív családi minták, pozitív családi értékrend hiánya, brutális, rideg, elhanyagoló nevelés, iskolai hatások, kortársak általi közvetített negatív minták, média által közvetített agresszió. Az agresszió megnyilvánulásai változatosak és életkortól függően eltérőek. Eleinte azt tapasztaljuk, hogy a gyermek gyakran rongálja játékeit, váratlanul csíp, rúg és harap. Később megjelennek olyan viselkedések, mint a durva beszéd, szitkozódás, verekedések kezdeményezése, rossz magatartás az iskolán kívül és az iskolán belül is. Rossz iskolai teljesítmény, otthoni és iskolai szabályok megsértése.
Tevékenység megvalósítása:	A tevékenységekbe az óvodás gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, a pszichológus és a két mentor.
Bevont célcsoport	Nyírmadai Napsugár Óvoda Vásárosnaményi Játékország Óvodái Hétszínvirág Óvoda Pusztadobosi Óvoda
Tevékenység megnevezése Tevékenység részletes leírása	Higiéniai tanácsadás: „Makk Marcsi” kis csoportos foglalkozások Személyi higiéné: A személyi higiéné az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátosságoknak megfelelő egészségügyi szabályok összessége. Területei: Bőrápolás: tisztántartás, bőr igényeinek megfelelő ápolás. Hajápolás: tisztántartás, gondos ápolás Szájápolás: A fogmosás a megfelelő eszközökkel és módon. Rendszeres fogorvosi ellenőrzés, a beteg fogak azonnali kezeltetése, a foghiány megelőzése érdekében a helyes fogápolás megtanítása. Kéz és lábápolás: Gyakori kézmosás, különösen fertőzőes időszakokban, körmök, körömágy gondozása, lábgomba kialakulásának megelőzése. A nemi szervek higiénája: Megfelelő tisztántartással, fehérenművel kapcsolatos elvárások.
Tevékenység megvalósítása:	A tevékenységekbe az óvodás gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, a védőnő és a két mentor.
Bevont célcsoport	Nyírmadai Napsugár Óvoda Vásárosnaményi Játékország Óvodái Hétszínvirág Óvoda Pusztadobosi Óvoda
Tevékenység megnevezése	Érzelem kifejezés: „Csupa szív” gyerekprogram kis csoportos foglalkozások

Tevékenység részletes leírása Az óvodás korú gyerekek az érzelmek széles skálájával rendelkeznek. Személyiségük fejlődésével érzelmi megnyilvánulásai és azok kifejezése is változik napról-napra. Hangulatuk egyik pillanatról a másikra megváltozhat, és ahogy egyre jobban tudják magukat kifejezni szavakkal, úgy egyre kevésbé lesznek drasztikusak érzelmeik kinyilvánításai. Óvodáskor végére kevesebb hiszti, kevesebb dühroham tapasztalható, viszont megjelenik a humorérzék és kialakulnak erős baráti kötelékek.

Tevékenység megvalósítása: A tevékenységekbe az óvodás gyermekek kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, a pszichológus és a két mentor.

Bevont célcsoport Nyírmadai Napsugár Óvoda
Vásárosnaményi Játékország Óvodái Hétszínvirág Óvoda
Pusztadobosi Óvoda

A szolgáltatási tervben vállalt csoportos foglalkozásba bevonni kívánt óvodás gyermekek száma 209 fő
A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 284 fő

Megvalósult Közösségi programok a pályázatba bevont iskolában tanuló gyermekek, szüleik és pedagógusok részére

Tevékenység megnevezése **Sportnap: „Mindig fitt és nyerő légy!”**

Tevékenység részletes leírása A **Mozgáskultúra fejlesztése** az egészség megőrzésének egyik legolcsóbb módja. Mai világunkban szerepe felértékelődött, mivel manapság alig jut időnk testmozgásra. A mozgáskultúra fejlesztése által az általános ügyesség fejlődik, illetve a gyermeki személyiség is visszatükröződik ezáltal.

Tevékenység megvalósítása: A tevékenységekbe a projektbe bevont általános iskolás gyermekek, és szüleik a közoktatási intézményekben tanító pedagógusok kerültek bevonásra.

A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, két mentor, szakmai koordinátor, és a szakmai segítő.

Bevont célcsoport Patay István Általános iskolában az 1-8.osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok
Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-8. osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok
Pusztadobosi Általános Iskola 1-8. osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-8. osztályban tanuló gyermekek szülők, pedagógusok

Tevékenység megnevezése	„Élj tudatosan”
Tevékenység részletes leírása	A gyerekek fejlődéséhez elengedhetetlen a rendszeres, megfelelő mennyiségű táplálkozás, ami a jövőbeli egészségükre is hatással lehet. A hagyományos magyar étrend telítve van zsírral, kalóriával, crös fűszerekkel. Az Egészségügyi Világszervezetek főként a zöldségeket, gyümölcsöket, tejet, tojást tartalmazó ételeket ajánlják. A megfelelő mennyiségű víz fogyasztása is elengedhetetlen. Az emberi szervezet egészséges működéséhez 1,5-3 liter folyadékra van szüksége attól függően, hogy milyen évszak van. A megfelelő mennyiségű víz fogyasztása is megelőzhet bizonyos betegségeket.
Tevékenység megvalósítása:	A tevékenységekbe a projektbe bevont általános iskolás gyermekek, és szüleik a közoktatási intézményekben tanító pedagógusok kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, dietetikus, két mentor, szakmai koordinátor, és a szakmai segítő.
Bevont célcsoport	Patay István Általános iskolában az 1-8.osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok Eötvös József Általános Iskola és AMI az 1-8. osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok Pusztadobosi Általános Iskola 1-8. osztályban tanuló gyermekek, szülők, pedagógusok Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka 1-8. osztályban tanuló gyermekek szülők, pedagógusok
	A szolgáltatási tervben vállalt közösségi programba bevonni kívánt tanulók száma 398 fő A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 595 fő

Megvalósult Közösségi programok a pályázatba bevont óvodába járó gyermekek, szüleik és az óvoda pedagógusok részére

Tevékenység megnevezése	„ Földi javak az asztalunkon”
Tevékenység részletes leírása	A tudatos táplálkozás fontos szerepet tölt be az egészség megőrzésében és a betegségek megelőzésében egyaránt. A helyes táplálkozási szokások gyerekkorban történő kialakítása és elsajátítása meghatározóak a felnőtt életre nézve is. Fontos, hogy a gyermekek minél fiatalabb életkorban megtanulják a helyes ételválasztást, az étkezési ritmust, rögzüljenek a táplálkozási minták, valamint a táplálkozási magatartás is. Annak érdekében, hogy a szervezetük optimálisan fejlődjön, az év minden szakában megfelelő mennyiségű fehérjére (hús, tojás, rizs), zsírra, cukorra, vitaminokra és ásványi sókra van szükségük.
Tevékenység megvalósítása:	A tevékenységekbe a projektbe bevont óvodás gyermekek, szüleik és az óvoda pedagógusok kerültek bevonásra. A tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában részt vett a két óvodai és iskolai szociális segítő, két mentor, szakmai koordinátor, és a szakmai segítő.

Bevont célcsoport Nyírmadai Napsugár Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők Vásárosnaményi Játékkország Óvodái Hétszínvirág Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők Pusztadobosi Óvodába járó gyermekek, pedagógusok, szülők

A szolgáltatási tervben vállalt közösségi programba bevonni kívánt óvodás gyermekek száma 133 fő
A projektbe ténylegesen bevont tanulók száma 176 fő

A projektbe bevont köznevelési intézmények részére egy szolgáltatási terv készült, mivel a szükségletfelmérés során készült kérdőívekben adott válaszok alapján azonos problémákat soroltak fel a válaszadók. /agresszivitás, magatartási problémák, szülői elhanyagolás, igazolatlan iskolai hiányzás/. A projekt során háromhavonta a szolgáltatási terv felülvizsgálatra került, a felmerülő problémák esetén a szolgáltatási terv módosításait elvégeztük.

1 számú táblázat: Számszerűsített szakmai eredmények 2017.09.01.-től

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Gyermekek elérése óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel
Az eredmény leírása	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel elért gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	3034
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	óvodai és iskolai létszámok lekérése

A pályázatba három településről Vásárosnamény, Nyírmada és Pusztadobos négy általános iskola és három óvoda kerül bevonásra.

A pályázatban bevon általános iskolák:

- Eötvös József Általános Iskola és AMI VásárosnaményKölcsey Ferenc ÁMK tagintézménye
- Eötvös József Általános Iskola és AMI Vásárosnamény
- Patay István Általános iskola Nyírmada
- Pusztadobosi Általános Iskola Pusztadobos

A pályázatban bevont óvodák:

- Játékkország Óvodái Hétszínvirág Óvoda Vásárosnamény
- Napsugár Óvoda Nyírmada
- Pusztadobosi Óvoda Pusztadobos

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Gyermekek bevonása óvodai szociális segítő tevékenység által
Az eredmény leírása	Óvodai szociális segítő tevékenység által bevont gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	380
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	szakmai értékelőlap alapján

A pályázatban bevont óvodák:

- Játékkországi Óvodái Hétszínvirág Óvoda Vásárosnamény
- Napsugár Óvoda Nyírmada
- Pusztadobosi Óvoda Pusztadobos

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Gyermekek bevonása iskolai szociális segítő tevékenység által
Az eredmény leírása	Iskolai szociális segítő tevékenység által bevont gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	1138
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	szakmai értékelőlap alapján

- Eötvös József Általános Iskola és AMI VásárosnaményKölcsey Ferenc ÁMK tagintézménye
- Eötvös József Általános Iskola és AMI Vásárosnamény
- Patay István Általános Iskola Nyírmada
- Pusztadobosi Általános Iskola Pusztadobos

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek egyéni segítségbe történő bevonása
Az eredmény leírása	A tevékenység keretein belül végzett egyéni szociális segítség által bevont óvodás gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	38
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	egyéni segítség dokumentációja

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek csoportos foglalkozásokba történő bevonása
Az eredmény leírása	A tevékenység keretein belül végzett csoportos szociális segítség által bevont óvodás gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	209
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	csoportos segítség dokumentációja
Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek bevonása közösségi rendezvényekbe
Az eredmény leírása	Közösségfejlesztés érdekében szervezett programok az érintett személyek számát figyelembe véve
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	133
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Igazolás módja	meghívó, jelenléti ív
Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek bevonása egyéni segítségbe
Az eredmény leírása	A tevékenység keretein belül végzett egyéni szociális segítség által bevont iskolás gyermekek, fiatalok száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	114
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	egyéni segítség dokumentációja

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek bevonása csoportos foglalkozásokba
Az eredmény leírása	A tevékenység keretein belül végzett csoportos szociális segítség által bevont iskolás gyermekek, fiatalok száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	626
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	csoportos segítség dokumentációja

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek bevonása közösségi rendezvényekbe
Az eredmény leírása	Közösségi rendezvényekbe bevont iskolás gyermekek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	398
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	meghívó, jelenléti ív

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Szociális szakemberek részvétele az óvodai és iskolai szociális segítségben
Az eredmény leírása	Járási önkormányzatok család-és gyermekjóléti központja által foglalkoztatott óvodai és iskolai szociális segítők száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	2
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő
Igazolás módja	megbízási szerződések vagy kinevezés

2. mérőszám: A projekt megkezdésétől számított 10. hónap utolsó munkanapjáig az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel bevont gyermekek száma eléri a projekt egésze során szociális segítő tevékenységbe bevonni kívánt gyermekek számának 50%-át, az az 569.-fő Projekt szinten az összes

elszámolható költség legalább 45%-áról, az az 18.000.000.- ft kifizetési igénylés kerül benyújtásra.

3. számú táblázat. Számszerűsített szakmai eredmények 2017.09.01.-2018.06.30. között

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek egyéni segítségbe történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	38
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2019.02.28. közötti időszakban	60
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek csoportos foglalkozásokba történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	209
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2019.02.28. közötti időszakban	284
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Óvodás gyermekek közösségi rendezvényekbe történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	133
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2019.02.28. közötti időszakban	176
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek egyéni segítségbe történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	114
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2019.02.28. közötti időszakban	96
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek csoportos foglalkozásba történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	626
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2019.02.28. közötti időszakban	1339
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Iskolás gyermekek közösségi rendezvényekbe történő bevonása
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	398
A tulajdonság számszerűsített értéke 2017.09.01.-2018.06.30. között	595
A tulajdonság számszerűsíthető célértékének mértékegysége	fő

Választható önállóan támogatható tevékenysége

A projekt során a kötelező megvalósítandó feladatokon túl a vállaltuk, hogy a projekt befejezésére 2019.02.28. napjáig a projektbe bevont települések közül Vásárosnamény városnak a szociális térképét elkészítjük.

A szociális térkép célja az, hogy egy helyi társadalomról az általános ismeretknél jóval mélyebb, relevánsabb képet nyújtson. Mutassa meg a helyi társadalom rétegződését, térbeli elhelyezkedését, a helyi társadalmi viszonyok rendszerét. Adjon képet a város gazdasági-társadalmi fejlődésében döntő szerepet játszó humán erőforrás erősségeiről, gyengeségeiről. Ebből következik, hogy a szociális térkép nem csak a deprivált rétegekről nyújthat mélyebb ismereteket, hanem a helyi társadalom erősségeiről és tartalékairól is. A döntéshozók támogatása is könnyebben elnyerhető, ha nemcsak a meglévő társadalmi problémák számbavételére törekszünk, így a kutatáshoz szükséges pénzt „humán erőforrás térképre”, nem pedig szociális térképre kérjük.

Emellett a szociális térkép fontos funkciója az is, hogy a feltárt társadalmi problémák és a helyi szociális ellátórendszer illeszkedésének vizsgálatát elvégezze, és ennek ismeretében megítélje a segítői rendszer hatékonyságát, hatásosságát. Továbbá fontos annak tudatosítása, hogy az így kialakított adatbázis jövőbeni folyamatos karbantartását is meg kell oldani.

3. mérföldkő: A projekt fizikai befejezéséig az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel bevont gyermekek száma eléri a 100%-ot azaz 1518 főt. Projekt szinten az összes elszámolható költség legalább 80%-áról, azaz 32.000.000.- ft kifizetési igénylés kerül benyújtásra.

A fenti adatok alapján a projekt kezdésétől a projekt befejezéséig a 18. hónap utolsó munkanapjáig a két óvodai és iskolai szociális segítő általa projekt munkába bevont gyermekek száma 2030 fő.

A fent felsorolt szolgáltatások nyújtásában a pályázatba bevont települések szakembereit pl: védőnők, család és gyermekjóléti szolgálat családsegítői, az oktatási intézményekben tanító pedagógusok, óvodapedagógusok, a BEREGTÖT KFI Család és gyermekjóléti Központjában alkalmazott pszichológus, és a pályázat során alkalmazott két óvodai és iskolai szociális segítő, két mentor, egy szakmai koordinátor, egy szakmai segítő bevonásával valósítottuk meg

Az „Élj tudatosan” közösségi napon vendég előadó által tartott előadást tartottunk, aki a tudatos egészséges táplálkozás, a túlsúly okozta problémákról, betegségek kialakulásának kockázatairól és annak következményeiről, illetve a túlsúly elkerüléséről tartott előadást.

A Sport nap „Mindig fitt és Nyerő légy” közösségi napon a gyerekek rengeteg mozgásos lehetőség közül választhattak pl: sorverseny, ügyességi verseny, akadály verseny, tenisz, trambulín.

Az iskolai és óvodai pedagógusok részére a projekt időszak alatt megrendezésre került a konfliktus kezelési tréning vendégelőadó segítségével, és az „Új módszerek a pedagógiában” című előadásorozat.

A közoktatási intézményekben végzett szociális munka: A szolgáltatás a közoktatási intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának és az intézmény munkatársainak nyújt támogatást. A két óvodai és iskolai szociális segítő feladata - együttműködve a pedagógusokkal, az gyermekvédelmi felelőssel és az iskolai védőnővel – a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve annak minél korábbi

felismerése és kezelése. Ennek érdekében konzultál az iskolai szakemberekkel, egyéni és csoportos foglalkozást tart a tanulók számára és szükség szerint felveszi a kapcsolatot a szülőkkel. Az eltelt időszakban főleg egyéni és csoportos tevékenységeket végeztek, amivel segítik a család és gyermekjóléti szolgálatoknál dolgozó családsegítők munkáját, mivel közvetlen képet kapnak a gondozott gyermekek iskolai teljesítményéről és viselkedéséről. Az óvodai és iskolai szociális segítők autonóm módon cselekszenek, nincs a közoktatási intézmények vezetésnek alárendelve, amiből a projektkezdeti időszakában konfliktusok adódtak. A konfliktus feloldásának érdekében megbeszéléseket tartottunk a projektbe bevont intézmények vezetőivel, pedagógusaival. A megbeszélések során az intézményvezetők és a pedagógusok elmondták, hogy milyen elvárásaik vannak a segítőkkel szemben, illetve mi is elmondtuk, hogy mi mit tudunk nyújtani. A megbeszélések során sikerült a kompetenciahatárokat megállapítani.

A projekt során két körzet került kialakításra

1. körzet Patay István Általános Iskola Nyírmada
Nyírmadai Napsugár Óvoda Nyírmada
Pusztadobosi Általános Iskola Pusztadobos
Pusztadobosi Óvoda Pusztadobos

Az óvodai és iskolai szociális segítők munkáltatója a Beregi Többcélú Kistérségi Fejlesztési Iroda Család- és Gyermekjóléti Központ Intézményvezetője.

a.) Munkavégzésének helye: Patay István Általános Iskola 4564 Nyírmada, Honvéd út 36-38
Munkavégzésének ideje: hétfő- kedd 07.30-16.00

b.) Munkavégzésének helye: Nyírmadai Napsugár Óvoda 4564 Nyírmada, Sugár út 1
Munkavégzésének ideje: Szerda 07.30-16.00

c.) Munkavégzésének helye: Pusztadobosi Általános Iskola 4565 Pusztadobos, Petőfi Sándor út 48.
Munkavégzésének ideje: csütörtök 07.30-16.00

d.) Munkavégzésének helye: Pusztadobosi Óvoda 4565 Pusztadobos, Petőfi Sándor út 85.sz.
Munkavégzésének ideje: péntek 07.30-16.00

2.körzet: Eötvös József Általános Iskola és AMI Vásárosnamény

Eötvös József Általános Iskola és AMI
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka
Játékország Óvodái Hétszínvirág Óvoda Vásárosnamény

a.) Munkavégzésének helye: Eötvös József Általános Iskola és AMI Vásárosnamény 4800
Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12 szám
Munkavégzésének ideje: hétfő- szerda 07.30-16.00.

b.) Munkavégzésének helye: Eötvös József Általános Iskola és AMI Kölcsey Ferenc Általános Iskola
és ÁMK Vásárosnamény 4800 Vásárosnamény, Damjanich út 34. sz.
Munkavégzésének ideje: csütörtök 07.30-16.00.

c.) Munkavégzésének helye: Játékország Óvodái Hétszínvirág Óvoda Vásárosnamény 4800
Vásárosnamény, Bartók Béla út 24. szám
Munkavégzésének ideje: péntek 07.30-16.00.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Család- és Gyermekjóléti Központ 2 fő szociális munkás szakirányú szociális végzettségű szakemberrel biztosítja az adott köznevelési intézmények számára az óvodai- és iskolai szociális segítség szolgáltatását, amelynek keretében:

A gyermeknek, a családjának és az intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy segíti a

gyermeket a korának megfelelő, a tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez, a nevelési-oktatási intézménybe való beilleszkedéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében.

Segíti tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását, elvégzi a gyermekvédelmi felelős feladatait.

Segíti a gyermek családját és a pedagógust a gyermek szükségleteinek felismerésében és figyelembevételében, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésében, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében.

Segíti a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.

A segítő részt vállal az intézmény közös mentálhigiéniai-, sport- és kulturális rendezvényeinek, valamint táborok megszervezésében és megrendezésében.

A szociális segítő részt vesz a tantestületi,- és szülői értekezleteken.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő főállásban heti 40 óra időtartamban végzi feladatát személyes megjelenéssel az adott köznevelési intézményben tölti, illetve ahhoz kötődően végzi feladatát terepen.

Az óvodai és iskolai szociális segítő munkája úgy lett megszervezve, hogy az óvodai- és iskolai szociális segítő feladatvégzésével párhuzamosan a Központ szakmai team részeként rendszeres esetmegbeszélésein részt tudjon venni.

A szolgáltatás végzéséhez szükséges közlekedési támogatást a pályázati keretből biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ az alábbi tárgyi eszközöket biztosítja az óvodai- és iskolai szociális segítség szolgáltatás végzéséhez, amelyek beszerzésre kerültek.

- 1 db zárható szekrény intézményenként.
- 1 db íróasztal intézményenként.
- 1 db iroda székintézményenként.
- 2 db szék intézményenként.
- laptop
- nyomtató

A köznevelési intézmény vezetősége lehetővé teszi és támogatja, hogy a delegált szociális segítő szakember a pályázat szakmai előírásainak megfelelően végezhesse tevékenységét, biztosítja a szociális szakember rendszeres bejutását és ott tartózkodását az intézménybe, ezzel párhuzamosan biztosítja számára a szakmai autonómiát.

A köznevelési intézmény vezetősége lehetővé teszi és támogatja, hogy a delegált szociális segítő szakember a pályázat szakmai előírásainak megfelelően végezhesse tevékenységét, biztosítja a szociális szakember rendszeres bejutását és ott tartózkodását az intézménybe, ezzel párhuzamosan biztosítja számára a szakmai autonómiát.

A pályázat keretén belül a projekt megvalósításba bevont településeken, köznevelési intézményeiben dolgozó pedagógusok részére külső szakember bevonásával „konfliktus kezelési tanácsadást”, illetve „új módszerek a pedagógiában” című előadássorozat került megrendezésre, a két óvodai és iskolai szociális segítő és a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Család és Gyermekjóléti Központ munkatársai részére szupervízió került megrendezésre.

A szükséglet felmérés során megkérdezett intézményvezetők elmondták, hogy sajnos a pedagógusok annyira leterheltek a napi munkájuk során, hogy nem tudnak megbízni senkit a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.

A szükségletfelmérés során kiderült, hogy nagyon nagy szükség, és igény van az olyan szociális segítőre, aki preventív jelleggel tud működni. Célja, hogy olyan gyermekek kerüljenek ki az iskola falai közül, akik ismerik magukat és képesek saját és környezetük szociális problémájának megoldására. A gyermek érdekében a szociális munkásnak az iskola egészével kell foglalkoznia, a facilitátor szerepét kell sok esetben betöltenie. **A szociális munkás feladata**, hogy segítse az iskola személyzetét, hogy megértsék az emberi interakciókban megnyilvánuló kulturális különbségeket, képesek legyenek ezeket elfogadni, bánni

velük, és felülemelkedni rajtuk.

Ennek érdekében az óvodai és iskolai szociális segítő a projekt során rendszeresen részt vesz a szülői értekezleteken, segítséget nyújt a problémák megoldásában, segítséget nyújt a konfliktus helyzetek kezelésében.

Szükség esetén családlátogatást végez a segítségre szoruló tanuló családjánál, a gyermek osztályfőnökével közösen, vagy az adott problémában érintett pedagógussal.

Ha a kompetenciáját meghaladó probléma merül fel a hozzáforduló gyermek, szülő estén, akkor a problémával érintett személyt a probléma megoldásában segíteni kompetens szakemberhez, szolgálathoz közvetíti.

Fontos, az eredményes munka elvégzéséhez, hogy a szociális szakember bizalmi légkört alakítson ki az adott intézmény tanulói, tanárai, és az érintett szülőkkel.

A szolgáltatások nyújtásához a következő eszközök kerültek beszerzésre

Intézmény neve	Eszközök
Eötvös József Általános Iskola és Művészeti Iskola Vásárosnamény	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db irodai szék 2 db szék
Kölcsey Ferenc Általános Iskola és ÁMK Vásárosnamény-Vitka	
Patay István Általános Iskola Nyírmada	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db. irodai szék 2 db szék
Pusztadobosi Általános Iskola Pusztadobos	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db. irodai szék 2 db szék
Játékkországi Óvodái Hétszínvirág Óvoda Vásárosnamény	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db irodai szék 2 db szék
Pusztadobosi Óvoda Pusztadobos	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db irodai szék 2 db szék
Napsugár Óvoda Nyírmada	1 db Zárható szekrény 1 db íróasztal 1 db irodai szék 2 db szék

A projektbe bevont köznevelési intézmények közül a Pusztadobosi Általános Iskola tud üresen álló helyiséget biztosítani az iskolai szociális szakember részére, a többi helyen a védőnői szobák lettek megjelölve.

Az óvodákban a vezető óvónő irodáit ajánlották fel az intézmények.

A projektben foglalkoztatott két fő óvodai és iskolai szociális segítő és a BEREGTÖT KFI Család és Gyermekjóléti Központ dolgozói részére az eltelt projekt időszakba egy alkalommal megszervezésre a

szupervízió egy külső szakember bevonásával.

Havonta egy alkalommal esetmegbeszéléseken vesznek részt a BEREGTÖT KFI Család és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetőjével, illetve az ott dolgozó szakemberekkel.

Hetente munka értekezleten vesznek részt BEREGTÖT KFI Család és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetőjével.

2. Összegzés

A projekt megvalósítása során az általunk készített program elemek, segítenek a projektben kitűzött célok elérésében. A projekt megkezdésétől igyekeztünk, olyan problémás gyerekeket bevonni a program elemeinkbe, akiknél előre látható volt, hogy folyamatos, és intenzív segítségre lesz szükség, hogy eredményt tudjunk produkálni a projekt befejezésére, ennek tulajdonítható be, hogy egyes indikátor számunk magasabb lett a kezdeti időszakban. 2017. szeptember 1. napjától a tanév végére már sikerült az általunk megfogalmazott célokban eredményt elérni. Az óvodai és iskolai szociális segítőket eleinte nehezen fogadták az oktatási intézmények, de a visszajelzések alapján vannak olyan általános iskolák és óvodák ahol elfogadták teljesen a szociális szakembert, de még mindig vannak olyan intézmények ahol idegenkednek tőle.

Az együttműködést nagyban segítette az oktatási intézményekkel, hogy 2018 szeptember 1 napjától kötelező feladat ellátás lett az óvodai és iskolai szociális segítő fogadása az oktatási intézményekben amelyet jogszabályban lett rögzítve.

Az alábbi célokat fogalmaztuk meg:

- a gyermekek iskolai agresszivitását csökkentő programok szervezése, az iskolákban, óvodákban több alkalommal,
- a gyermekek iskolai magatartás problémáikat csökkentő programok szervezése, az iskolákban, óvodákban több alkalommal,
- a szülői elhanyagolás által okozott problémák csökkentését megcélzó programok szervezése iskolákban, óvodában több alkalommal,
- a korai iskolaelhagyás, igazolatlan iskolai hiányzások számát csökkentő programok szervezése az iskolákban tanuló diákok részére, több alkalommal,
- drog prevenciós programok szervezése az általános iskolában tanuló gyermekek és szüleik részére, több alkalommal,
- közösségi programok szervezése az egészséges életmód kialakítása, tudatos környezetgazdálkodás szemlélet kialakítása érdekében az iskolában tanuló gyermekek és szülik részére több alkalommal

A projekt időtartalma alatt, kidolgozásra kerülhetnek azok a módszerek, készségek, amelyek az óvodai és iskolai szociális segítő munka, zökkenőmentes bevezetését lehetővé tette a Vásárosnaményi Járásban 2018.09.01. napjával.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde:

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsőde 2016. július 25-én kezdte meg működését. A bölcsőde megküldte önkormányzatunk részére a 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, melyet az alábbiakban – teljes terjedelmében – szintén a Képviselő-testület elé terjeszték:

Bölcsődei alapellátás közös szervezése, fenntartása

A Társulás feladata a bölcsődei alapellátás közös szervezése, fenntartása, melynek célja a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése. A bölcsőde az

alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

A feladatellátás módja: A feladatot a BEREGTÖT látja el, és a feladatellátáshoz szükséges szervezési feladatokat a **BEREGTÖT KISTÉRSÉGI FEJLESZTÉSI IRODÁN (a továbbiakban BEREGTÖT KFI)** keresztül oldja meg.

A Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsőde 2016. július 25-én megkezdte működését.

A bölcsőde nyitva tartása:

Hétköznap: 7.00-17.30-ig.

A bölcsőde ünnepnapokon zárva tart.

A nyári és téli leállásokat a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg.

A téli leállás az ünnepnapokra és a két ünnep közötti időszakra terjed ki.

A bölcsőde engedélyezett férőhely száma: 28 fő.

Az intézmény 2016.08.01-én nyitotta meg kapuit a gyermekek és szüleik előtt. 2019-ben már harmadik éve működik a bölcsőde. Nagy örömmel szolgál, hogy 2017. óta telt házzal és folyamatos várólistával rendelkezik az intézmény. Az ide járó gyerekek nem csak vásárosnaményiak, hanem Olcsva, Gyüre, Kisvarsány, Nagyvarsány és Ilk településekről is érkeznek bölcsődénkbe. A védőnőkkel való jó kapcsolatnak köszönhetően, sok szülő dönt a bölcsődei elhelyezés mellett. Olykor ők maguk javasolják, ha úgy látják, hogy a gyermek egészséges fejlődését elősegítené az intézmény.

A bölcsődében a nevelési-, gondozási év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart, így 2018. szeptember 1-től 12 fő új gyermek kezdte meg a beszokást, 2018. október 1-től újabb 2 fő. Az alábbi táblázatokban megtekinthetők a bölcsődébe járó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve a nagycsaládos gyermekek aránya.

Az intézménybe járó gyermekek száma: 2018. január 1-től

1. számú táblázat

	Összlétszám	RGYK	Nagycsaládos
Vásárosnamény	16 fő	1 fő	4 fő
Más településekről	6 fő	2 fő	1 fő

2018. szeptember 1-től

2. számú táblázat

	Összlétszám	RGYK	Nagycsaládos
Vásárosnamény	16 fő	1 fő	1 fő
Más településekről	6 fő	1 fő	1 fő

*október 1-től 18 főre emelkedett a vásárosnaményi bölcsődés gyerekek száma

2018. januárjában 26 gyermek gondozása valósult meg, közülük egy gyermek hátrányos helyzetű volt, további 2 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült.

2018. januárjában az egyik gyermeknél a mátészalkai Szakértői Bizottság kevert specifikus zavart (enyhe autista tüneteket) állapított meg, így számára korai fejlesztést írtak elő. A szülők erejüknek megfelelően együttműködnek a szakemberekkel, a korai fejlesztésen heti 2 alkalommal vesznek részt. Mivel nevelési év közben derült ki betegsége, így a következő nevelési évtől (szeptembertől) került kialakításra egy kisebb létszámmal működő (10 fő), vegyes csoport (Szeptemberig a vegyes csoport létszáma 12 fő volt). A jogszabályi előírásoknak megfelelően egy Sajátos Nevelési Igényű (továbbiakban SNI) gyermek 2 egészséges gyermeknek számít, így annak a csoportnak a létszáma a megengedett maximális 10 fő, a másik csoport teljes kihasználtsággal (2 év felettiek) 14 fővel működik. Ennek megfelelően a 2017/2018-as nevelési évben (augusztus 31-ig) 26 fő volt a bölcsőde teljes létszáma, szeptember 1-től szeptember 30-ig 22 fő, október 1-től december 31-ig pedig 24 fő.

Minden szülő a munkába való elhelyezkedése miatt választotta a bölcsödét.

2018. szeptemberi kezdéssel 28 fős várólista alakult ki, közülük 15 gyermek számára volt lehetőség férőhelyet biztosítani, október 1-től további 2 főnek, a többi jelentkező továbbra is várólistán szerepel.

Bölcsődénk feladata az alapellátás keretein belül a kisgyermek napközbeni ellátása. A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek szakszerű gondozását és nevelését oldja meg a szülők munkaideje alatt. Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de szellemi vagy testi fejlettségi szintje alapján nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető, gondozható a bölcsődében. Idén 1 fő gyermek maradt intézményünkben, ő sajátos nevelési igényű.

A bölcsőde minden napjai aktívan telnek, a kisgyermeknevelők igyekeznek a gyermekek fejlettségi szintjének, érdeklődésének megfelelő játékos foglalkozásokat tartani, ami természetesen még ilyen kicsi korban nem kötelező, de szinte kivétel nélkül minden gyermek részt szokott venni benne rövidebb-hosszabb ideig.

A Bölcsőde által összeállított napi foglalkoztatási terv két hét ismétlésben.

Első hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Délelőtt	-Természet világa	-Mese délelőtt/diavetítés , mese olvasás/	-Tücsök muzsika	-játékos manó torna	-kreatív kuckó
Délután	-építő játék -szabad játéktevékenység	-évszakokkal foglalkozó vers -szabad játéktevékenység	-mese olvasás -szabad játéktevékenység	-kör játékok -szabad játéktevékenység	-szabad játéktevékenység

Második hét	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Délelőtt	-ének -csoportos mozgásfejlesztés	-gyurmázás	-bábozás	-rajzolás, színezés, festés	-Manó torna
Délután	-évszakokkal foglalkozó vers -szabad játéktevékenység	-mese olvasás -szabad játéktevékenység	-szabad játéktevékenység	-mese olvasás -szabad játéktevékenység	-szabad játéktevékenység

A bölcsődének a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A Bölcsőde nagyon szép, modern épület, bár kertes házak között helyezkedik el, a település központi része, és könnyen megközelíthető helyen található. Szépek és tágasak a csoportszobák. A tárgyi feltételek folyamatos bővítése meghatározó cél az intézmény számára, amelyek teljes mértékben megfelelnek az előírtaknak. A környezet mind a gyermekek, mind a szülők, és dolgozók számára esztétikus. A dekoráció mindig az évszaknak, és az ünnepeknek megfelelő.

A bölcsődében egységes szakmai irányelvek alapján valósul meg a gondozás, nevelés. A szakdolgozók munkájában érvényesül a más nemzethez, etnikumhoz, kisebbséghez tartozás tiszteletben tartásának elve,

a gyermek elfogadásának és személyiségük megbecsülésének elve. A kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermek fejlődését. Érvényesül az egyéni bánásmód. A kisgyermeknevelők közös célja: egészséges, nyitott, boldog gyermekeket nevelni.

A gyermek érzelmi biztonságát növeli a személyi, tárgyi állandóság. Ez a kisgyermeknevelői és a csoportállandósággal biztosítható.

A kisgyermeknevelők pedagógiai munkájában érvényesül a fokozatosság, a pozitívumokra támaszkodás, a rendszeresség elve.

A bölcsődében gondozott gyermekek kiegyensúlyozottak, derűsek, aktívak és a világra nyitottak. A szülőkkel való együttműködés a kölcsönös tájékoztatáson alapulva őszinte, és partneri. A gyermekek fokozatos, anyával történő beszoktatását a szülők vállalják ezzel megkönnyítve a kisgyermek adaptációját az új közösségbe. A kisgyermeknevelők az egészséges életmód alakításában szakmai tudásuk maximumát adva vesznek részt a gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakításával, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítésével, az egészségvédelem, az egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás, az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakításának segítségével.

Mindezt a testi - lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend szervezésével érik el, amelyben a gyermek jól tájékozódik, ismeri a folyamatok helyét, sorrendjét (étkezés, mosakodás, öltözködés, levegőzés, játék, pihenés).

A bölcsődei ellátás keretében a gyerekek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell:

- a gondozás
- nevelés feltételeit, így különösen a szülő, vagy törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textíliát és bútortzatot,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

A kisgyermeknevelők a gyermekek érzelmi fejlődését, szocializációját segítik a derűs elfogadó légkör megteremtésével, a társkapcsolat alakításával (egymás elfogadása, egymásra figyelés, együttérzés, egymás alkotásának tiszteletben tartása stb.). Megkülönböztetett figyelemmel, törődéssel segítik a nehezen szocializálódó, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű gyermekek fejlődését, szükség esetén speciális szakember bevonását kezdeményezik.

A közös élmények hozzájárulnak a gyermek egészséges fejlődéséhez, a családi nevelés segítéséhez. Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a bölcsődénk életében is. Ünnepek alkalmával (születésnap, farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap) a csoportszobák díszítése, kisebb ajándékok készítése, a családi hangulat megteremtése fontos a gyermekek életében.

Az intézmény feladatai, céljai:

- Feladata a három éven aluli gyermekek szakszerű gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat.
- Igénye, hogy a gyermekek számára a legkorszerűbb gondozás-nevelés feltételeit megteremtsük.
- A szakemberek szakmai tudásának szinten tartása érdekében évente szakmai fórumokon, tanácskozásokon, főiskolai alapképzésben vesznek részt.
- A gyermekek egyéniségének támogatása, becsülése, a speciális igények figyelembevételével.
- A gyermekek fejlődésének figyelemmel való kísérése, a magas szintű ellátásokról való gondoskodás.
- A családdal, szülőkkel való bizalomra épülő partneri kapcsolat elérésére törekvés.
- A gyermekek számára biztonságot nyújtó, családi hangulatú, szeretetteljes légkör kialakítása.
- Cél: az egészséges életmód megteremtése. A jól szervezett, rugalmas napirend biztosítja a

gyermek számára a gondozási műveleteken kívül az elegendő mozgást, játéktevékenységet, kiszámíthatóvá teszi a mindennapokat, elég időt biztosít arra, hogy az önállósági törekvéseik kibontakozhassanak.

- Az egészséges testi fejlődés biztosítása szempontjából fontos a gyermekek fejlettségének, életkorának megfelelő élelmezés.
- A fizikai és érzelmi biztonság megteremtése: a biztonságos, meleg, szeretetteljes, elfogadó környezet biztosítása az alapja annak, hogy a kisgyermek érdeklődéssel forduljon környezetére felé, kedve legyen ismerkedni az őt körülvevő világgal, tevékenykedni benne.
- Az optimálisan inger gazdag környezet kialakítása: a gyermek által biztonsággal használható, próbálkozásra, ismerkedésre csábító, az önállósodást és a kompetenciaélményeket segítő, kellemes élettér kialakítása.
- A bizalomra épülő kapcsolat kialakítása: A gondozónő és a gyerek között bizalomnak kell kialakulnia. A bánásmód az, amellyel megnyerhetjük a gyermek bizalmát, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a gondozás minőségére. A gondozás jelentősége a nevelésben nagy szerepet játszik. Gondozás közben megkülönböztetett figyelmet nyújt a gondozónő a kisgyermeknek, mely talaja a jó kapcsolatnak.
- A jó szokások kialakítása.
- Az érzelmi fejlődés és szocializáció elősegítése.
- A nyugodt, elmélyült játék biztosítása.
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.
- Óvodai életre való felkészítés.

Ezeknek, az intézmény által kitűzött céloknak az elérése érdekében a bölcsőde együttműködik és szoros kapcsolatot tart fent mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekekkel, illetve a gyermekek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda). A gyermekjóléti szolgálat a gyermekjóléti alapellátás része és ezen belül is preventív munkát végez, tehát a segítő, támogató munka koordinátora ebben az intézményben is. A bölcsődének a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében jelzési kötelezettsége van, mint a jelzőrendszer tagja.

A jelzőrendszer tagjai csapatmunkában dolgoznak, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva dolgozzanak az elérendő cél érdekében. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve történik a segítségnyújtás.

Az intézményben fontos szerepet játszik a valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A Bölcsőde kapcsolata más intézményekkel:

Bölcsőde- Óvoda kapcsolata.

A két intézmény kapcsolattartására a nyitottság és a folyamatosság a jellemző. Célja az átmenet megkönnyítése. Ennek érdekében a nevelési év első felében az óvodások látogatnak el a bölcsődébe, a második felében az óvodába készülő bölcsődés gyerekek vesznek részt egy óvoda csalogató nyílt napon.

Kapcsolattartás formái:

- megbeszélések
- kölcsönös látogatások
- szülői értekezlet, ahol az óvodai mindennapok a téma

Bölcsőde- Védőnői Szolgálat:

A védőnők figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését. A szakemberek és a szülők is bátran fordulhatnak hozzájuk kérdéseikkel, kéréseikkel, gyakran –kölcsönösen- látják el egymást tanácsokkal,

tapasztalatokkal. Az őszi folyamán egy védőnő ellátogatott intézményünkbe, hogy rövid betekintést nyerjen a hozzá tartozó gyermekek bölcsődei életébe.

A bölcsőde folyamatos kapcsolatot tart a Család- és Gyermejjóléti Szolgálattal (továbbiakban Szolgálat) a gyermekvédelmi felelőssel és a fenntartó Önkormányzattal. A veszélyeztetett gyermek segítése érdekében szükségszerűen együttműködik a bölcsőde a Gyermejjóléti Szolgálattal, de erre az elmúlt 2 évben még nem került sor.

A bölcsődeorvoshetente két alkalommal látogat meg minket. Feladata, hogy figyelemmel kísérje a gyermekek fejlődését, ellenőrizze, véleményezze a gyermekek étlapját. Szükség esetén ellátogat az intézménybe a kötelező látogatásokon kívül is.

2018. évi kiemelt programok

Februárban került megrendezésre, immáron második alkalommal a farsangi mulatság a szülők segítségével. Reggel jelmezben léptek be a gyerekek a csoportszobába és abban tölthették az egész délelőttöt. Zenével, ellátással kedveltünk a gyerekeknek. Vidáman, jókedvűen telt el ez a nap is.

Márciusban Nőnap alkalmából köszöntötték a kisfiúkat a kislányokat, megemlékeztek a Nemzeti Ünnepről, amikor is ismerkedtek a nemzeti zászlóval, színezték, festettek majd elkészítették a gyerekek a saját zászlójukat, amit nagy örömmel tűztek ki a városi parkban. Még ebben a hónapban sor került ismételt az Anyák-napi fotózásra, ahol nagy számban vettek részt a gyerekek. A hónap hátralévő részében Húsvétra készülődtek közösen a kisgyermeknevelők a gyerekekkel, tojást festettek, majd a kisfiúk meglocsolták a kislányokat, akik Kinder tojással ajándékozták meg őket.

Április hónapban felkérést kapott a Bölcsőde a „Tavaszi zsongás” nevezetű városi rendezvényre. A gyerekek egy egyszerű Barbie-táncdal készültek, ami nagy sikert aratott a színpadon már-már rutinosan szereplő gyerekek között.

Május elején mindkét csoport egy-egy rövid műsorral, és egy-egy szál virággal köszöntötte a kedves Édesanyákat, nagymamákat, keresztanyukákat.

Még ebben a hónapban ellátogattak az óvodába a nagycsoportos gyerekek, ahol megismerkedhettek az intézménnyel, és a Hóvirág csoport mindennapjaival. A gyerekek nagyon jól érezték magukat, felszabadultan játszottak az óvodásokkal. Köszönettel tartozik az intézmény az óvoda vezetésének, a vendéglátó csoportnak, és az óvónőknek a lehetőség, a szívélyes fogadtatás és a bemutató foglalkozás kapcsán.

Lassan hagyománnyá válik a ballagási ünnepség az óvodába készülő gyerekek számára, ami 2018. **június** 29-én került megrendezésre a Művelődési Központban.

Ezt követően a **nyári hónapok** az udvaron való szabad, felhőtlen játékról szóltak. A gyerekeket még a legnagyobb melegben is kihívás volt a csoportszobában tartani, ezért párapapával oldottuk meg a napközbeni hűsítést.

Augusztus hónapban végleg elbúcsúztak az óvodába készülő gyerekek, a hónap folyamán pedig a leendő bölcsődés gyerekeknél került sor családlátogatásokra. Minden szülő szívélyesen fogadta a kisgyermeknevelőket, akadtak, akik külön készítették egy kis ellátást a gyerekekkel számukra.

Ezt követően **szeptember 3-án** megkezdődött a beszoktatás mindkét csoportban. A beszoktatás zökkenőmentesen zajlott, minden gyermek kivétel nélkül könnyen vette az akadályt.

Októberben megrendezésre került az új nevelési év első közösségi programja a gyerekekkel: a Szüreti nap. A szülők felajánlásával sikerült lebonyolítani a hagyományörző szüretelést. Ebből az alkalomból minden gyermek hozott otthonról 1-1 fűrt szőlőt, majd közösen lecsipegették a szemeket, kipréselték azokat és elfogyasztották a mustot. A hónap végén megrendezésre került a Halloween-i buli, ahol cukorka és csoki kereséssel színesítették a programot a kisgyermeknevelők. A szülők és a gyerekek egyaránt lelkesen készültek a jelmezekkel, voltak, akik saját kezűleg készítették el azokat.

Novemberben már a mikulásnap és a karácsonyi zenékkal, dalokkal, mesékkel, versekkel, és kézműves foglalkozásokkal ismerkedtek a gyerekek.

November 3-án, szombaton csatlakoztunk az általános iskolások pályaeorientációs napjához. Aznap délelőtt 4 általános iskolai osztály látogatott el az intézménybe, a bölcsődéről való rövid ismertetést követően bemutató foglalkozással készültünk, amely segítségével betekintést nyertek a bölcsődei életbe. Élvezettel ültek le az iskolás gyerekek a bölcsődések közé, voltak, akik segítettek nekik festeni.

December 5-én közösen feldíszítésre került a bölcsőde karácsonyfája, amit az egyik kisgyermeknevelő ajánlott fel az intézmény számára.

December 6-án ellátogatott a bölcsődébe is a Mikulás, aki csomaggal készült a gyerekeknek. Egyesével és bátran mentek oda hozzá, kezet fogtak vagy puszit is adtak, közösen énekeltek Mikulás-dalokat. Ezt követően egy kisebb ellátással készültünk a gyerekeknek.

December 13-án a szülőkkel való közös karácsonyi délután során előadásra kerültek a csoportok által készült, rövid műsorok, majd a meghívott óvodások műsorát tekinthették meg a vendégek. Ezt követően vendéglátásra került sor.

A kisgyermeknevelők a minden napok során nagy hangsúlyt fektetnek az önállóságra való nevelésre, a közösségi „szabályok” megtanítására, a figyelem, a szem- kéz- mozgás koordináció fejlesztésére játékos feladatokon keresztül. A szabad játéktevékenység során közkedvelt program a gyurmázás és a rajzolás.

A jövőben az intézmény szeretné az óvodákkal felvenni a kapcsolatot, és közösen átbeszélni a tapasztalataikat. Az intézmény dolgozói bíznak benne, hogy a szülők lelkesedése évről évre megmarad és a továbbiakban is szívesen veszik ki részüket a közös rendezvényekből.

Ezekkel a rendezvényekkel azt szeretnénk elérni, hogy erősítsük a család-és az intézmény kapcsolatát, élményeket szerezzenek az ide járó gyermekek, és a szülők is betekintést nyerjenek minden napjainkba, illetve az itt folyó magas szintű szakmai munkába. Ezen kívül fejleszteni szeretnénk a gyermekek tudását, tapasztalatait, önállósodási törekvéseit. A programok által szeretnénk, ha a gyermekek nyitottabbá válnának a világra. Az intézmény kiemelt fontossággal kezeli a szülői pozitív visszajelzéseket, amely elősegíti az intézmény további színvonalas szakmai munkáját.

Óvodai ellátás

Az óvodaa gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja – a Gyvt. szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Vásárosnamény Város Önkormányzata az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Vásárosnaményi Játékosország Óvodái székhelyén és 5 tagóvodában biztosította 2018. augusztus 31. napjáig. Jánd, Kisvarsány és Olcsva településekkel Vásárosnamény Város Önkormányzata Társulási Megállapodást kötött az óvodai feladat ellátására.

A társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása. A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron utca 1.

2018. szeptember 1. napjától Kisvarsány és Jánd a társulásból kilépett és egyházi fenntartás alá kerültek. A Társulás tagönkormányzatai ennek megfelelően meghozták döntéseiket és módosították a feladat-ellátásról szóló Társulási Megállapodást.

A Társulás neve: Vásárosnamény Város, valamint Olcsva Község Óvoda Fenntartó Társulása (a továbbiakban: Társulás). A Társulás székhelye: 4800 Vásárosnamény, Tamási Áron utca 1.

Az óvodai alap és gyermekvédelmi feladatokat az intézmény pedagógiai programja tartalmazza. A gyermekvédelem szempontjából legfontosabb a családdal való szoros együttműködés, a jó kontaktusteremtés, a folyamatos kapcsolattartás, a "partner" viszony kiépítése. A szülők igényt tartanak

az óvónők érdeklődésére, tájékozottságára, megértő, elfogadó, segítő, támogató magatartására. A gyermekek nagyon eltérő környezetből kerülnek az óvodába, az ingerszegény családi környezetben élők igényelnek több odafigyelést, nagyobb gondoskodást. Az óvodapedagógusok a nevelési év indításakor felveszik az újonnan érkező gyermekek anamnézisének, elkészítik a csoportprofil, mely tartalmazza, hogy milyen környezetből érkeznek a gyermekek, milyen a szociokulturális háttér, milyen a szülők iskolázottsága, a családok szerkezete (többgyerekesek, gyermekeket egyedül nevelők, hátrányos helyzetűek, veszélyeztetettek). Veszélyeztetett családot évek óta nem regisztráltak, de folyamatosan számolni kell a megjelenésük lehetőségével. Ezekre az információkra építve készülnek el a csoportonkénti nevelési tervek, melyek kiterjednek a gyermekvédelemmel összefüggő teendőkre is. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, egyénre szabott fejlesztési terv készül, melyben rögzítésre kerül, hogy mely területeken, milyen módszerek, eszközök segítségével kerüljön sor a fejlesztésre. Az eredményeket rendszeresen rögzítik a szakemberek. Alapítványunk évek óta sikeresen működik, ennek köszönhetően számos fejlesztő játék segíti a hátrányos-és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sokoldalú fejlesztését is.

A gyermeklétszám alakulása a férőhelyekhez viszonyítva, tagóvodánként:

Óvoda neve	Címe	Férőhelyek száma	Gyermeklétszám
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Hétszínvirág Óvoda	4800 Vásárosnamény Bartók Béla utca 24.	200	210 *
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Aranyablak Tagóvodája	4803 Vásárosnamény Óvoda utca 2.	50	36
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Tündérvirág Tagóvodája	4804 Vásárosnamény Damjanich út 25.	50	48
Vásárosnaményi Játékszág Óvodái Olcsvai Tagóvodája, Platán Óvoda	4826 Olcsva, Petőfi utca 5.	25	20
Összesen		325	314

(2018. 10. 01.-i statisztikai adatok)*A felvehető maximális gyermeklétszám túllépését a fenntartó engedélyezte

A Vásárosnaményi Hétszínvirág Óvodában a létszám növekedése indokolta a kilenc csoport beindítását szeptemberben. Az óvodák férőhely kihasználtsága 72-100% között van. A Hétszínvirág és a Tündérvirág óvodákban a legmagasabbak a csoportlétszámok. Vásárosnamény Város Önkormányzata sikeres pályázatának köszönhetően a vásárosnaményi Hétszínvirág Óvoda épülete - 2 csoportszobával, tornaszobával, szertárral, nevelői szobával, orvosi szobával-és elkülönítővel, fejlesztő-és logopédiai szobával bővült. Ennek átadására 2019. első félévében kerül sor.

A Hétszínvirág Óvoda udvari játékaik megújultak, melyek gyermekeink mozgásigényét, mozgáskészségét sokoldalúan fejlesztik.

A gyermekvédelmi szempontok szerinti létszámok bemutatása:

Óvoda rövidített neve	Gyermeklétszám	Hátrányos helyzetűek száma	Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	Három vagy többgyermekes családban élők száma	Csonka családban nevelkedők száma (elvált vagy egyedülálló)	Munkanélküli szülők óvodás gyermekeinek száma	Állami gondozott
Hétszínvirág	210	26	8	51	27	11	3
Aranyablak	36	4	4	11	1	1	3
Tündérvirág	48	5	-	17	5	-	-

Platán	20	15	5	16	3	19	-
Összesen	314	50	17	95	36	31	6

(2018 10. 01.-i statisztikai adatok)

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban összesen 121 fő részesül. Az ingyenesen étkezők száma igen magas, ami azt mutatja, hogy alacsony a családok jövedelmi viszonya.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma az előző évben 76 fő volt összesen, idén 67 fő. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökkent, a megítélés feltételeinek szigorítása miatt. A létszámokhoz viszonyítva változatlanul az olcsvai Platán Óvodában a legmagasabb a hátrányos helyzetűek aránya, szinte minden gyermek nagyon szerény szociokulturális környezetben él. A szülők alacsony iskolai végzettségűek, ebből adódhat, hogy nem fordítanak elég figyelmet a helyes közösségi viselkedési szabályok betartására.

A csoportlétszámok a székhelyintézmény, valamint a tagóvodák számára is lehetővé teszik a hatékony egyéni és mikro-csoportos fejlesztést, a fokozott egyéni gondoskodást, törődést.

Az intézmény szoros kapcsolatban van a Család – és gyermekjóléti Szolgálat lelkes és segítőkész szakembereivel. Rendszeresen tájékoztatják egymást a problémákkal, nehézségekkel küzdő családok helyzetéről, az esetleges óvodai hiányzásokról, azok okairól, és a segítségnyújtás lehetőségeiről. Szükség esetén esetmegbeszéléseken veszünk részt. 2017. szeptemberétől szociális munkás szakember is segíti munkánkat.

Közoktatás:

A Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium, a Babus Jolán Középfiskolai Kollégium és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményi Tagintézménye 2013. január 1. napja óta állami fenntartásban működnek. A Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola fenntartója a 2012/2013. évi tanévtől a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

Az elmúlt tanévben en az intézmények létszámai az alábbiak szerint alakultak:

- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: 646 fő;
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Petőfi Sándor Tagintézmény: 196 fő;
- Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kölcsey Ferenc Tagintézmény: 147 fő;
- Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium: 298 fő;
- Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola: 463 fő.

Családi napközi: Városunkban jelenleg nincs, magánvállalkozás keretében 2012. március 30. napjáig működött.

Biztos Kezdet Gyerekház

A Gyvt. 15. § (2) bekezdésében a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatást a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások rendszerébe helyezi, valamint a 38/A. §-ában meghatározza annak célját, és definícióját.

38/A. § (1) A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás

biztosítása.

(2) A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.

(3) A fenntartó a Biztos Kezdet Gyerekházat szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló egységeként működteti.

A Biztos Kezdet program esélyteremtő hatása abban rejlik, hogy egyrészt biztosítja, összehangolja a 0-3 éves korosztály optimális ellátásokhoz szükséges szolgáltatásait, beilleszti azokat a helyben elérhető ellátások rendszerébe, másrészt olyan helyi közösségeket épít, amelyek támogató környezetet nyújtanak a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez.

A program célja a gyermekek fejlődésének elősegítése, a szociális és érzelmi fejlődésük támogatása, a családok erősítése, támogatása, az egészségkultúra fejlesztése, valamint a közösségi részvétel, és a helyi közösség erősítése.

Az elmúlt évben az NM r. módosításai számos fontos változást tartalmaztak a Biztos Kezdet Gyerekházak számára, melyek 2018. február 1-től, illetve 2018. július 1-től léptek életbe. A módosítások lényege:

- a Gyerekháznak biztosítani kell éves átlagban legalább **havi kettő** közösségi rendezvény megszervezését a három éves kor alatti gyermeket is nevelő családok, illetve a helyi közösség számára, amelyből legalább az egyik rendezvény szakmai tartalmának a Gyerekház szolgáltatásait igénybe vevő családok szükségleteihez kell igazodnia. (A módosítás előtt csak havi egy közösségi rendezvény megszervezését írta elő, és a rendezvények arányát, célcsoportját is pontosította a jogszabály.)

A Biztos Kezdet Gyerekház a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal együttműködve segíti elő a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációját. Legalább havonta egy alkalommal csoportmegbeszélést szervez a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának részvételével. Az új megfogalmazásban hangsúlyozottabban megjelenik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és központtal való együttműködés. A kapcsolódást erősíti az a rendelkezés is, mely szerint a család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából tájékoztatja a szülőt az ellátási területén lévő Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásainak tartalmáról és igénybevételének feltételeiről, valamint személyes közreműködéssel segíti a szolgáltatások igénybevételét is.

- **Nyitva- és zárvatartás:** jelentős változások történtek a nyitvatartás szabályozásában, ami rugalmasabb, és a helyi igényeknek jobban megfelelő működést tett lehetővé. A zárvatartása is szabályozásra került: öt munkanap a munkatervben meghatározott feladatok végrehajtása érdekében, vis maior eset elhárításának időtartama alatt, illetve a foglalkoztatottaknak a Biztos Kezdet Alapképzésen való részvételének időtartama alatt.

- **Célcsoport, indikátorszámítás:** A Biztos Kezdet Gyerekház nyújtotta szolgáltatás rendszeres igénybe vevőjének számít az a **0-3 éves korú gyermek**, aki szülőjével az adott hónap nyitvatartási napjainak legalább negyven százalékában látogatja a Biztos Kezdet Gyerekházat. A Gyerekház nyújtotta szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek legalább felének rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek kell lennie, azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek legalább felének egyúttal hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek is kell minősülnie. A szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek létszáma minimum 5 (a Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház esetében a település lakosságát figyelembevéve 10) fő.

- A szolgáltatás igénybevételéről **napi jelenléti ívet kell vezetni**, melyet a gyermek szülője az aláírásával igazol.
- **Személyi feltételek:** A korábbi szabályozás lehetővé tette, hogy munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történjen a dolgozók foglalkoztatása. Ez a módosítás alapján megszűnt. A munkáltatói jogkör gyakorlójának 2018. december 31-éig kellett gondoskodnia a munkavállalók közalkalmazotti jogviszonyban történő foglalkoztatásáról.

A szolgálat adatai:

A szolgálat neve:	Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház
Címe:	4800 Vásárosnamény, Alkotmány utca 1.
A fenntartó neve:	Vásárosnamény Város Önkormányzata.
Címe:	4800 Vásárosnamény, Tamási Áron utca 1.
Ellátási terület:	Vásárosnamény város közigazgatási területe
Jogállás:	Önkormányzatikormányzati funkción működő szolgáltatás

Kormányzati funkció és szakfeladat szerinti megjelölés: 104044 BiztosKezdetGyerekház

A szolgáltatás biztosításának módja:

Vásárosnamény Város Önkormányzata a **Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekházat** 2015. szeptember 1. napjától szolgáltatóként működteti. A Gyerekház nem tagozódik további belső szervezeti egységekre, önálló feladatkörű belső szervezeti egység a Gyerekházon belül nem működik.

Az elmúlt évben még az NM r. határozta meg a szolgáltatásnyújtás minőségét, valamint a személyi és tárgyi feltételeket. Ez év január 1. napjától azonban már önálló miniszteri rendelet határozza meg gyerekházakra vonatkozó szabályokat.

Az alkalmazottak a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) hatálya alá tartozó közalkalmazotti jogviszony keretében kerültek foglalkoztatásra a Kjt-ben meghatározott szabályok szerint. A munkáltatói jogkör gyakorlója Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testülete. A két dolgozó (vezető és a munkatárs) közalkalmazotti jogviszonyban, határozatlan időre, végzettségük és a közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött évek figyelembe vételével meghatározott bérezés mellett, heti 40 órában végzik feladataikat. Munkaidejük hétfőtől csütörtökig: 8-16.30, pénteken: 8.00-14.00 óráig tart.

A nyitvatartási időnek havi átlagban el kellett érnie a munkanaponkénti hat órát, azzal, hogy – meghatározott kivételekkel – minden munkanapon 8 és 12 óra között nyitva kellett tartani. Anyitvatartásnak megfelelően az év minden munkanapján, reggel 8 órától 14 óráig tartott.

A szolgáltatásnyújtás idején túl történik az előírt dokumentáció vezetése, a képesség-kibontakoztató foglalkozások, programok szervezése, a gyermekek megfigyelésének, állapotfelmérésének, fejlesztő programjának elkészítése, a családlátogatás, a dokumentáció elvégzése.

A Gyerekház mindenki számára nyitott. A rendszeres napi nyitva tartás során a gyermek és szülő számára egyaránt biztosítunk programokat. A szolgáltatást térítésmentesen kell biztosítani (Gyvt 149. §). Az igénybevételre nem kell megállapodást kötni. Közösségi rendezvény megtartása hétfőre és munkaszüneti napra nem esett.

A heti, általában hétfői napon megtartott megbeszélésen a szűken vett munkatársi csapat vesz részt, amely esetleg kiegészül a mentorral, szülőkkal. Az üléseken a témák igazodnak az aktuális hét, hónap tevékenységeinek tervezéséhez, a közösségi rendezvények szervezéséhez, a felmerülő problémákhoz, az

értékeléshez.

A havi team ülést a Gyerekház szervezi, a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának részvételével.

A Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház működési alapelvei:

- a) Az elsődleges célcsoport a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű 0-3 éves gyerekek, illetve a települési szegregátumokban élő családok. Bár a program mindenki számára nyitott, törekedni kell arra, hogy a nagy hátránnyal induló kisgyermek és szülei legyenek a program fókuszában.
- b) A rendszeres szolgáltatások a képesség-kibontakoztatás interdiszciplináris megvalósítását célozzák.
- c) A szülővel való együttműködés a szülők aktív részvételére, a szülői kompetenciák erősítésére irányul.
- d) Szakmák és szakemberek együttműködése, a speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása, a korai felismerés, megelőzés, és a fejlődési elmaradások kezelése érdekében.

A Biztos Kezdet Gyerekház által nyújtott szakmai szolgáltatások bemutatása az alábbiak szerint történik:

- a kötelezően ellátandó tevékenységi körbe tartozó szakmai szolgáltatások megnevezése,
- célja,
- tartalma,
- rendszeressége,
- igénybevevők száma.

1. Gyerekekre irányuló szolgáltatások:

Stratégiai cél: az óvodába lépő gyermekek legyenek egészségesek, érik el veleszületett képességeik optimumát.

Célok: a gyerekek fejlesztése a képességeikhez, lehetőségeikhez mértén megvalósulhasson. Lehetőség biztosítása, hogy a gyerekek a legfontosabb fejlődési szakaszaikat megfelelő ritmusban érik el, és ne maradjanak el a társaiktól. A gyerekek képességeinek kibontakoztatásához a Gyerekház megfelelő közeget nyújtson. A Gyerekházban a szülői aktív jelenléte és tanulási folyamata biztosítsa, hogy a fejlődés és fejlesztés otthon is folytatódhasson.

A gyerekek fejlődését közvetlenül támogató főbb tevékenységek:

- gyerekekkel való rendszeres foglalkozás a szülő aktív részvételével,
- a gyerekek nyomon követése és állapotfelmérése,
- a fejlődési elmaradás, zavar szűrése,
- azonosított fejlődési zavar, elmaradás, vagy annak gyanúja esetén fejlesztő szakemberhez való hozzáférés biztosítása, valamint a kezelés nyomon követése.

Rendszeresség: A napi tevékenységek rendszeressége biztosítja a képesség/készségfejlesztést. Havi, illetve heti terv alapján tervezzük.

- Hétfő: a „Varázsló” nap, az önkifejezés, finom motorika, szem-kéz koordináció fejlesztése: gyurmázunk, rajzolunk, festünk, tépünk, egyéb anyagokkal, technikával fejlesztünk.
- Kedd: a „Zene-Bona” napján az anyanyelv megismerését énekes játékokkal, dalocskákkal, mozgással, tánccal tesszük lehetővé. Havonta egy alkalommal önkéntes bevonásával zenés délelőttöt tartunk, ahol mindenki együtt énekel az előadóval. Ennek nemcsak közösségformáló ereje van, hanem a gyerekek ritmusérzékét, zenei hallását is fejleszti.
- Szerda: „Babusgató” foglalkozás keretében az édesanyák a közös játék során lehetőséget és mintát kapnak olyan egyszerű dalok és mondókák (ölbéli játékok) elsajátítására, amelyek egy hagyományos családban spontán, generációról generációra hagyományozódnak. A mondókákat szívesen kísérik a

gyerekházban található hangszereinkkel (csörgő, dob, triangulum).

- Csütörtök: a „Csacsogó” napon nyelv-és beszédfejlesztés történik, mesével, bábbal.
- Péntek: „Jár a Baba” mozgásfejlesztő eszközök révén mozgásfejlesztést, fizikális jólétet segítjük elő.

Igénybe vevők száma: átlag napi 4-6 gyermek.

Sikerenek tekinthető, hogy a gyerekek szeretik a dolgozókat, elfogadják őket. A szülői visszajelzések is pozitívak a gyermekük fejlődésére, a közösségben való részvételükre vonatkozóan.

Terveink között szerepel:

- A játékrepertoár bővítése készségfejlesztő játékokkal, könyvekkel.
- „Meseterápia” foglalkozás szervezése.
- Babatorna szervezése (mozgásfejlesztés).
- Intézménylátogatások, kirándulás szervezése.

2. Szülőkire irányuló szolgáltatások:

Stratégiai cél: Történjen meg a szülők együttműködésének megnyerése, támogatása saját erőforrásaik mobilizálásában, és a hiányzó kompetenciák (szülői, munkavállalói, állampolgári) megszerzésének segítése.

Célok: a bizalmi, segítő kapcsolat kialakítása, a szülő - és ezáltal a gyerek- pozitív viszonya a Gyerekházzal szemben.

A szülőkire irányuló főbb tevékenységek:

- ismeretterjesztő anyagok készítése és terjesztése,
- szülésre, gyerekek fogadására való felkészülés, családtervezési ismeretek nyújtása,
- gyermeknevelési kérdésekkel kapcsolatos csoportos szülői beszélgetések.
- egyéni konzultációk a szülőkkel,
- családlátogatás,
- a szülők megerősítése a szülői, általános állampolgári és munkavállalói szerepeikben,
- a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű családok fokozott bevonása.

Rendszeresség:A szülői fórum havi rendszerességgel volt megtartva, több alkalommal védőnői részvétellel.

Témái:

1. Dackorszak a gyerekeknél.
2. A szobatisztaság kialakulása.
3. „Nők és édesanyák a családban” (szülői és házastársi szerepek a családban).
4. A réteges öltözködés fontossága a gyerekeknél.
5. A gyerekek mozgásfejlődése 0-3 éves korig.
6. A hangolódás az intézményes nevelésre.
7. A óvodakezdés, elszakadás a szülőtől.
8. A család szerepe a gyermeknevelésben.
9. A munkahelykeresés, munkavállalási tanácsadás.
10. A bárányhimlő tünetei, lefolyása.
11. Hogyan öltöztessük a gyermeket ősszel?
12. Játéktevékenység 1-2 éves korban.

Igénybe vevők száma: átlag 4-6 szülő.

Terveink között szerepel:

- Mentőtiszt meghívása, és általa az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek átadása.
- Védőnői részvétellel több, gyermeknevelési kérdésekkel foglalkozó szülői fórum szervezése, kitérve külön témákban a dackorszakra, a napirend jelentőségére, és a szülői következetesség fontosságára.
- Családtervezési ismeretek, háztartásvezetési ismeretek nyújtása, szintén szervezett program keretében, lehetőség biztosításával az egymás közötti beszélgetésre, tapasztalatcserére is.
- Gyógytornász, pszichológus által programok megtartása.
- Babamasszáz „fortélyaiba” való bevezetés.
- A fórumok szélesebb körben való kommunikálása.

3. Helyi közösségre irányuló szolgáltatások:

Stratégiai cél: Valósuljon meg a helyi közösségekben a program befogadása, és a program helyi közösségekbe való involválódása (érzelmi azonosulás, magába foglalás)

Cél:

A Gyerekház működésének sikere, és a település közösségi életbe való megfelelő beágyazódása érdekében a szolgáltatások, a programok, az eredmények, és a változások terjesztése. Évente legalább huszonnégy közösségi rendezvényt szervezése a hároméves kor alatti gyermeket is nevelő családok, illetve a helyi közösség számára.

A helyi közösségre irányuló főbb tevékenységek:

- a helyi döntéshozók és a fenntartó informálása a Gyerekház működéséről,
- a közösség életében való részvétel, közösségi rendezvények szervezése,
- a közösségi rendezvényeken harmonikus légkör biztosítása, amely beszélgetésekre, kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére is lehetőséget teremt, hozzájárulva a szociális készségek fejlődéséhez, és a szemléletformálódáshoz is.
- Kapcsolódás az adott település rendezvényeihez.

Rendszeresség:A Gyerekház 25 közösségi rendezvényt szervezett a hároméves kor alatti gyermeket is nevelő családok, illetve a helyi közösség számára.

A Gyerekház szolgáltatásait igénybe vevő családok szükségleteihez igazodó rendezvények száma 13 volt. A programok az alábbiak voltak:

1. Születésnap ünneplése (2018.01.29.)
2. Farsang (2018.02.18.)
3. Locsolkodás (2018.03.28.)
4. Közös főzés (2018.04.18.)
5. Közös sütés (2018.05.24.)
6. Zenés délelőtt (2018.07.17.)
7. Névnap ünneplése (2018.07.26.)
8. Zenés délelőtt (2018.08.15.)
9. Nyárbúcsúztató lángos party (2018.08.29.)
10. Zenés délelőtt (2018.09.11.)
11. Zenés délelőtt (2018.10.09.)
12. Tök faragás (2018.10.29.)
13. Zenés délelőtt (2018.11.13.)

A helyi közösségre is irányuló rendezvények egy része több embert megmozgató rendezvényhez való kapcsolódás révén történt (pl. autómentes nap), de több esetben a Gyerekház lépett fel kezdeményezőként, és szervezett gyermekeknek szóló programokat:

1. Húsvéti ünnepre készülődés (tojásfestés) (2018.03.27.)

2. Tavaszváró kézműves foglalkozás (2018.04.06.)
3. Zenés délelőtt (2018.04.10.)
4. Közös főzés (2018.04.12.)
5. Anyák napi kézműves foglalkozás (2018.05.03.)
6. Zenés délelőtt (2018.05.10.)
7. Zenés délelőtt (2018.06.12.)
8. Családi nap (2018.06.21.)
9. Részvétel az autómentes napon (2018.09.21.)
10. Báb előadás (2018.11.26.)
11. Mikulás ünnepség (2018.12.06.)
12. Karácsonyi ünnepség (2018.12.18.)

Tapasztalatok: A szervezés során a készülődés és a megvalósítás különböző szakaszai több esetben a szülőkkel való közös munka eredménye. Ez lehetőséget teremtett számukra az együttműködésre, az egymással való kapcsolatteremtésre, kommunikációra is.

Igénybevevők száma: átlag 7-8 család. Az önkéntes bevonásával megtartott zenei rendezvények kivételesen népszerűek, ezért toborzási, és közösséget összekovacsoló céllal a továbbiakban is megrendezzük.

Terveink között szerepel az alábbi rendezvények megszervezése:

Prevenációs témájú közösségi rendezvények, jeles ünnepek megtartása, születésnapok megünneplése, bölcsődei, óvodai intézménylátogatás, családi nap szervezése, bábelőadás szervezése.

Lehetőség szerint kapcsolódni kívánunk a város más intézményeinek projektjeihez, rendezvényeihez.

4. Szakmai partnerekre irányuló szolgáltatások:

Stratégiai cél: Történjen meg helyi szinten a 0-3 éves gyermekekkel foglalkozó intézmények és / vagy szakemberek feladatainak és felelősségének láthatóvá tétele.

Célok: jó és élő kapcsolat fenntartása a helyi gyermeknevelési, szociális és gyermekjóléti intézményekkel, szakemberekkel.

A Biztos Kezdet Gyerekház legalább havonta egy alkalommal csoportmegbeszélést szervez a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának részvételével.

A társszakmák közötti együttműködést segítő főbb tevékenységek:

- a partnerekkel szakmai kapcsolattartás biztosítása, rendszerszerű, folyamatos együttműködésük megszervezése,
- legalább havonta egy alkalommal csoportmegbeszélést szervezése a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának részvételével.
- szükség szerint esetmegbeszélés kezdeményezése,
- a család- és gyermekjóléti szolgáltató meghívására részvétel a rendszeres igénybe vevők ügyében tartott esetmegbeszéléseken, esetkonferencián,
- rendszeres team megbeszélés a helyi szakemberek között.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagságból eredő feladatok ellátása,
- adott gyermek ügyében egyeztetés folytatása a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásainak igénybevitelének lehetőségéről, és
- évente legalább egyszer tájékoztatás nyújtása a család- és gyermekjóléti szolgáltatóknak a Biztos Kezdet Gyerekház működésének tapasztalatairól, a szolgáltatásaiban és az igénybevitel módjában

bekövetkező változásokról.

Rendszeresség:

- Védőnői látogatás rendszeresen, havi több alkalommal történt.
- A havi team ülések témái a jogszabályváltozásokra, a működési tapasztalatokra, az aktualitásokra és célkitűzésekre, a toborzási lehetőségekre, és az együttműködésre irányultak:

1. A 2017. év működési tapasztalatainak megbeszélése.
2. Rendeletmódosítás miatt: a Gyerekházat érintő jogszabályi változások áttekintése.
3. Toborzási lehetőségek.
4. A gyerekházakat és a jelzőrendszeri tagokat érintő jogszabályi változások megbeszélése. A közös feladatok koordinálása, összehangolása. Hatékonyabb kapcsolattartás az intézmények között.
5. A szolgáltatásnyújtással kapcsolatos tapasztalatok megbeszélése. A toborzási lehetőségek, családlátogatások megbeszélése, egyeztetése.
6. A családi nap részleteinek a megbeszélése.
7. Az aktuális havi programok egyeztetése, az előző hónap tapasztalatainak értékelése.
8. Az aktuális havi programok egyeztetése, az előző hónap tapasztalatainak értékelése. Szeptembertől sok gyerek került bölcsődébe, óvodába. A toborzási lehetőségek megbeszélése.
9. Az aktuális havi programok egyeztetése, az előző hónap tapasztalatainak értékelése.
10. Az aktuális havi programok egyeztetése, az előző hónap tapasztalatainak értékelése. Jogszabályi változásokra készülés.
11. Aktualitások és célkitűzések a Gyerekház életében.
12. A 2018. év működési tapasztalatai. Együttműködési lehetőségek a családban jelentkező nevelési hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából.

Terveink között szerepel: a kapcsolati tőke bővítése a város intézményeire, szolgáltatóira, szakembereire vonatkozóan.

5. Családok elérése – bevonás / benntartás

Stratégiai cél: Legyen biztosított a rászoruló családok bevonása, minimum az elvárt indikátorok elérése.

Célok: A Biztos Kezdet Gyerekházban a szolgáltatást az adott hónapban átlagosan legalább tíz gyermek vegye rendszeresen igénybe a településen. A szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek legalább felének

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek kell lennie azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek legalább felének egyúttal hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek is kell minősülnie, vagy
- b) a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben kell élnie.

Rendszeresség/ igénybevevők száma:

Több család évente csak pár alkalommal, jellemzően közösségi rendezvényeken jelenik meg. A látogatottság befolyásoló tényezői: a betegségtől való félelem, az időjárás, a távolság, a nem megfelelő időbeosztás.

A 2018. év folyamán a Gyerekház gondozásába került gyerekek száma (nem halmozott adat): 65.

A 2018. év folyamán a Gyerekház szolgáltatását rendszeresen (az adott hónap nyitvatartási napjainak legalább 40%-ban) látogató gyerekek száma (nem halmozott adat): 33 fő.

Ebből:

Bölcsődébe került	5
Óvodai felvételt nyert	10
Fogyatékossgal élő gyermek	-
Eltérő fejlődésű gyermek	-

Külső szolgáltatás igénybevétele (gyermekjóléti szolgálat, házi orvos, nevelési tanácsadó) nem történt a gyermekek ellátásához.

A gyerekházban leggyakrabban felmerülő problémák:

- gyermeknevelési probléma
- életvezetési probléma
- anyagi probléma
- ügyintézésben segítségnyújtás.
- az óvodai/ bölcsődei nevelés kezdeténél a létszám lecsökken.

A 2018. év sikereinek tekintjük:

- a közösségi programok szervezése eredményes, családok szívesen bekapcsolódtak,
- A gyermekek fejlődését szolgáló környezeti, személyi és tárgyi feltételek folyamatosan biztosítottak voltak,
- új igénybevevők érkeztek folyamatosan, köszönhetően legfőképp a közösségi rendezvényeknek, családlátogatásoknak.
- a Gyerekházban családias légkör alakítottunk ki,
- sikerült bizalmas viszonyt kiépítenünk a szülőkkel.

Céljaink és terveink között szerepel:

- a Gyerekház teljesítse és folyamatosan nyomon kövesse az elvárt indikátorok teljesítését,
- törekevés a hátrányos/ halmozottan hátrányos helyzetű családok minnél szélesebb körben történő bevonására,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok elérése, és a Gyerekház által nyújtott szolgáltatások igénybevételenek ösztönzése.

Indikátor: a Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekházba rendszeresen járó gyermekek száma 2018-ban:

Hónap	Havi rendszeresen járók száma	Minimális jelenlét a rendszerességhez (40%)
1	12.3	Nem definiált
2	3	8
3	10	8
4	11	8
5	10	8.4
6	10	8.4
7	10	8.8
8	10	8.8
9	10	8
10	10	8.8

Hónap	Havi rendszeresen járók száma	Minimális jelenlét a rendszerességhez (40%)
11	10	8.4
12	10	7.6

Január hónapban rendszeresen járók azok a 0-5 éves gyermekek, akik még nem járnak óvodába. A rendszeresség fogalma életkoronként eltérő gyakoriságú megjelenést jelentett a Gyerekházban: 0-2 éves gyermekek esetében ez hetente legalább 1 alkalom, 2-5 éves (nem óvodás) gyermekek esetében legalább heti 3 alkalom volt.

A február és december közötti időszakban rendszeres igénybe vevőnek számított az a 0–3 éves korú gyermek, aki szülőjével az adott hónap nyitvatartási napjainak legalább negyven százalékában látogatta a Biztos Kezdet Gyerekházat. A szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek legalább felének rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek kellett lennie, azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek legalább felének egyúttal hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek is kellett minősülnie.

A jogszabály által előírt indikátor a Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekház esetében a település lakosságát figyelembe véve 10 fő.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában, vagy családok átmeneti otthonában.

Önkormányzatunk önálló intézményt e feladat ellátására nem hozott létre, a feladat ellátásáról a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete (a továbbiakban: Vöröskereszt) 2015. június 1. napjától határozatlan időtartamra megkötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik. A Vöröskereszt a nők/anyák és gyermekek megsegítésére 1998. július 10-én létrehozta a „NYITOTT Ház anya- Gyermekek Segítőotthonát”, mely intézmény átmeneti elhelyezést biztosít a rászoruló családok részére. A Vöröskereszt a 2018. évi gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolóját önkormányzatunk részére megküldte, melyet az alábbiakban - teljes terjedelmében - a Képviselő-testület elé terjeszték:

NYITOTT - Ház Anya- Gyermekek Segítőotthon:

Fenntartó adatai:

Neve: Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár –Bereg –Megyei Szervezete
 Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Malom utca 3.
 Képviselője: Gurály Edina Erzsébet megyei igazgató
 Cégjegyzékszám:7. P.k.61118/1993/4 - 5525
 Adószám:19202451-2-15

Az intézmény adatai:

Neve: Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Szervezete NYITOTT-HÁZ Anya-
 gyermek Segítő Otthona
 Székhelye: 4481 Nyíregyháza- Sóstóhegy, Aranykalász sor 54.
 Vezető neve: Glückmanné Pintér Judit
 Működésének területe: országos
 Engedélyezett férőhelyek száma: 30 fő

Az intézmény általános bemutatása

A Családok Átmeneti Otthona működésének alapját az 1997.évi XXXI. törvény „A Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a „Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működés feltételeiről” adja. A fent említett jogszabályi háttér alapján a Családok Átmeneti Otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely a gyermekjóléti alapellátás keretében a gyermek és szülője számára alaptevékenységként biztosítja a GYVT 51. § (1) bekezdése szerinti átmeneti gondozást, illetve a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonszerű elhelyezés formájában. A Családok Átmeneti Otthona biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást, és a szükség szerinti további ellátást, segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez és közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében. A Családok Átmeneti Otthonában tartózkodás ideje 12 hónap, ami egyszeri indokolt esetben 6 hónappal, vagy a tanítási év végéig meghosszabbítható.

Az intézménybe való bekerülés módja

- az ellátás igénybevétele önkéntes, az otthontalanná vált szülő, törvényes képviselő, gyám kérelmére történik
- személyesen a kliens jelentkezése útján
- külső szakember ajánlása alapján
- családgondozói ajánlás alapján az intézményvezető dönt a bekerülésről
- a családoknak vállalniuk kell az együttműködést az intézménnyel, a kapcsolattartást az illetékes Gyermekjóléti Szolgálattal, a havi térítési díj megfizetését

Az intézményből való kikerülés okai

- a jogszabályban meghatározott idejű elhelyezési- illetve a meghosszabbított- időtartam leteltével
- a jogosultsági feltételek megszűnésével
- a törvényes képviselő kezdeményezésére
- a házirend szabályainak többszöri, súlyos megsértése esetén, illetve ha az ellátottak olyan életvitelt folytatnak, mely az intézmény működésével összeegyeztethetetlen
- ha az ellátást indokló veszélyeztető tényező már nem áll fenn

Az ellátandó célcsoport

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt krízishelyzetbe került,
- az otthontalanná vált,
- családi krízis következtében védelmet kereső,
- szociális krízisbe került édesanya vagy gyám és gyermekei

Az intézmény célja

- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásban tanácsadással, természetbeni segítségnyújtással
- az intézmény a szociális munka eszközeivel komplex családgondozást nyújtva segíti a családot az otthontalanság megszüntetésében
- szakszerű életvezetési, mentálhigiénés ellátást biztosít az ellátottak önállóságra való képességének fokozása érdekében
- jogi, pszichológiai, fejlesztőpedagógiai szolgáltatást biztosít

Az intézmény ellátási területe Magyarország közigazgatási területe.

Személyi feltételek

A Családok Átmeneti Otthona személyi feltételei megfelelnek a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben előírt feltételeknek. 2018-ban egy családgondozó és két gondozó kolléga vált meg intézményünktől, helyüket sikerült megfelelő szakmai képzéssel rendelkező szakemberekkel pótolni.

Szervezeti felépítés:

- 1 fő intézményvezető (szakvizsgázott szociálpedagógus)
- 2 fő családgondozó (egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociális munkás)
- 1 fő családgondozó (szociális munkás) Félutas Házban elhelyezett családdal foglalkozik
- 1 fő családgondozó (szociális munkás) krízisellátásban foglalkoztatott
- 4 fő gondozó (3 fő gyermek- és ifjúsági felügyelő; 1 fő gyógypedagógiai asszisztens képzésben vesz részt)
- 1 fő pszichológus (klinikai szakpszichológus) megbízási szerződéssel
- 1 fő jogász (szakirányú végzettséggel) megbízási szerződéssel
- 1 fő fejlesztőpedagógus (pedagógus) megbízási szerződéssel

Tárgyi feltételek

Az otthon 30 férőhellyel működik, szintenként 4-4 lakószoba található. Az intézmény biztosítja a napi életvitelhez szükséges felszereléseket. A családok önellátók, az otthon étkezést nem biztosít, közös konyha, étkező nyújt lehetőséget a háztartás vezetésére. Mindkét szinten vizesblokk, akadálymentesített fürdőszoba, tároló helyiség, az alagsorban mosókonyha - ahol több mosógép és szárítógép segíti az anyákat a házimunkában-, illetve közösségi helyiség áll a lakók rendelkezésére. Az intézmény zárt udvarral rendelkezik, ahol az EU szabványnak megfelelő fa játszótér, kiépített szalonnasütő szolgálja a szabadidő hasznos eltöltését. A családok védelmét négyállású kamera- és beléptető rendszer videó telefontal biztosítja.

Az elmúlt évben is fokozott figyelmet fordítottunk az állagmegőrzésre. A családok kiköltözésekor minden esetben tisztasági festést végeztünk a lakószobákban. A nyár folyamán az ablakokra új szűnyogháló került. A fűtés idény végén sor került a rendszer átmosására. Több háztartási gépet (kombinálthűtő, fagyasztó, gáztűzhely)cseréltünk ki, új, energiatakarékos eszközre. Háztartási kisgépeket (vasaló, porszívó, mikrohullámú sütő) vásároltunk. Az udvar karbantartásához fűkaszát vettünk. Megkezdtük az intézményben lévő beltéri ajtókat, és a lakószobákban lévő ágyak cseréjét, amelyet az idei évben szeretnénk befejezni.

Statisztikai adatok

2018-ban 37 család költözött az intézménybe, 37 anya, 115 gyermekkel.

22 családnál a szülő, 5 családnál más CSÁO, 10 családnál a Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezte az elhelyezést. A 2017-ről áthúzódó gondozottak száma 24 fő. 7 édesanya és 17 gyermek. Az összellátotti létszám 2017-ben: 176 fő. A gondozási napok száma: 10 359. A védelembe vett gyermekek száma: 61 fő

A korábbi évhez képest a védelembe vett gyermekek száma szinte nem változott, miközben a családok száma jelentősen nőtt. A 2018. évben is megmaradt az a tendencia, miszerint nyáron nagyobb kihasználtsággal működünk, mint a téli időszakban. Az iskolakezdéstől december végéig viszont folyamatosan csökkent a jelentkezők és a felvett családok száma. A decemberi hónap szintén magas létszámú volt. A bent élő családok számának az ünnepek közeledtével a nagyobb támogatásra, így kevésbé cserélődnek, költöznek haza ebben az időszakban. Jellemző, hogy az anyák átlagosan 3-4 hónapig vették igénybe az ellátást. A korábbi évhez képest idén több család (7) volt, aki csak pár napig vette igénybe a szolgáltatást, ezért is nőtt az összes igénybevevők száma. A családok kigondozása albérlésben, beköltözési címükre, illetve más családok otthonába történt. Az anyák jellemzően alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek ezért munkába állításuk nehezített. Jövedelmük többnyire a családtámogatásokból áll.

Napi szinten eleget tettünk jelentési kötelezettségünknek a KENYSZI felé, a beköltözőket, illetve az idei évtől a várakozó listán lévőket is regisztráljuk a TEVADMIN rendszerbe.

Szakmai munka

Minden beköltöző családdal az intézmény megállapodást köt, amely tartalmazza az intézmény által nyújtott szolgáltatásokat, az igénybevevők adatait, a szülő vállalásait gyermekei ellátásában, az ellátás kezdetének időpontját, a gondozás szülő által meghatározott időtartamát, és a fizetendő térítési díj összegét. Mivel az ellátás igénybevétele önkéntes, a család bármikor kérheti a gondozás megszüntetését. A beköltözésnél minden család külön szobában kap elhelyezést. A családot fogadó szakember elkíséri őket a szobába és azonnali helyzetfelmérést készít a családról ellátottságuk, személyes irataik, anyagi helyzetük tekintetében. Ha hiányos a felszerelésük, ellátja őket étellel, ágyneművel, tisztálkodáshoz szükséges eszközökkel. Előfordul, hogy annyira fáradt a család, hogy tisztálkodás után szeretne lepihenni, ezt tiszteletben tartva a következő napra halasztódik a személyes iratok áttekintése, a szükséges, törvény által előírt nyomtatványok közös értelmezése, kitöltése. A családgondozó- gondozó kolléga ismerteti jogait, kötelességeiket az otthonban való tartózkodás ideje alatt. Ekkor ismeri meg a család a Családok Átmeneti Otthonának Házirend-jét is.

A családgondozó a beköltözésről értesíti a család lakóhelye szerinti Gyermejjóléti Szolgálatot és a Nyíregyházi Család és Gyermejjóléti Központot. Ha két éven belül másodszor tért vissza a család, akkor a Gyámhivatalt is. Majd a családdal közösen elkészíti a gyermekre és a családra vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet, amely azokat az egymásra épülő feladatokat tartalmazza, melyek megvalósulásával az anya önálló életvezetési képessége fenntartható. A családgondozás elsődleges célja az anya önbizalmának, önértékelésének erősítése, az anya- gyermek kapcsolat erősítése, az anya munkaerő-piaci integrációja.

A családgondozói munka kiemelt része a gyermekek gondozása, fejlesztése, tanulmányi előmenetelük nyomon követése. Az itt lakó gyermekek a Nyíregyházi Arany János Gimnázium Általános Iskola és Kollégiumba, az alsó tagozatosak a Sóstóhegyi Szabó Lőrinc Tagintézménybe járnak. Óvodásaink az Eszterlánc Északi Óvoda Sóstóhegyi Tagintézményébe kerülnek felvételre. Családgondozóink jó kapcsolatot ápolnak az oktatási és nevelési intézmények vezetőivel, így gyermekeink a beköltözés utáni napon már beiratkoznak az iskolába, óvodába. Napi kapcsolatban vannak kollégáink az osztályfőnökökkel, így elsőkézből kapnak tájékoztatást a gyermek tanulmányi előmeneteléről, esetleges hiányosságokról, amelyet az intézményben a fejlesztő pedagógus bevonásával pótolnak. Az otthon földszinti társalgójában tanuló sarkot alakítottunk ki, ahol a gyermekek nyugodt környezetben gyakorolhatnak, készíthetik el iskolai feladataikat. Ehhez az intézmény dolgozói segítséget nyújtanak.

A gondozók segítik az anyákat gyermekeik ellátásában, tanácsokkal látják el a személyi higiéniával, a táplálkozással, a környezetük rendben tartásával kapcsolatban.

Az intézménybe hetente járó pszichológus egyéni beszélgetések során segít az anyáknak az önértékelési zavarok, traumák feloldásában, a gyermekek magatartási problémáinak kezelésében. A gyermekek konfliktus kezeléshez, beilleszkedésszavarok, éssindulat kezeléshez kaptak megsegítést.

Jogászunk segítségéttávoltartással, gyermekelhelyezéssel, válókereset megírásával kapcsolatban kérték lakóink.

A védőnő heti rendszerességgel keresi fel, és látja el tanácsokkal a kisgyermekes anyákat.

Szabadidős programok

A 2018. évben is színes farsangi mulatsággal kezdtük a programok sorát februárban. A dolgozók és a lakók farsangi fánkot sütöttek, a gyermekek jelmezbe öltöztek.

Márciusban megemlékeztünk a nemzeti ünnepünkről. Az Adelante Alapítvány munkatársai 10 alkalmas előadás sorozatot tartottak az édesanyáknak a függőségekről.

Áprilisban Húsvét alkalmából tojást festettek, kalácsot sütöttek, közös ebédet főztek a családok. Húsvét reggelén hagyományosan a gyermekek tojást kerestek az udvaron. Májusban Anyák napján a házban lakó gyermekek verssel és saját maguk készítette ajándékokkal lepték meg édesanyjukat. Gyermecknapon, hagyományosan az Első Nyíregyházi Lions Club hozott ajándékokat és közösen szépítették az udvart, a napot közös főzéssel zárták. A június-júliusi hónapokban az ügyeletes kollégák közreműködésével, de az anyák szervezésében többször valósult meg közös főzés, esti szalonasütés az udvaron. Családjaink többször szerveztek közös játszótéri kirándulást, együtt számos városi rendezvényen is részt vettek.

Augusztusban családi nap keretén belül a családok a Nyíregyházi Tófürdőn töltöttek egy kellemes napot. Októberben a Nyitott bíróság előadássorozat keretében 3 nyíregyházi bírót tartott előadást a családokat érintő témákról. A Látás hónapja alkalmából ismeretterjesztő előadást tartottunk a látáshibákról, a látáskorrekció szükségességéről kora gyermekkorban. Megemlékeztünk nemzeti ünnepünkről, majd a hónap végén Halloween partit rendeztünk a gyerekeknek.

Az adventi időszakban folyamatosan dekoráltuk az intézményt, mikulásra és karácsonyra verssel készültek a gyerekek. Decemberben két alkalommal is ellátogatott intézményünkbe a Mikulás, egy család, valamint a Mentősök Mentésügyért Alapítvány önkénteseinek közreműködésével. A „Hősképző program” keretén belül, gyakorlattal egybekötött előadást tartott családgondozó kollégánk a téli balesetek megelőzéséről, és bekövetkezés esetén a sérülés ellátásáról. Alapvető kötözési formákat sajátítottak el lakóink. Az intézményi karácsony az ünnepek előtt valósult meg, a támogatóknak köszönhetően nagyon tartalmas csomagokat és szép ajándékokat kaptak az itt élő családok. Az óévet csendes, közös ünnepléssel búcsúztatták lakóink.

Pályázatok:

2018. évben futó és nyertes pályázataink:

- EFOP-1.2.5-16-2016-00017 Félúton- Félutas ház létrehozása Nyíregyházán
A pályázat keretében 2018. évben egy új félutas ház működtetése kezdődött meg
- EFOP -2.2.3-17 Átmeneti és rehabilitációs intézmények korszerűsítése
A pályázat során elvégzik a meglévő épület korszerűsítését, és egy új épületrész épül 5 lakószobával, vizesblokkokkal, konyhával és étkezővel. A férőhelyek száma 3 fővel emelkedik, a lakók elhelyezésének komfortossága nő.
- GYE-17-FEJL-C-1-012. a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást, utcai szociális munkát, krízisközpontot, titkos menedékházat, Biztos Kezdet Gyerekházat működtető és befogadott szolgáltatók feltételeinek fejlesztésére
Az elnyert támogatásból az intézmény biztonsági kamerarendszerét fejlesztettük, illetve eszközbeszerzésre fordítottuk (tárgyalóasztal, székek, informatikai eszközök)

Ellátási szerződés:

2018. évben, 15 település önkormányzatával volt Ellátási Szerződésünk

sorszám	Település	Fő	A szerződés kezdete	Vége
1.	Demecser	legfeljebb 5 fő	2015. január 01	határozatlan
2.	Nagyszekeres	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 23	határozatlan
3.	Nemesborzova	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 20	határozatlan
4.	Kisszekeres	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 19	határozatlan
5.	Zsarolyán	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 19	határozatlan
6.	Mánd	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 18	határozatlan
7.	Tiszavid	szabad férőhelyek erejéig, legfeljebb 5 fő	2015. január 05	határozatlan
8.	Vásárosnamény	szabad férőhelyek erejéig	2015. június 01	határozatlan
9.	Olcsva	szabad férőhelyek erejéig	2015. június 01	határozatlan
10.	Nyírbátor	szabad férőhelyek erejéig, legfeljebb 5 fő	2015. április 01	határozatlan
11.	Mándok	szabad férőhelyek	2015. szeptember 01.	határozatlan

		erejéig		
12.	Rakamaz	szabad férőhelyek erejéig	2015. augusztus 17.	határozatlan
13.	Tiszavasvári	szabad férőhelyek erejéig	2016.december 01.	határozatlan
14.	Újfehértó	szabad férőhelyek erejéig	2017.szeptember 19.	határozatlan
15.	Fehérgyarmat	szabad férőhelyek erejéig	2017. november 14.	határozatlan

2018. évben az ellátási szerződéssel rendelkező területekről Tiszavasváriból költözött be egy anya gyermekével. A család felvételét családon belüli erőszak miatt kezdeményezte a Tiszavasvári Gyermekjóléti Szolgálat. Az intézménybe kerülés után a család mindkét tagjával rendszeresen foglalkozott pszichológusunk. A gyermek a sóstóhegyi Szabó Lőrinc Általános iskolába folytatja tanulmányait. A családgondozás folyamán az elsődleges célunk az édesanyát visszavezetni a munka világába. A másik fiatal anyuka két gyermekével Fehérgyarmatról érkezett. Felvételét a fehérgyarmati Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezte a szülők között állandósult konfliktusok miatt. Az édesanya az otthonban eltöltött két nap után visszaköltözött gyermekei apjához Fehérgyarmatra. A tiszavasvári és a fehérgyarmati Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival példaértékű munka kapcsolatot tartunk és tartottunk fenn a család gondozásával kapcsolatban.

Támogatóink közül kiemelkedő szerepet vállaltak:

Az Első Nyíregyházi Lions Club önkéntesei gyermeknapot tartottak. A Mentősök a Mentésügyért Alapítvány önkéntesei részvételével Mikulás ünnepség volt. Karácsony közeledtével ifjúsági önkéntesek közreműködésével mézeskalácssütés valósult meg az intézményünkben. A körzeti védőnő az év folyamán többször tartott önkéntesként előadást különböző témakörökben az intézményünk lakóinak. A Nyíregyházi Kenyérgyár, a Kálmánházi Baromfifeldolgozó Kft, az Eismann Automotive, a Kelet-Magyarországi Speciális Mentő Egyesület, a SZIL-MES Kfta Nyírerdő Zrt, az AbbVie Kft. az O&GD a karácsony szebbé tételéhez járult hozzá. Továbbra is az a tapasztalatunk, hogy az adományok jelentős része a karácsonyi időszakban érkezik és az évnek az első negyedében kevesebben keresik meg az intézményünket. Az iskolai szünetek idején a háznál lakó gyermekek részesültek az önkormányzat által biztosított ingyenes gyermekétkeztetésben. Intézményünk Élelmiszerbankkal való együttműködése szeptemberben megszűnt. Addig napi szinten elszállítottuk és családjaink között szétosztottuk az ALDI Élelmiszerlánc Pazonyi úti üzletéből a rövid lejáratú élelmiszereket, amely többségében pékáru, zöldség és gyümölcs volt. Az ALDI-tól kapott termékek nem segítették megfelelően a családok napi étellel való ellátását, főzéshez való alapanyagokat nem kaptunk. Az élelmiszerek napi elszállítása sem volt tovább megoldható, így intézményünk kezdeményezte az Élelmiszerbankkal való szerződés felbontását. Intézményünk az elmúlt évben is terep intézményként szolgált a Debreceni Egyetem Védőnő és Szociálismunkás hallgatói számára.

Magyar Vöröskereszt Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Szervezetének Anya- Gyermek Segítőotthonának Krízisközpontja

Az intézmény által biztosított programok

A szabadidő irányított eltöltése is elősegíti a szülő- gyermek kapcsolat erősítését. Tapasztalat, hogy a bekerülő szülők egy része maga sem rendelkezik mintával és valós tapasztalattal a családi működésről, ezért figyelmüket fel kell hívni a tudatos nevelés és mintaadás fontosságára. Ennek egyik eszköze a jeles napok megünneplése a családok részvételével. Januárban a télies időjárás, hóesés az udvaron lehetővé tette a hógolyózást, csúszkálást, családi hőemberépítő verseny szervezését. Februárban színes farsangi

mulatságot tartottunk. A dolgozók és lakók közösen készítettek jelmezeket és farsangi fánkokat süttünk. Márciusban a nemzeti ünnepünkre megemlékezve zászlót, kokárdát készítettünk, a gyerekek verset tanultak. Húsvét alkalmából beszélgettünk a hagyományos húsvéti ételekről, népszokásokról, lakóinkkal együtt tojást festettünk és kalácsot süttünk. Húsvét reggelén, az udvaron hímes tojás kereső versenyt rendeztünk. Anyák napján a házban lakó gyermekek verssel és saját maguk készítette ajándékokkal lepték meg édesanyjukat. 2018.05.27. Az Első Nyíregyházi Lions Club gyereknapja 2018.12.05. Mikulás 3 önkéntes megvalósításával. 2018.12.06. a Mentősök Mentésügyért Alapítvány Mikulása. 2018.12.20. Intézményi Karácsony, melynek főbb támogatói: Kálmánházi Baromfifeldolgozó Kft, Nyíregyházi Kenyérgyár, Eissmann, Kelet-Magyarországi Speciális Mentők, O&GD, SZIL-MES Kft, Nyírerdő Zrt, Kicsi-Póni Játék Nagyker, AbbVie Kft. Továbbra is az a tapasztalatunk, hogy az adományok jelentős része a karácsonyi időszakban érkezik és az évnek az első negyedében kevesebben keresik meg az intézményünket. Az iskolai szünetek idején a házban lakó gyermekek részesültek az önkormányzat által biztosított ingyenes gyermekétkeztetésben.

Szakmai munka bemutatása

A családok átmeneti otthona 2005-ben kezdte meg az intézmény keretén belül a krízisközpont működtetését. Kizárólag a kapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás, családon belül a rokonok/ más családtagok által elkövetett abúzus miatt kialakult krízishelyzetben lévő bántalmazott nőknek és gyermekeknek nyújtunk ellátást. A 24 órás ügyeleti rendszeren belül elérhetőek vagyunk. Férőhelyeink alakulásáról naponta értesítjük az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálatot.

A bekerülés módja:

- személyes megkeresés
- OKIT jelzései
- jelzőrendszeres megkeresés (gyermekjóléti szolgálat, rendőrség, közoktatási intézmények, védőnői szolgálat stb.)

A jelzést adó személytől olyan információkat kérünk, mellyel fel lehet térképezni, hogy valóban ez az ellátási forma lesz a legmegfelelőbb a bántalmazott nő és gyermeke krízishelyzetére. Az információk megszerzése után a felvételtől a döntést a lehető legrövidebb időn belül meghozzuk (maximum 1 óra). A megfelelő tájékoztatások (szolgáltatás, utazás, biztonsági elemek stb.) után, felkészülünk a kliens/kliensek fogadására. A megérkezést követően a szállás elfoglalása után a fizikai szükségletek kielégítése, a kliens biztonságérzetének, nyugalmanak kialakítása az elsődleges. A bántalmazás nyomai, a fizikai látható, vagy nem látható sérülésekről kérdéseket teszünk fel, annak elbírálása érdekében, hogy szükséges-e orvosi beavatkozás, kórházi kezelés, láttelel elkészítése. Pszichológusunk szükség szerint, akár azonnal bekapcsolódik a segítő folyamatba. Együttműködve állítjuk össze a gondozási folyamatot, természetesen személyre szabottan. Ennek része a probléma feltárása, és egy hatékony cselekvési terv kidolgozása. A szakmai munka célja, hogy a bántalmazás miatt kialakult krízishelyzet kezelésére az erőforrások rendelkezésre álljanak, komplex ellátásban részesüljön a kliens.

Honnan érkezett a kliens?

Régió	Fő	Felnőtt	Gyermek
Észak-Alföld	6	3	3
Észak-Magyarország	11	5	6
Közép Magyarország	8	4	4

Dél - Alföld	10	3	7
Közép- Dunántúl	1	1	0
Dél-Dunántúl	5	2	3
Összesen	41	18	23

Megye	Fő	Felnőtt	Gyermek
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	4	2	2
Bács-Kiskun- megye	10	3	7
Heves - megye	9	4	5
Nógrád - megye	2	1	1
Pest- megye	7	3	4
Veszprém- megye	1	1	0
Komárom- Esztergom megye	1	1	0
Somogy - megye	5	2	3
Hajdú-Bihar megye	2	1	1
Összesen	41	18	23

2018-ban, krízisellátásunkban 41 fő ellátásáról gondoskodtunk összesen. Ebből 18 felnőtt, azaz nő, és 23 gyermek. Elsősorban regionális befogadó intézményként működünk, szabad férőhely esetén Magyarország egész területéről érkezhetnek hozzánk. 2018-ban 41 főt (18 felnőtt, és 23 gyermek) gondoztunk, ebből az esetszámból 6 fő egyedülállóként érkezett. Klienseink régió szerinti megoszlása Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből és Somogy megyéből 2 család érkezett, Bács-Kiskun megyéből és Pest megyéből 3-3 család, Heves megyéből fogadtuk a legtöbb családot 4 eset számmal, Nógrád-, Veszprém-, Komárom-Esztergom – valamint Hajdú –Bihar megyéből 1-1 eset számmal érkeztek bántalmazott anyák gyermekeivel.

1. Célcsoport összetétele

Célcsoport összetétele	Esetszám
Egyedülálló nő	6
Gyermekes anya	12
Összesen	18

Gyerekszám	Esetszám
Gyermek nélkül érkezett	6
1 gyermekkel érkezett	6
2 gyermekkel érkezett	3
3 gyermekkel érkezett	1
4 gyermekkel érkezett	2
A 18 főből várandós volt	(1)
Összesen	18

2. Honnan érkezett a jelzés?

Jelzés helye	Esetszám	Fő
Gyermekjóléti Szolgálat	0	0
OKIT	18	41
Személyes megkeresés	0	0
Ismerős/Családtag	0	0
Összesen	18	41

A bántalmazás súlya, az időfaktor gyakran vet fel kérdéseket a munkánk során.

Fontos kiemelni, hogy az első információs „szűrő” az OKIT. Szakmailag felkészült team fogadja a hívásokat, kérdéseikkel információkat nyernek, felméri a bántalmazás tényét. A veszélyeztetettség súlyát, a kilépési szándék komolyságát. A legtöbb esetben tudnak konzultálni a helyileg illetékes gyermekjóléti szolgálat munkatársával (az esetben együtt dolgozó családgondozóval). Az OKIT szakembere mérlegeli, hogy a telefonálónak milyen segítségre van szüksége, és hogy valóban a krízisellátás a legmegfelelőbb ellátási forma a kliens számára.

Az információkat továbbítják intézményünk felé, a döntést a krízisotthonunk eszményedzsere hozza meg. Az esetben együttműködők kötelezettséget vállalnak a titkosítás érdekében, majd abeköltötetés menetét beszéljük meg a segítségkérővel. A telefonon történő beszélgetéssel nem tudjuk pontosan felmérni a valós, reális helyzetet.

Természetesen, az első interjúkor, és a családdal történő együttműködés során, beszélünk a bántalmazásról, a krízishelyzet megoldási módjáról, gyermekek helyzetéről, a család egészségügyi állapotáról. Vannak olyan helyzetek, amikor a „második szűrő” alkalmával derül ki, hogy az intézmény nem tud segítséget nyújtani, szakmailag nincs felkészülve speciális esetekre.

3. Mikor kért először segítséget az első bántalmazást követően?

Első segítségkérés	Esetszám
Első bántalmazás után	2
½ év után	2
1 év után	2

2-5 év között	11
5-10 év között	1
Összesen	18

4. Kilépési próbálkozások

Kilépések száma	Esetszám
Első alkalommal	2
1-5 között	14
5-10 között	2
Összesen	18

Használjuk az események feltárásához az „Életút interjút”, és egy részletes kérőívet, amely konkrét támpontokat ad, rávilágít a korábbi visszatérés okaira, az áldozatok gyermekkorára, kaptak-e támogatást a segítő rendszertől, volt-e rendőrségi eljárás, milyen segítségre lenne szükségük stb.

A számadatokból látható, hogy a hozzánk került nők többsége, (16 esetszám) már megpróbált kilépni a bántalmazói kapcsolatából, de nem volt sikeres az elköltözése. 2 nő számolt be arról, hogy 5-nél többször is próbálkozott már elhagyni bántalmazó párját. A beszélgetések során a kérdéseinkkel azt szeretnénk feltárni, hogy mi volt az oka annak, hogy visszatértek a bántalmazóhoz több alkalommal is. Ilyen válaszokat kaptunk: „Megtalált!”, „Anyagi okok miatt döntöttem így!”, „Könyörgött, hogy bocsássak meg, megváltozik most már tényleg!”, „A gyerekeket használta fel, velük zsarolt.”, „Tulajdonképpen én még szeretem.”, „Vele tudok csak élni!”. Az érzelmi szálak erős dominanciát jelentenek.

Kihez menekült a kilépési próbálkozásaikor?	Esetszám
Saját családja	6
Bántalmazó családja	1
Barát, ismerős	2
Családok átmeneti otthona	9
Albérlet	0
Összesen:	18

Tapasztalataink szerint joghézagok nehezítik a munkánkat, melyet érdemes átgondolni. Amennyiben az áldozat, aki elmenekül otthonról, lakás- vagy ingatlan tulajdonos is egyben a bántalmazó férj/élettárral közösen, így őt nehezen lehet kilakoltatni, csak bírósági úton. (válás, vagyonmegosztás). Ez hosszú időt vesz igénybe. A lakástulajdonos áldozat a krízisellátás után családok átmeneti otthonába kénytelen menni, a bántalmazó pedig az ingatlanban marad. Az ingatlan költségeit rendszerint nem rendezzi, gyakran jövedelem nélküli, így az adósság a bántalmazottat is terheli majd?

A beszállítás módja

A beszállítás módja	Esetszám	Fő
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat járműve	1	2

Rokon/ismerős segítségével (autó)	1	2
Tömegközlekedési eszközök	16	37
Önkormányzati hivatal	0	0
Összesen	18	41

5. A bántalmazást elkövető személy

A bekerülés oka	Esetszám	Fő
Férj, vagy élettárs bántalmazása	17	39
Volt férj /élettárszaklatása	1	2
Családtag is bántalmazása	(0)	(0)
Összesen	18	41

6. A bántalmazás formája

A bántalmazás formája	Felnőtt	Gyermekek
Fizikai (8 napon túl gyógyuló)	2	0
Gazdasági	1	0
Szexuális	0	0
Szeperálás	4	7
Fizikai (8 napon belül gyógyuló)	9	2
Érzelmi	6	12
Állandó ellenőrzés	3	2

Adataink mutatják, hogy legtöbbször a férj/élettárs (16 eset szám) a bántalmazó személy. Egy esetben, a válóper után is folytatta a családja üldözését a gyermekek apja.

7. A bántalmazást kiváltó esemény, probléma

Probléma, esemény	Előfordulás
Lakhatási problémák	2
Gyógyszerfüggőség	2
Drogfogyasztás	3

Anyagi nehézségek	9
Alkoholfogyasztás	6
Féltékenység	4
Összesen:	

Egyre több kezelt és kezeletlen pszichiátriai beteg kerül be az ellátásba. A kezelt pszichiátriai betegek alkalmazkodása, beilleszkedése az intézménybe, a szabályok és a bent lakók elfogadása, általában rövid időn belül sikerül, a kezeletlen betegeké szinte egyáltalán nem.

8. Az igénybe vétel ideje

Átlagos benntartózkodási idő	17 nap	
A kiköltözés helye	Esetszám	Fő
Jelenleg is bent tartózkodik	0	0
Első férje fogadta	0	0
Bántalmazóhoz visszament	5	19
Ismerősök, rokonok befogadták (édesapja)	1	1
Családok Átmeneti Otthonába költözött	10	21
Hajléktalan szálló	2	0
Gyermekek Átmeneti Otthona	0	1
Összesen	18	41

9. Családok Átmeneti Otthonába költöztek

A kiköltözés helye	Esetszám	Fő
Nyíregyháza Tokaji út Családok Átmeneti Otthona	1	3
Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezetének Anya- Gyermekek Segítőotthona, Nyíregyháza	9	18
Összesen	10	21

A táblázatból látható, hogy a bántalmazottak többsége új életet kezdett. Lehetőséget adott számukra, hogy a biztonságos környezetben eltöltött idő alatt átgondolja a továbblépés esélyeit. Után követést nem végzünk, így azt nem tudhatjuk, hogy az újrakezdés melletti elhatározás mennyire tartós. A bántalmazottat a nálunk töltött idő (átlagosan: 17 nap) alatt mentális, jogi és életvezetési tanácsokkal is ellátjuk.

De a bántalmazó „kezelés” nélkül maradt, és ha a menekülő nőben az érzelmek és a kötődés – különböző okokra visszavezetve – még jelen vannak, akkor nagy esély van az „újrakezdésre”. Tapasztalataink az mutatják, hogy nagy segítséget jelent az „azonnali” krízis ellátás, de az idő rövidsége nem teszi lehetővé, hogy a sérült, mentális problémáját ne csak felszínesen, hanem mélyebb szinten is kezeljük. A bántalmazó és bántalmazott egyaránt, a jövőt illetően - prevencióssal jellegettel – szorulna segítségre.

**Szakemberek által használt módszerek gyakoriságának értékelő skálája
(1-től 5-ig osztályozva)**

- segítő beszélgetés	1	2	3	4	<u>5</u>
- ventilálás	1	2	3	4	<u>5</u>
- krízisintervenció	1	2	3	4	5
- természetes támogató közeg feltérképezése	1	2	3	4	<u>5</u>
- mesterséges támogató közeg feltérképezése	1	2	3	4	<u>5</u>

**Gyermekekkel végzett tevékenységek értékelő skálája
(1-től 5-ig osztályozva)**

- bölcsőde, óvoda, iskola ügyintézése (régi, új)	1	2	3	<u>4</u>	5
- egészségügyi ellátás biztosítása	1	2	3	<u>4</u>	5
- korrepetálás	1	2	3	<u>4</u>	5
- fejlesztőpedagógia, logopédia	1	2	<u>3</u>	4	5
- kapcsolattartás (édesapa, rokonok)	1	2	3	<u>4</u>	5
- pszichológiai tanácsadás	1	2	3	4	<u>5</u>
- általános napközbeni ellátás biztosítása (játsszóház, kortárs csoport)	1	2	3	<u>4</u>	5

A gyermekek életkori megoszlása:

Életkor	Ffiú	Lány
0-3 éves kor	5	3
4-6 éves kor	3	2
7-14 éves kor	5	3
14-17 éves kor	1	1
Összesen:	14	9

Az elmúlt évek tapasztalataiból látjuk, hogy a legnagyobb vesztesek a gyermekek, akik átélik a bántalmazó/agresszív apa viselkedését. Menekülni kényszerülnek édesanyjukkal, testvéreikkel. Saját családjukban bizonytalanság veszi körül őket. A gyerekek sokszor átveszik a szülői mintákat „bántalmazó/bántalmazott” szerepet sajátítanak el. Hamar megismerik az otthontalanság állapotát.

A krízisotthonban, a teamben dolgozó kollégák elsősorban a kiskorúak érzelmeinek stabilizálására helyezik a hangsúlyt, a rövid, együtt töltött időt úgy kihasználva, hogy a mesék, a beszélgetések, a rajzolás során a traumatikus élmények feldolgozása megkezdődjön. Pszichológusunkra ezen a téren nagy feladat hárul.

10. Rendőrségi intézkedések

Intézkedések	Esetszám
Távoltartási végzést eredményező	0
Eljárást kezdeményező	2
Egyszer történt feljelentés	3
Kettőnél többször történt feljelentés	2
Visszavont feljelentés	0
Összesen	7

Feljelentés oka	Esetszám
Súlyos testi sértés	1
Életveszélyes fenyegetés	2
Gyermekek veszélyeztetése	4
Könnyű testi sértés	7
Összesen	14

A kapcsolati erőszak eseteire jellemző, hogy a rendőrségi feljelentések nem történnek meg, vagy visszavonják azokat, mert a bántalmazó fenyegetéssel él a közvetlen családtagok felé. Így maga az áldozat védi családtagjait és saját lehetőségeit helyezi háttérbe.

A rendőrséggel való együttműködés során sok jól használható információk birtokába jutottunk, ami segítséget nyújt a kliensünknek:

- utazási költséghez hozzájárulás, meghallgatások alkalmával
- rendőrségi eljárás lefolytatása esetén az ügy áthelyezése, a Nyíregyházi Rendőrkapitányságon történő meghallgatás,
- látlelet kikérése,
- a közvetlen családtagok veszélyeztetése, zsarolása esetén gyorsított eljárás megkérése
- kiskorúak speciális meghallgatása
- a bent tartózkodó családok számára rendőrségi tájékoztató beszélgetéseket tervezünk

Igyekszünk rendszeresen megteremteni a feltételeket, hogy a bentlakó anyák (anyaotthon-krízisotthonnal együttesen) részére „önsegítő” csoport működjön, amely arra ad lehetőséget, hogy az átélt saját élmények elmondásával, egymást segíteni tudják, erőt tudjanak meríteni a hasonló sorsok történéseiből.

11. Kapcsolattartás más szervekkel

Együttműködő szervezetek/intézmények	Esetszám
Polgármesteri Hivatal és/vagy Szociális iroda	18
Gyermekjóléti Szolgálat	18
Családsegítő Szolgálat	3
Kórház/ Szülészeti- Nőgyógyászat	4

Mentőszolgálat	1
Iskola/Óvoda	12
Háziorvos	12
Családok Átmeneti Otthona	11
Védőnői Szolgálat	8
Gyámhatóság/ Jegyző	1
OKIT	18
Magyar Államkincstár	12
Bank	5
Munkaügyi központ	3
Rendőrség	3
Posta	9
Gyermekek Átmeneti Otthona	1

Fontosnak tartottuk a hivatalos szervekkel való jó kapcsolat kiépítését: Önkormányzatok, Kormányhivatalok, Gyámhatóság, Bíróság, Rendőrség stb. Az anyák anyagi helyzetének rendezése terén a szociális irodák, a bank, a posta szolgáltatásai lényeges tényezők. A jövedelmek átirányítása, megigénylése elsődleges feladatok közé tartozik. Ezt igyekszünk rövid időn belül kivitelezni, mert a tapasztalatunk azt mutatja, hogy az anyagi biztonság nagyban hozzájárul a lelki egyensúly, az én-erő megerősödéséhez. Önálló életük feletti kompetenciájuk így nem csorbul, kevésbé kell félniük a holnaptól, nem érzik magukat annyira kiszolgáltatott helyzetben.

A munkánk során a cél az, hogy a gyermekjóléti/családsegítő szolgálat ne maradjon ki az esetkezelésből, hiszen gyors, biztonságos megoldási alternatívákat kell közösen kidolgoznunk. Ha mégis olyan döntést hoz a kliens, hogy visszatér a bántalmazóhoz, el kell fogadni döntését (nem kell büntudatot ébreszteni), segíteni kell őket, Pl.:

- Kapcsolatuk rendezésében, úgy, hogy a gyermekek biztonsága és érdeke ne sérüljön. Ezért az ellátás rövid időtartama, a biztonságos és hosszú távú kiköltöztetés érdekében fontos az állandó lakcím szerinti (esetgazda) Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolatfelvétel.
- Amennyiben nincs kapcsolat az esetgazdával, a tartózkodási hely szerinti (esetfelelős) családgondozót keressük meg.
- Ha a családot gondozták már alapellátásban, vagy a gyermekek védelembe vannak véve a családdal kapcsolatos iratanyagot megküldjük.

A kikerülő kliensek többségének az nyújtana tényleges segítséget, ha a rokonság, család és a támogató közeg közelében élhetnének (befogadás/albérlet), mert mindennapi életük hozzájuk kapcsolódik, anyagi és lelki támaszt ők tudnak biztosítani.

Regionális Krízisközpont technikai felszereltsége:

A krízisellátásunk a családok átmeneti otthonába illeszkedve működik. Felszereltsége jó, igazodik a mindennapok elvárásaihoz. Egy szoba, kis előtérrel, külön zuhanyozó helyiséggel, és WC-vel, így biztosítja, a család zavartalan nyugalma. Apartmanos jelleggel rendelkezik, ezért optimális feltételeket nyújt a lakóknak az intim szférájuk megőrzésében.

A berendezési tárgyakat felújítottuk, fenyőbútorokkal rendeztük be: 2 db emeletes ágy, kiságy - ez lehetővé teszi a férőhely bővítését, csecsemős családot is tudunk fogadni. A ruházat, és más személyes dolgok tárolására szekrények szolgálnak, a jó helykihasználás érdekében az előtérben is van fiókos szekrény, cipőtároló. Az iskoláskorú gyermek számára íróasztal, és kényelmes szék áll rendelkezésre. A főzési, étkezési feltételek közösen vehető igénybe a családok átmeneti otthonában lakókkal. Minden családnak van külön kulccsal zárható élelmiszeres szekrénye, ebben a tartós élelmiszereket, evőeszközöket tárolhatja. Az ellátottaink saját hűtőszekrényrel rendelkezik, ezt a praktikuság miatt a szobában helyeztük el. A jól felszerelt konyha mellett étkező biztosítja a kulturált étkezés feltételeit.

Az intézmény írott szabályait a „Házirend” tartalmazza, ezt átadjuk elolvasásra a családoknak a beköltözéskor. Ekkor történik a „Megállapodás Krízisellátás Igénybevételéről” szerződés

megbeszélése, aláírása.

A megérkezéskor, szoba elfoglalása után a szükséges felszereléseket átadjuk, és a család megkezdí az ismerkedést a ház életével, a bent lakó anyákkal, gyerekekkel. Előfordul, hogy ruházatot kell kiegészíteni, pótolni a rendszeres mosáshoz az anyaotthonnal közös mosókonyhában van lehetőség. Az egyének napi szükségleteihez igazodva az élelmiszerraktárunkból, fagyasztószekrényünköl alapanyagokkal látjuk el a klienst.

Intézményünk többi helyiségeit szintén közösen veszik igénybe, mint például a társalgó, játszó-szoba. A társalgóban tv-nézési lehetőség, a játszószobában a gyerekeknek játékok, könyvek állnak a rendelkezésükre. Olyan könyvállományunk van, amelyből válogatva a felnőttek, és gyermekek is megtalálják a korosztályuknak megfelelő művelődési, szórakozási, ismeretszerzési lehetőséget. Az újonnan kialakított, tágas foglalkoztató szobánkban a gyermekek fejlesztését, tanulását elősegítő eszközök állnak rendelkezésre.

Intézményünk továbbra is titkosítást vállal a bántalmazottak érdekében. Ez azt jelenti, hogy a címűnket a közreműködő intézményektől elvárjuk, hogy bizalmasan kezeljék.

Az intézményünk biztonsága érdekében be- és kiléptető rendszerrel van ellátva. A térfigyelő kamerával a lakók, dolgozók védelme, és a bentlakók biztonsága garantált.

Az intézményben dolgozó szakemberek feladataihoz jó feltételek állnak rendelkezésre, mint például:

- Telefonok-vezetékes/mobil
- Internet elérés
- Számítógépek
- Nyomtatók/ Fax
- Irodai eszközök

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs - Szatmár - Bereg Megyei Szervezetének Anya - Gyermek Segítőotthona Kríziskezelő – hálózat keretében megvalósult Félutasház:

A ház működése:

A „Félutasház” programunk, 2009 óta működik. A célnak megfelelő családi ház csendes, külvárosi környezetben helyezkedik el. Célja, hogy a családok átmenti otthonából, pályázati úton kiírt feltételeknek megfelelő bántalmazott nő és gyermeke számára lakhatást biztosítson oly módon, hogy önálló életvitelt folytassanak, de még kapjanak hozzá segítséget.

Ez az ellátási forma hidat képez az átmeneti gondozás és a társadalomba való beilleszkedés között, párhuzamosan védelmet biztosít a rászoruló család/családok részére, a segítségnyújtás, a támogatott életvezetés mellett.

A segítő munka folyamán az önálló életbe való kilépéshez több szakember működik együtt (szociális munkás, szociálpedagógus, pszichológus). A természetes erőforrások elérése és mozgósítása mellett a Félutasház lehetőséget teremt a család számára, hogy jövőképe szerint megválassza a legmegfelelőbb hosszú távú stratégiát saját maga és gyermekei számára.

Az ingatlan címét a kliensek védelme érdekében a nyilvánosság számára titkosan kezeljük. Erre kérjük minden együttműködő partnerünket is.

Az adatvédelmi szabályok figyelembevételével kérjük, hogy a házban lakókra vonatkozó információkat **fokozottan bizalmasan kezeljék.**

A programba való bekerülés önkéntes alapon történik **pályázati rendszerben**, az intézmény és a kérelmező között kötött írásbeli megállapodás alapján. A programban való részvétel maximum 5 évre szól, de a megkötött megállapodást évenként felülvizsgáljuk.

A bekerülés feltételei:

- **Állandó bejelentett munkahely:** a munkahely megléte nemcsak a megélhetést szavatolja, hanem a társadalomba való teljes visszailleszkedés előfeltétele is.
- **Stabil jövőkép és reális megvalósítási terv:** a család tervének részletesnek kell lennie, betartható határidőkkel, vállalt feladatokkal. A család tervét szakmai stáb fogadja el. A szakemberek folyamatosan ellenőrzik annak betartását.
- **Elő-takarékosság:** A család bankszámlát nyit egy általa kiválasztott bankban és az esetmenedzserrel közösen meghatározott összeget (a család gazdálkodásának, kiadásainak és bevételeinek figyelembevételével) ott havonta elhelyez. A vállalt takarékoság feltételeit írásban rögzítik, melyben meghatározzák a takarékoság célját is. (pl. albérleti díj, önerő banki hitelhez, önálló lakás vásárlásának illeték és ügyintézési költségei, stb.)

2018. évi családgondozás tapasztalatai

Sz. A. 2016 óta a callcenteres munkahelyén sikeresen teljesített, így viszonylagos anyagi biztonságban élnek. Keresetét beosztja, igyekszik megtakarítást képezni. Gyermekeit megfelelően ellátja. A gyermek a Szent Imre Katolikus Gimnázium Általános Iskola tanulója. Az anya ügyei intézésében önálló, ritkán igényel beavatkozást. Felnőtt korú fiával, és családjával (menyével, unokájával) rendszeres kapcsolatot tart, ebben a személyes látogatások is szerepelnek.

A család a megállapodásban szereplő feltételeknek, az elvárásoknak eleget tesz. Minden hónapban rendezi a közüzemi díjait, emellett a lakás elő-takarékossági számlájára is érkeznek a befizetések. Jelenleg egyedül él a házban gyermekével, így a rezsiköltségek sokkal megterhelőbbek. Az elmúlt évben nem sikerült másik családot találnunk mellé, mivel a pályázati feltételeknek megfelelő ellátottak az ingatlan rossz állapota miatt nem vállalták a költözést.

Az anya az ingatlant sajátjaként kezeli, gondozza, az udvart és a kertet rendben tartja. Nyáron a kialakított konyhakertben termelt zöldségek, gyümölcsök fedezték a család szükségleteinek egy részét. Az anya továbbra is jó kapcsolatot ápol a közvetlen szomszédokkal, az utca lakóival.

Az anya elfogadja az intézmény szociális szakembereinek életvezetési tanácsait, együttműködő helyzetük megoldása érdekében. Sz. A. 2018-ban többször igénybe vette az intézmény jogászának tanácsadását. Felkínáltuk a mentálhigiénés illetve pszichológusi megsegítés lehetőségét is, de ezzel nem éltek.

A család rendszeresen és aktívan részt vesz az intézmény által szervezett rendezvényeken, emellett az adományainkból is részesültek. Segítséget nyújtottunk az iskolakezdéshez felszerelések, ruházat biztosításával. Az évszakváltásoknál a gyermek ruházatának kiegészítését segítjük ruhaadománnyal.

A család rendszeresen részesült élelmiszer adományból az Élelmiszerbankkal megvalósult együttműködés ideje alatt.

Az idei évben a ház karbantartására, állagmegőrzésére fokozott figyelmet fordítottunk.

Így például:

- A konyhabútor cseréjemegtörtént.
- A fürdőszobai és konyhai csap cseréje megtörtént.
- A fűtésszezon előtt az összes gázkészülék felülvizsgálata megtörtént. A konyhai és a legkisebb szobai gázkonvektor javítása a fűtésszezonban többször is szükségessé vált.

Problémák és nehézségek:

A szabad férőhelyekre folyamatosan próbálunk új családot keresni, azonban a pályáztatás eddig sikertelen. Az ingatlant több, a pályázatnak megfelelő család, is megtekintette, azonban a beköltözésre nem került sor, elutasították a lehetőséget. Az elutasítás háttérében mindig az ingatlan állapota állt. Az épület műszaki állapota erősen romlásnak indult. A nyílászárók elkorhadtak, a födém szerkezete megromlott, a vakolat a szigetelés nélküli falról több helyen, nagy felületen hiányzik. A ház csövezetékeinek állapota szintén kritikus. Ezen okok következtében – különösen hidegebb telek alkalmával – a közüzemi számlák díjai megemelkedtek, amelyek teljesítése az önálló életet kezdő anyák

számára óriási terhet jelentenek, szinte teljesíthetetlenek.

A 2018. évben az önkormányzat, mint tulajdonos, felmérte az ingatlan állapotát, ígéretet tett a felújítási munkák elvégzésére (szigetelés, nyílászáró csere, csatorna csere). A munkálatok 2019. januárban elkezdődtek.

A kollégák által végzett szakmai tevékenységek:

- kommunikációs technikák ismertetése
- problémamegoldó szituációs technikák átadása
- együttműködés folyamatos motiválása
- segítő beszélgetések
- pszichológus, mint szakember együttműködése
- jövőkép tervezése
- családi, rokon kapcsolatok megtartása érdekében együttműködés
- a család biztonságérzetének növelése
- anya-gyermek kapcsolat erősítése
- gyermekek iskolájával/óvodájával történő kapcsolattartás
- együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal
- együttműködés a védőnővel
- takarékoság, pénzbeosztás megtanítása, folyamatos figyelemmel kísérése
- álláskereső tanácsadás
- életmód tanácsadás megszervezése, életvezetési problémák feltárása tekintettel az új lakhatási helyzetre
- önbizalom, önértékelés erősítése
- személyiség fejlesztő, erősítő beszélgetések
- hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtás
- jogok és érdekek védelme és képviselése, az esélyegyenlőség megteremtése
- karbantartási munkálatok
- adománygyűjtés

3.4. A gyermekvédelem fontosabb intézményei még városunkban

3.4.1. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya keretén belül városunkra is kiterjedően működik a fiatalok pártfogó felügyelete, mely nem lehetne kellően eredményes a társszervekkel való együttműködés nélkül. Munkájuk során különösen támaszkodnak a Vásárosnaményi Járási Hivatal Szociális és Gyámhivatalára, a Családsegítő- és gyermekjóléti Szolgálatra, a Családsegítő és gyermekjóléti Központra, valamint az iskolákban a pedagógusok segítségére is. A pártfogó felügyelet 2018. évi tevékenysége a 3.1.pontban került bemutatásra részletesen.

3.4.2. A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelentős szervezet a **rendőrség** is, mely hatóságként fejt ki tevékenységét, különösen a bűnmegelőzés terén. Legfontosabb prevenciós feladata a bűncselekmények közvetlen megelőzése. A közvetett bűnmegelőzési tevékenységét a leghatékonyabban a gyermek- és fiatalok tekintetében tudja ellátni. A rendőrség munkájáról, tevékenységéről részletesen 2019. április 25. napján beszámolt a Képviselő-testületnek. Gáspár Tibor r. alezredes (bűnügyi osztályvezető) gyermekeket érintő problémákról, adatokról szóló beszámolót szintén elkészítette, melyet a 8. pontban részletesen a Képviselő-testület elé terjeszttek.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések*

* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1)em) pontja. Hatálytalan 2013. január 1-től.

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is*

* Ezen rendelkezést hatályon kívül helyezte a 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em) pontja. Hatálytalan 2013. január 1-től.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A *Tündérpázsit Biztos Kezdet Gyerekházban* a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakértője 2018. október 10. napján helyszíni ellenőrzést tartott (kirendelő hatóság: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály). Az ellenőrzés megállapításai az alábbiak voltak:

A szakmai ellenőrzés kiterjedt arra, hogy a fenntartó a szolgáltatói nyilvántartásban és a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően működteti-e. Megtörtént a szakmai program meglétének és jogszerűségének, a szakmai programban foglaltak megvalósulásának, a szolgáltatás szakmai megfelelőségének vizsgálata.

Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy a szakmai munka megfelelő módon zajlik, kulturált, otthonos körülmények között, jól felszerelt helyiségekben.

Az intézményi dokumentumokat tartalmi megfelelés szempontjából javasolt volt felülvizsgálni, átdolgozni.

Önálló Szervezeti és Működési Szabályzattal a Gyerekház nem rendelkezett. A Gyerekház vezetője 2018. decemberében elkészítette, melyet a Képviselő-testület 2018. december 20. napján elfogadott.

A tájékoztatásról szóló (az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselőjének az ellátás tartalmáról és feltételeiről, az ellátottra vonatkozó nyilvántartásokról, a panaszjog gyakorlásának módjáról), és az adatváltozással kapcsolatos bejelentési kötelezettséget tartalmazó nyilatkozatot szintén el kellett készíteni.

A szakértői vélemény alapján az ellenőrzés során feltárt hiányosságok jelentős mértékben nem befolyásolták a szolgáltatás nyújtásának minőségét, az ellátottakkal való bánásmód kedves, közvetlen, segítőkész volt.

A Gyerekház vezetője tájékoztatta önkormányzatunkat, hogy a Gyerekház minden munkatársa továbbra is azon fog dolgozni, hogy a tőlük bölcsődébe, óvodába került gyermekek kiegyensúlyozottan, önállóbban és magabiztosabban állják meg a helyüket.

A *Játékkország Óvodájában* három intézményi tanfelügyeleti ellenőrzésre került sor 2018. év tavaszán. Az Oktatási Hivatal szakértői az Aranyablak, a Tündérkert és a Platán tagóvodák ellenőrzése során - a dokumentumelemzések, az interjúk és kérdőívek alapján - elismerően szóltak az intézmények

működéséről, szakmai munkájáról, tevékenységéről. Nagyra értékelték az óvodák külső és belső környezetének összhangját, és a közösségi együttműködés és kapcsolattartás formáit.

Hiányosságként Gergelyugornyan és Vitkában a tornaterem merült fel. Ezt fejlesztendő területként kezeljük a jövőben.

2019. február 19-én hatósági ellenőrzés során a székhely, valamint a tagintézmények ellenőrzése is megtörtént. Az általuk küldött határozai alapján a tárgyi feltételek biztosítására vonatkozó rendelkezések megsértését tárták fel, miszerint nincsenek kialakítva a tagintézményekben a jogszabályban előírt helyiségek. (A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2.sz melléklete tartalmazza a jegyzéket a nevelési-oktatási intézmények kötelező(minimális) eszközeiről és felszereléséről.)

A gergelyugornyai Aranyablak tagóvodában az alábbi hiányosságok kerültek megállapításra. Az intézmény nem rendelkezik:

- tornaszoba/sportszertárral,
- logopédiai foglalkoztató/egyéni fejlesztő szobával,
- nevelőtestületi és/könyvtárszobával,
- többcélú helyiséggel,
- orvosi szobával, elkülönítővel,
- felnőtt étkezővel.

A vitkai Tündérvilla tagóvodában az alábbi hiányosságok kerültek megállapításra.

Az intézmény nem rendelkezik:

- tornaszoba/sportszertárral,
- logopédiai foglalkoztató/egyéni fejlesztő szobával,
- nevelőtestületi és/könyvtárszobával,
- többcélú helyiséggel,
- orvosi szobával,elkülönítővel,
- felnőtt étkezővel,
- felnőtt zuhanyzóval.

Az olcsvai Platán tagóvodában az alábbi hiányosságok kerültek megállapításra.

Az intézmény nem rendelkezik:

- logopédiai foglalkoztató/egyéni fejlesztő szobával,
- nevelőtestületi és/könyvtárszobával,
- többcélú helyiséggel,
- orvosi szobával,elkülönítővel,
- felnőtt étkezővel.

Ezen kívül asztalok, székek, könyvespolcok, tárgyalóasztal székekkel, tükrök, fénymásoló került megnevezésre hiányosságként. Ezeket rövid időn belül pótoljuk a tagintézményekben.

A fent megnevezett hiányzó helyiségek tekintetében a fenntartót értesítettem, aki pályázati forrásból igyekszik pótolni a hiányosságokat.

Emellett a tagóvoda-vezetőkkel a jövőben igyekszünk figyelemmel kísérni az aktuális pályázati lehetőségeket, melyek ezen helyiségek megvalósításához hozzájárulhatnak.

Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzői gyámhatósági tevékenysége tárgyában végzett átfogó vizsgálatot a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) 2018. november 19. napján.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 13. § a) pontja alapján a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal ellátja

az illetékességi területéhez tartozó települési önkormányzat jegyzőjének és a gyámhivatalnak a szakmai irányítását, felügyeletét és ellenőrzését. Az R. 14. § (1) bekezdése alapján a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal ellenőrzési jogkörében legalább négyévenként ellenőrzi a települési önkormányzat jegyzője és a gyámhivatal gyámügyi és gyermekvédelmi hatósági tevékenységének jogszerűségét.

Az átfogó vizsgálat során a Kormányhivatal a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírások érvényesülését vizsgálta, különös tekintettel a

- az egy főre jutó jövedelem számítására (a Gyvt. 5. § r) pontjának, 19. § (2)-(5) bekezdésének, 131. § (2) bekezdésének és az Szt. 4. § (1) bekezdés a) pontjának és 10. § (2)-(5) bekezdésének az együttes érvényesülésére),
- a gondozó családba tartozó személyek számának meghatározására (Gyvt. 19. § (4)-(5) bekezdés, a Korm. r. 66. § (1)-(3) bek.),
- a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermekre tekintettel kért jogosultság megállapítása során a Gyvt. 19. § (5) bekezdésére és a Korm. r. 66. § (3) bekezdésének alkalmazására,
- nagykorú jogosult esetében az általános jogosultsági feltételek mellett a speciális jogosultsági feltételek vizsgálatára (Gyvt. 20. § (1)-(2) bekezdés),
- a jogosultság időtartamának meghatározására (vizsgálva az előző jogosultság időtartamának fennállása alatt benyújtott új kérelem esetében alkalmazandó speciális szabály érvényesülését is),
- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására, továbbá az R. 3. § (1) bekezdés c) pontjában vagy a Gyvt. 130. § (4) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva készített környezetanulmányra vonatkozó jogszabályi előírások érvényesülését.

A Kormányhivatal megállapította, hogy a gyámhatóság a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság iránti kérelmeket és a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti kérelmeket jogszabályszerűen bírálta el, kivéve, hogy a határozatok rendelkező része nem tartalmazta azon tájékoztatást, hogy a benyújtott fellebezést indokolni szükséges, illetve az indokolás részben az illetékességet az R. 21. § (1) bekezdés a) pontjára alapozta a (8) bekezdés helyett.

Megállapította továbbá, hogy a 7854/2017. számú ügyben a gyámhatóság az eljárása során a jövedelemszámítás körében figyelembe vette a családi pótlékot, a tartásdíjat és a nyugellátást. Bár a gyámhatóság helyesen megállapította a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, a családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek – kivéve, ha a gyám a gyermek tartására kötelezett – a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak.

A határozatok kiegészítésre kerültek.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

A Család- és gyermekjóléti Központ javaslata a felmerülő problémákra:

A 2018. évben a Vásárosnaményi Járásban a legnagyobb problémát az előző évekhez hasonlóan az igazolatlan iskolai hiányzások jelentették, ezen belül is az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzások száma volt a legmagasabb.

Ezen kívül a szülői elhanyagolás, a nem megfelelő lakhatási körülmények, a család életvitele, valamint a szülők körében tapasztalható káros szenvedélyek voltak a veszélyeztettség vezető okai.

Gyermekek családból való kiemelésére a legtöbb esetben anem megfelelő lakhatási körülmények és a szülők szenvedélybetegsége miatt került sor.

A 2017. évhez hasonlóan továbbra is stagnál a bűncselekményt, szabálysértést elkövető kiskorúak száma.

Megoldási javaslatok:

Az igazolatlan iskolai hiányzások visszaszorítása várható az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésének köszönhetően. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végző szakemberek munkájuk során preventív, megkereső, segítő és támogató tevékenységet végeznek. Az oktatási intézményekben tanuló gyermekeknek, szülőknek tájékoztatást, információt nyújtanak a tankötelezettség teljesítéséről, az igazolatlan mulasztások következményeiről. Tevékenységük várható eredménye a tanulók és szüleik ismereteinek bővülése, felelősségérzetük, kötelességtudatuk erősödése, ennek következtében az igazolatlan mulasztások számának csökkenése.

Elő kell segíteni a hátrányos helyzetű lakosság higiéniai és lakáskörülményeinek javulását. Prevenációs előadások szervezése és lebonyolítása a gyermekek és szülei részére segítséget jelenthet a problémák mérséklése érdekében.

Továbbá a gyermekek és szüleik részére szervezett bűnmegelőzési, drog prevenációs előadások szervezése szükséges.

A Család- és gyermekjóléti Szolgálat által meghatározott célok, beazonosított problémák, javaslatok, prevenációs elképzelések:

Tanácskozásra megfogalmazott javaslatok, célok:

megfogalmazott cél	elérni kívánt hatás	felelős /- ök
Több esetmegbeszélést kell tartani, hogy a szakemberek minél szélesebb körben egymást támogatva, segítve tudjanak segítő tevékenységükbe	A gyermekek veszélyeztettségének megszüntetése érdekében, hatékonyabb együttműködést kialakítani. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés további fokozása: eset megbeszélés, eset konferencia, szakma közti beszélgetések, kerekasztal, egymás munkájának megismerése, egymás kompetenciájának megismerése. Konfliktusmegoldó, feszültségoldó foglalkozások kiteljesedni.	Család – és Gyermejjóléti szolgálat, jelzőrendszeri tagok
A prevenáció érdekében továbbra is folytatni kell a város területén a korábbi programokat.	Bűnmegelőzési fórumokat, drog-prevenációs és egészségügyi felvilágosító előadásokat, DADA programot folytatni kell.	Család – és Gyermejjóléti Szolgálat, Rendőrség

<p>Pályázati lehetőségek kiaknázása</p>	<p>Lehetőség szerint, új típusú felvilágosító szolgáltatásokat kell biztosítani a fiatal korosztály részére. A Család-és gyermekjóléti Szolgálat prevenciós programjainak megerősítése és további új programok kidolgozása, szülők, gyermekek, fiatalok vonatkozásában.</p>	<p>Család-és Gyermejjóléti Szolgálat</p>
<p>Interdiszciplinális működés kialakítása: az intézmények közötti szakmai munka, és párbeszéd javítása, eszmegbeszélések számának növelése, ami törvényi kötelezettség is-annak megtartása, több eszmekonferencia létrehozása. Gyakoribb megbeszélések a helyi problémáktól függetlenül</p>	<p>A szolgáltatások közötti együttműködés további erősítése –</p>	<p>Család –és Gyermejjóléti Szolgálat, Jelzőrendszeri tagok</p>
<p>Gyermekevédelmi ellátórendszer új felállításának megismertetése,</p>	<p>kompetencia határok és szakmai tevékenységek meghatározása az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára</p>	<p>Család - és Gyermejjóléti szolgálat, jelzőrendszeri tagok</p>
<p>Kora gyermekkori problémák felismerése és kezelése</p>	<p>- korai fejlesztést végző szakemberekkel való együttműködés javítása</p>	<p>Család - és Gyermejjóléti szolgálat, Nevelési Tanácsadó Pedagógiai Szakszolgálat</p>
<p>Tájékoztatás szélesebb körben</p>	<p>Szóróanyagok, segítségével gyermeket nevelő családok széleskörű tájékoztatása</p>	<p>Család – és Gyermejjóléti Szolgálat</p>
<p>Pszichológusok tevékenységének kiterjesztése.</p>	<p>Tervezett csoportok működtetése, (szorongó, tanulási képességjavító, szülőcsoport,munkanélküliekkel, és adósságkezelési csoportok), annak érdekében, hogy a klienseket minél szélesebb körben tudjuk segítő tevékenységbe bevonni őket</p>	<p>Család – és Gyerejjóléti Szolgálat, Pszichológus Nevelési Tanácsadó, jelzőrendszeri tagok</p>

Szabadidős tevékenységek bővítése,	Nyári tábor, ifjúsági klub létrehozása, alternatív programokba bevonni a fiatalokat.	Család – és Gyerekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás hatékonysága nagymértékben függ az időben történő beavatkozástól. Ehhez viszont szükség van egy jól szervezett és jól működő észlelő- és jelzőrendszerre. A jogszabályi előírások ugyan meghatározzák a jelzőrendszer tagjait, feladataikat és jelzési kötelezettségüket, azonban ennek ellenére a működés még mindig nem zökkenőmentes. A tagok nem minden esetben teszik meg a jelzéseket – amely mögött állhat a következményektől való félelem vagy az információ hiány is. A jelzőrendszer tagjaival szemben érvényesíthető szankciók (pl. fegyelmi felelősségre vonás) alkalmazásának még nincs mérhető kimenete. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát növelné, ugyanakkor a gondozási időtartamot csökkentené, ha minden jelzőrendszeri tag együttműködne a Család- és gyermekjóléti Szolgálattal, emiatt a szakmaközi együttműködés összehangolására szeretnénk hangsúlyt fektetni. A rendszeres eszmegbeszélések megtartása, közös megoldások keresése az érintett jelzőrendszeri tagokkal továbbra is nélkülözhetetlen. A kevésbé aktív jelzőrendszeri tagok motiválása, arra vonatkozóan, hogy a szakmaközi eszmegbeszélések aktív résztvevőivé váljanak. Éves célkitűzéseink a jelzőrendszeri tagok beszámolóit, visszajelzési és a munkánk során szerzett tapasztalataink alapján kerültek megfogalmazásra.

A Család-és gyermekjóléti Központtal való együttműködés is elősegíti a hatékonyabb probléma feltárást, azok megoldására közösen tudunk lépéseket tenni az eredményes munkavégzés érdekében. A cselekvési tervek alapos összehangolása és a közös családlátogatások is fokozzák az eredményességet.

A jelzőrendszeri tagok által tett javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- Ruha, játék, élelmiszeradomány juttatása a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok részére.
- Tájékoztatás és információközvetítés a segítségnyújtási lehetőségekről.
- Az igazolt és igazolatlan iskolai hiányzások következményeiről, törvényi előírásokról.
- Prevenációs eszközök alkalmazásával az iskola kerülés megakadályozása, és a tanulói lemorzsolódás csökkentése.
- Családok életminőségének javítása.
- Tapasztalatcsere a szakemberek között.
- A tanulók jogainak és kötelezettségeinek megismertetése.
- A szülők figyelmének felhívása kötelességeik teljesítésére, elsősorban a gyermek óvodai és iskolai tankötelezettségére vonatkozóan.
- Szabadidő hasznos eltöltése a szülők bevonásával.
- Felhívni a fiatalok figyelmét a korai terhesség hátrányaira, ezzel elkerülve a korai iskolaelhagyást és a korai lemorzsolódást.
- Biztatni őket a munkalehetőségek kihasználására. Motiválás elősegítése a képzésre, és továbbképzésekre.
- Törekedjünk a családokkal közösen a tisztább és élhetőbb környezet kialakítására, lakókörnyezetük folyamatos karbantartására, tisztántartására.
- Figyelemfelhívás prevenációs eszközökkel az egészséges életmód kialakítására a gyermekek és azok családjai körében.
- Kiemelt fontosságú szerepet kap a dohányzás, alkohol és drogfogyasztás csökkentése és

megszűnése a fiatalok körében.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Önkormányzatunknak nincs hatályban lévő bűnmegelőzési programja, a vonatkozó jogszabály ennek megalkotását kötelezően már nem írja elő. Azonban ebben az évben Önkormányzatunk elhatározta, hogy Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (KEF) alakít a kormányhivatal, az egyházi és civil szereplők, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az egészségügyi és szociális ellátók részvételével.

A Vásárosnaményi Rendőrkapitányság az elmúlt évre vonatkozóan elkészítette és önkormányzatunk részére benyújtotta e tárgyban a tájékoztatóját, melyet az alábbiakban - teljes terjedelmében - a Képviselő-testület elé terjeszték:

Vásárosnaményban a gyermek, és fiatalok (eljárás alá vont személy/elkövetők) személyek által elkövetett bűnelkövetések száma:

- szabálysértés: gyk.: 0. fk.: 1.
- bűncselekmény: gyk.: 0, fk.: 6.

Gyermek, és fiatalok sérelmére elkövetett:

- szabálysértés: gyk.: 0. fk.: 0.
- bűncselekmény: gyk.: 1. fk.: 5.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében:

A családokban az anyagi illetve jövedelem problémák hátrányosan hatnak a gyermek fejlődésére és esetenként veszélyeztető tényezőket is jelentenek. A szülők életvitelében, nevelési tevékenységében felmerülő negatívumok, a gyermek megfelelő fejlődését gátolják, vagy akadályozzák.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a fiatalok körében:

A korábbi veszélyeztetettség következtében kialakult agresszivitás, bűnözés vagy szorongás, csavargás pszichés problémák kialakulásához vezethet. Saját személyiségében rejlő rizikófaktorok antiszociális viselkedés, droggal való rokonszenvezés, drogos barátok, iskolai kudarcok, iskolai tevékenységben való részvétel hiánya, kimaradozás az iskolából, barátok befolyásolása. Ezekkel naponta szembe kell nézzenek a fiatalok, a helyes döntés meghozatala a tapasztalt példán és a személyiségükön múlik.

A bűnmegelőzésben, prevenciók munkában szerzett tapasztalatok:

Az óvodákban balesetmegelőzési foglalkozás keretén belül az Ovi-zsaru program elemeit felhasználva kerülnek az előadások megtartásra. Lehetőség szerint látványelemekkel egybekötött foglalkozásokról van szó, amikor fabulák kerülnek bemutatásra. Játékos a kézügyességet is fejlesztő, az óvodai dolgozókat is bevonó kreatív foglalkozásokon „rendőr jelvény”, készítés nagyon kedvelt a gyerekek körében. A közlekedési szabályok megismerésének és a szabályok betartásának fontosságára is visszatérően felhívjuk a gyerekek figyelmét.

A gyermek- és fiatalok védelmének javítása érdekében rendszeres esetmegbeszélés a problémás gyermekek szüleivel olyan körben, amikor jelen van az iskola pedagógusa, osztályfőnök, gyermekjóléti szolgálat képviselője, valamint az iskola rendőre. Ebben a körben valószínűleg megoldást lehet találni a felmerült problémára.

Az iskolákban fontos az iskola rendőrének a rendszeres megjelenése, az iskola igazgatójával, tanárokkal a kapcsolat fenntartása. Rendszeresen bűnmegelőzési és közlekedésrendészeti oktatás, előadás megtartása.

A megvalósult prevenciók tevékenységei, célok, elképzelések:

2018. évben a Városnaményi középiskolákban, óvodákban, általános iskolákban rendszeresen bűnmegelőzési előadás megtartására került sor, amelyet külön ezzel a témakörrel foglalkozó előadó tart. Az óvodákban az Ovi-Zsaru az Eötvös iskolában a D.A.D.A. program, más iskolákban a D.A.D.A. illetve az Ellen-Szer programra épülő bűnmegelőzési előadások kerültek megtartásra. Az érettségi előtt álló diákok részére önkéntes közösségi szolgálat kerül megszervezésre.

2018. évben öt város - Vásárosnamény, Baktalórántháza, Kisvárd, Mátészalka, Nyíregyháza - középiskolaival van érvényes együttműködési megállapodásunk, az önkéntes közösségi szolgálat megszervezéséhez, melyek a visszavonásig érvényesek.

Az intézményekből 68 diák összesen 1344 szolgálati órát teljesítettek. A szolgálatot minden nap, heti váltással, alkalmanként 3-3 órában teljesítették a délelőtti és a délutáni frekvenciált időpontokban.

A középiskolás diákok a „ZÖLD KOMMANDÓ,, környezetvédelmi programban együttműködési megállapodás alapján az elmúlt évben négy alkalommal, a természet védelmében is aktív szerepet vállaltak, mely során nem csak az illegális szemétkerakó helyek felkutatásában vettek részt, hanem a jogellenesen elhelyezett szemét összegyűjtésében is. Részt vettek a „Te Szedd” országosan meghirdetett környezet védelmi programban is. A két gimnáziumban bűnmegelőzési tanácsadó teljesít szolgálatot folyamatosan a tanítási időben, a felmerülő problémákat így azonnal a helyén tudja kezelni.

A 2018. évben illetékességi területünk iskoláiban, önkormányzatoknál 412 órában, 7793 gyereknek, 2494 felnőttnek lett előadás tartva különböző témakörben. Az előadásainkon megszólított személyek száma összesen: 10.287 fő volt.

A jól bevált prevenciók programjainkat a jövőben is tovább kívánjuk folytatni, az átadott ismeretanyagot folyamatosan aktualizáljuk. Az „intelligens „ bűnelkövetési módokra külön témakörök kidolgozásával hívjuk fel a diákok és szülők figyelmét azzal a céllal, hogy el tudják kerülni a bűnelkövetővé vagy áldozattá válást.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

Vásárosnamény Város Önkormányzata a gyermekjóléti, gyermekvédelmi alap, kötelező vagy vállalt feladatait saját fenntartású, vagy kistérségi társulások intézmény, illetve feladat-ellátási szerződés útján látja el.

A városban működő civil szervezetek a fenti területeket nem fedik le teljes körűen. Ezek a szervezetek az

alábbiak szerint kategorizálhatók: egyesületek, sportegyesületek, alap- és középfokú oktatási-nevelési intézmények alapítványai. Az oktatási-nevelési intézmények alapítványainak célja minden esetben az intézményi oktatás feltételeinek javítása, az SZJA 1%-ából befolyó bevételekből.

Az önkormányzatok alapvető kötelessége és érdeke, hogy feladataikat költséghatékony módon oldják meg, részben mert közpénzek felhasználásáról van szó, részben pedig e feladatok rendszerint alulfinanszírozottak. Ez utóbbi olyan megoldások keresésére ösztönzi az önkormányzatokat, melyek lehetőség szerint minimális költségvetési forrás lekötésével megfelelően biztosítják az ellátást. Az együttműködés egyik lehetséges formája a feladatmegosztás. Az önkormányzatok saját forrásaik és kapacitásuk kiegészítésére, a rugalmasság és a szaktudás bővítésére keresik az együttműködés lehetőségeit a kultúra, sport- és szabadidő, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, környezetvédelem, településfejlesztés területén.

A Városban működő civil szervezetek (melyek tevékenysége a gyermekvédelem területét érintik):

„Együtt az úton” Közhasznú Egyesület (székhelye: 4481 Nyíregyháza, Kemecsei u. 48-50., a továbbiakban: Egyesület). Az egyesület beszámolóját teljes terjedelmében a Képviselő-tetsület elé terjeszték:

Egyesület célja, feladata:

Az Egyesület 2006-ban jött létre azzal a céllal, hogy szociális alapszolgáltatást nyújtson hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személyek számára. Elsődleges feladatuként, szociális alapszolgáltatások biztosítását vállalta. Az Egyesület nem állami fenntartású, szociális tevékenységet folytató non-profit szervezet. Egyesületünk jelenleg egy integrált szociális ellátást nyújtó intézményt működtet Nyíregyházán. Ez az intézmény fogyatékkal élők nappali ellátását, idősek nappali ellátását és támogató szolgálat működtetését foglalja magába.

Ezen kívül 2006 óta támogató szolgálatot működtet Vásárosnaményi székhellyel is, ahol klienseink számára nyitva álló helyiséget biztosítunk, melynek címe: 4800 Vásárosnamény, Esze Tamás u. 4. sz. Klienseink részére telefonon illetve interneten tudunk elérhetőséget biztosítani.

Telefonszámunk: 06-30- 288-0799

E-mail címük: egyuttazuton2006@freemail.hu

Az egyesületről bővebben tájékozódni a honlapunkon lehet. Elérhetősége: www.egyuttazuton.hu

A támogató szolgálat az egyesületünk megalakulása óta(2006. 08. 01.) biztosítja szociális alapszolgáltatási tevékenységét fogyatékkal élők számára a vásárosnaményi járásban.

A támogató szolgálat tevékenységének fő célja, hogy szolgáltatásaival a különböző fogyatékosági csoportokhoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedését segítse annak érdekében, hogy megszokott környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket.

Ennek érdekében az illetékességi területükön élő fogyatékos személyek részére a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- Személyszállítás
- Személyi segítségnyújtás
- Információnyújtás, tanácsadás
- Szabadidős programok szervezése

Az ellátottak köre:

A támogató szolgálat a működési területén biztosítja az otthonában-egyedül vagy családjával- élő mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi sérült, halmozottan sérült és autista személyek ellátását. Az ellátás igénybevételére jogosult minden ellátási területünkön élő fogyatékos személy.

A Támogató szolgálat elsődleges **célkitűzése** a szociálisan rászorult személyek felkutatása, egyénre, személyre szabott szolgáltatás, gondozás biztosítása, a szükségleteik kielégítése érdekében szolgáltatások elérése, biztosítása.

Ellátottak rászorultság szerinti megoszlása:

Az ellátottak jellemzően nehéz anyagi körülmények között élnek, hiszen a családok életvitelét jelentősen befolyásolja, hogy a családban fogyatékos személy él, mivel a fogyatékkal élő személyek más ellátási igényekkel rendelkeznek. A támogató szolgálat szolgáltatásai kifejezetten a fogyatékos személyek ellátási igényeire épülnek.

A Vásárosnaményi székhellyel működő Támogató Szolgálatnak 2018-ban 60 fő szociálisan rászorult klienssel van megállapodása.

Az ellátottak zömében mozgásszervi fogyatékossgal élők, illetve értelmi sérültek és látássérült emberek. Kisebbszámúban vannak köztük autista, halmozott és hallásfogyatékos személyek. Jelenleg 5 fő halmozottan fogyatékos vagy autista ellátottat gondozunk rendszeresen.

A gondozottak nagy részét a Vásárosnaményi járásban, főleg a beregi településeken és Vásárosnamény városban élő fogyatékos személyek alkotják. Vásárosnaményban jelenleg 15 fő ellátottnak segítik a mindennapi életvitelét.

A szolgáltatások közül a kliensek leginkább a **személyi segítséget** veszik igénybe. A gondozónők az ellátottak szükségleteinek és igényeinek megfelelő, személyre szabott szolgáltatást nyújtanak, a családdal, és az egészségügy szakembereivel együttműködve.

Leggyakrabban igénybe vett szolgáltatások:

- ápolási, gondozási tevékenységek,
- gyógyszerfelíratás és kiváltás,
- a kliens háztartásának vitelével kapcsolatos feladatok,
- ügyintézés segítése, bevásárlás stb.

Másik fő szolgáltatás a szállító szolgáltatás:

Feladata, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. A szolgáltatás az ország egész területére igénybe vehető.

- Az elmúlt évben is heti rendszerességgel szállított a támogató szolgálat több kiskorú ellátottat oktatási intézményekbe, pl. Nyíregyházára a Bárczi Gusztáv Speciális Iskolába és a Ridens Szakképző Iskolába. Ez nagy segítség minden család számára. A gyermekek biztonságos körülmények között, szakképzett gondozói felügyelet mellett vannak az utazás alatt is.
- A szállítási tevékenységre nagy igény mutatkozik az egészségügyi intézményekbe történő szállítások esetében is. Leggyakoribb szállításokat ezen belül a járó beteg szakrendelésre, kórházi kezelésekre történő szállítások adják.
- Egyéb szállítási szolgáltatásokra is egyre nagyobb igény van. Ilyen a bevásárlás, ügyintézés, stb.

Információnyújtás, tanácsadás:

A támogató szolgálat alap feladatai közé tartozik az információnyújtás, tanácsadás.

Ezen szolgáltatás célja, hogy a fogyatékos személyek hozzájussanak minden olyan információhoz, amely szükséges ahhoz, hogy döntési helyzetbe kerüljenek problémáik megoldásakor. Az információnyújtás, tanácsadás telefonon, levélben és személyesen vehető igénybe. A szolgáltatást a támogató szolgálat vezetője biztosítja.

A minőségi szolgáltatás biztosítása érdekében a jogszabályban kötelezően előírt dolgozói létszámnál az Egyesület több munkatársat is foglalkoztat, így 3 fő szociális gondozó és ápoló végzettséggel rendelkező személyi segítővel biztosítják szolgáltatásokat.

A dolgozóink mindannyian rendelkeznek a munkakörükhöz szükséges szakképzettséggel és részt vettek az NCSSZI által szervezett speciális képzésen, ahol mindannyian sikeres vizsgát tettek. Ez egy speciális végzettség, ennek elvégzése kötelező minden támogató szolgálatnál alkalmazott dolgozó számára. Külön tanfolyamon vettek részt a személyi segítő, a gépjárművezető, és a szolgálat vezetője. A munkatársak közül ketten alapfokú jelnyelvi tolmács képzettséggel is rendelkeznek.

A szállító szolgáltatást a jogszabályi előírásoknak maradéktalanul megfelelő, az előírt felszereltségű,

akadálymentesített gépjárművel biztosítják.

A támogató szolgálat által 2018. évben teljesítendő feladategységek száma 7470.

Alapszolgáltatásunk egyik fontos feladata és célkitűzése a **szabadidő hasznos eltöltésének** segítése, saját programok, kirándulások szervezésével és azokhoz való eljutás segítése. Az Egyesület kliensei és igény szerint a hozzátartozók is az elmúlt évben több rendezvényen, kiránduláson vehettek részt:

A legtöbb fogyatékkal élő ember, valamint családtagjaik nehezen mozdulnak ki megszokott környezetükből. Önerőből nem is tudnak eljutni ilyen helyekre. Sokszor hiányzik számukra az a fizikai segítség is, amit a gépkocsivezetők, gondozónők tudnak biztosítani.

2018. év szeptemberében ismét megrendeztük a hagyományos családi napot is, mely ismét nagy sikerrel zajlott. A rendezvény fő célja, hogy az egyesület kliensei, hozzátartozói, dolgozói, együtt tölthessenek el egy csodálatos, programokban gazdag napot. Tapasztalataik alapján a fogyatékkal élő emberek is természetesen igénylik a különböző rendezvényeken való részvételt, a kirándulásokat, szabadidős programokat.

A fogyatékkal élők fejlődését elősegíti a kulturális, szabadidős rendezvényeken való részvétel. Fontos az is, hogy ne csak hasonló sorsú embertársaikkal találkozzanak, hanem társadalmi integrációjukat elősegítve eljussanak távolabbi helyszínekre, különböző programokra.

A programok alatt barátságok, jó kapcsolatok alakulnak ki.

A társadalom által elvárt viselkedési normákkal, szabályokkal ismerkedjenek, valamint ez a többségi társadalom számára is lehetőség az elfogadás erősítésére.

Ezek a programok olyan élményekkel gazdagították ellátottaink mindennapjait, hogy még hónapok elteltével is szívesen emlékeznek vissza a különböző kulturális előadásokra, programokra, mely által segítettük szabadidő hasznos eltöltését.

A jövőben szeretnénk még több olyan programot, rendezvényt szervezni ellátottaik számára, ahol a különböző generációk együtt vesznek részt, és minden korosztály jól tudja érezni magát.

A különböző ünnepeket is próbálják szebbé tenni az ellátottaik számára, ezért az Egyesület olyankor megajándékozza klienseit. Nőnapon virággal köszöntötték a hölgy gondozottakat, a névnapokat együtt ünnepelték. Mikulás napján minden ellátott számára csomagot adnak.

Karácsonykor közösen ünnepelték az ellátottakkal, és szaloncukorral kedveskedtek nekik. Az ellátási területen a fogyatékkal élők és családtagjaik körében végzett felméréseik alapján úgy gondolják, hogy továbbra is nagy igény van szolgáltatásokra. Úgy vélik, hogy ebben a régióban szükség van támogató szolgálat további működésére. Ezt a befogadott feladategységek túlteljesítése, a gondozott órák száma, illetve a megtett kilométerek támasztják alá.

A napi munkánk eddigi tapasztalatai, a folyamatos pozitív visszajelzések az ellátottak és családtagjaik részéről, a megkötött megállapodások száma is alátámasztja, hogy segítő tevékenységükre igény van, szükség van az általuk nyújtott minőségi szolgáltatásra.

Céljuk továbbra is, hogy segítsék a fogyatékkal élőket abban, hogy a társadalom teljes jogú tagjaivá válhassanak, s mindennapi életvitelüket tegyék könnyebbé, hasznosabbá. Az Egyesület (mint fenntartó) továbbra is szeretné biztosítani a térségben a már 2006. óta működő minőségi szociális alapszolgáltatást, a Támogató szolgálat biztosítását.

Ellátást igénybevevők életkor szerinti megoszlása:

- 0-18 éves: 11 fő
- 19-60 éves: 23 fő
- 61 év felett: 26 fő

Kliensek nemek közötti megoszlása a következő:

- 46 %-a férfi
- 54 %-a nő.

Fogyatékoság típusa szerint:

- mozgásszervi: 33 fő
- értelmi: 12 fő
- látás: 8 fő
- hallás: 2 fő
- autista: 2 fő
- halmozott: 3 fő

Ellátottak rászorultság szerinti megoszlása:

- Vakok személyi járadékában részesül: 3 fő
- Fogyatékosági támogatásban részesül: 36 fő
- Magasabb összegű családi pótlékban részesül: 21 fő.

Megoldás Közhasznú Egyesület: Az egyesület által megküldött beszámolót teljes terjedelmében a Képviselő-testület elé terjeszték:

A civil szervezet 2004 áprilisában alakult. Székhelye: 4600 Kisvárdai, József Attila út 58., telephelye: 4800 Vásárosnamény, Esze Tamás utca 4. Jelenleg megközelítőleg 730 fő számára biztosít ellátást. Az egyesület jelenleg 1 támogató szolgáltatást, 1 közösségi pszichiátriai ellátást, 2 fogyatékos személyek nappali ellátását, és 2 pszichiátriai betegek nappali intézményét működteti a térségben.

Működési területe Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a Kisvárdai, Vásárosnaményi és a Záhonyi járás területei.

Az egyesület székhelyén nyújtott szociális szolgáltatások:

1. Pszichiátriai betegek nappali ellátása (férőhelyszám: 30 fő): Elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteggyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, Társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Ellátási területe: Kisvárdai kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések.
2. Fogyatékos személyek nappali ellátása (férőhelyszám: 65 fő): Elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálása részben képes vagy önellátása nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az időseket - napközbeni étkeztetését. Ellátási területe: Kisvárdai kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések, valamint Nyírkarász, Nyírmada, Nyírtass települések közigazgatási területe.
3. Támogató szolgáltatás: A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. Ellátási területe: Baktalórántháza kistérséghez, Kisvárdai kistérséghez, Vásárosnaményi kistérséghez és a Záhonyi kistérséghez tartozó települések.
4. Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás: A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik. Ellátási területe: Záhonyi járáshoz és a Kisvárdai járáshoz tartozó települések, valamint Vásárosnamény, Aranyosapáti, Gemzse, Gyüre, Ilk, Kisvarsány és Nagyvarsány települések közigazgatási területe.

Vásárosnaményi telephelyen működő szociális szolgáltatásai:

1. Pszichiátriai betegek nappali ellátása (férőhelyszám: 30 fő): Ellátási területe: Vásárosnaményi járáshoz tartozó települések közigazgatási területe.
2. Fogyatékos személyek nappali ellátása (férőhelyszám: 50 fő). Ellátási területe: Vásárosnaményi járáshoz tartozó települések közigazgatási területe. A vásárosnaményi épület nyitva álló helyiségként szolgál a támogató szolgáltatást és a közösségi pszichiátriai ellátást igénybe vevők számára.

A nappali ellátást fogyatékkal élő és autista személyek részére hoztuk létre, hogy az itt dolgozó szakemberek segítségével mindennapi életvitelükben komplex segítséget kaphassanak, ezáltal személyes céljaikat megvalósíthassák. 6-8 fős gondozási csoportokat alakítottak ki annak figyelembe vételével, hogy az ellátottak milyen korral és fejlettségi szinttel bírnak.

A kötelező szolgáltatások biztosításán túl a dolgozók elsődlegesnek tartják, olyan programok létrehozását, mellyel hozzásegítik ellátottaikat ahhoz, hogy a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat. Ennek érdekében indult el a szociális foglalkoztatás. Jelenleg Vásárosnaményban 5 fő vesz részt fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban.

Fogyatékos személyek nappali ellátásának célja

A nappali ellátás a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő, ill. autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra.

A nappali ellátás egyéni szükségletekre alapozott, hosszabb távú ellátásokat kínál, amely nagymértékben épít a kliensek aktív és felelős részvételére, valamint a nyitott programokon résztvevők kooperatív készségére.

A nappali ellátást a fogyatékkal élő, illetve autista személyek részére hozták létre, hogy az intézményben dolgozó szakemberek mindennapi életvitelükben komplex segítséget nyújtsanak, ezáltal az ellátottak személyes céljaikat megvalósíthassák.

Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye

A pszichiátriai betegek nappali intézménye az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állasközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását.

A pszichiátriai betegek nappali intézménye elsősorban a saját otthonukban élő, a tizennyolcadik életévüket betöltött fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az ellátás célja, hogy a pszichiátriai betegek részére olyan napközbeni ellátásokat biztosítson, amelyeknek feladata az ellátottak komplex pszicho-szociális rehabilitációjának az elősegítése. Ennek érdekében megtörténik az ellátottak személyes szükségleteinek és céljainak a felmérése, és ezek alapján az ellátottal való egyetértésben egyénre szabott gondozási terv kerül kidolgozásra.

A pszichiátriai betegek nappali intézményében olyan programokat biztosítunk, amelyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségbe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállóknak számára is hozzáférhetőek.

Fogyatékosok nappali ellátása

Ellátást igénybevevők életkor szerinti megoszlása:

- 0-18 éves: 1 fő
- 19-60 éves: 48 fő

- 60 év felett: 9 fő

Klienseink nemek közötti megoszlása a következő:

- férfi: 30 fő
- nő: 28 fő

Fogyatékoság típusa szerint:

- mozgásszervi: 22 fő
- értelmi: 18 fő
- látás: 7 fő
- hallás: 5 fő
- autista: 2 fő
- halmozott: 4 fő

Pszichiátriai nappali ellátás

Ellátást igénybevevők életkor szerinti megoszlása:

- 0-18 éves: 0 fő
- 19-60 éves: 20 fő
- 61 év felett: 10 fő

Klienseink nemek közötti megoszlása a következő:

- férfi: 9 fő
- nő: 21 fő

A fogyatékosággal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményeikben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást.

A fogyatékosággal élők társadalmi életbe való befogadásánál, illetve a mindennapi életvételükénél az egyik legnagyobb szerepet játszó tényező, a különböző segítő/támogató szervezetek. A fogyatékosággal élő személyek is tudnak értékteremtő munkát folytatni. Azonban, hogy ez megvalósuljon sokszor tárgyi feltételekre szakmai segítségnyújtásra, támogatásra van szükségük. A Megoldás Közhasznú egyesület alapcélkitűzése a fogyatékkal élő emberek mindennapi segítségét, melyet már 13 éve végez civil szervezetként. A tapasztalataink azt mutatják, hogy érdemes kitartóan dolgozni és harcolni a fennmaradásért.

Vöröskereszt helyi szervezete is részt vesz különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészítik és támogatják a helyi **polgárőr** szervezetek, akik a közrend, közbiztonság védelmében, a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget.

Vásárosnaményi Diák Sportegyesület (székhelye 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 21.) A fiatalok számára a sportolás és testedzés lehetőségét biztosítja, utánpótlást nevel a futball és az úszás sportágakban, versenyeket szervez és a sport hagyományait ápolja.

Diákmozgalomért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Kossuth Lajos út 9/b.) A Vásárosnaményi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium tanulóinak támogatása.

Beregi Diáksport Egyesület (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 6-12.)

Eötvös József Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 6-12.): Célja a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, az éves iskolai névadó nap megrendezése, a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tárgyi feltételeinek javítása.

Kölcséys Gyermekéért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Damjanich János út 34.) Az

Egyesület fő tevékenysége a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kölcsey Ferenc Tagintézmény tanulóinak szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődésének segítése. Az iskola felszereltségének javítása. A nevelési feltételek javítása, korszerűsítése. A gyermekekkel kiemelten foglalkozók támogatása. Egyéni és csoportos tanulmányok támogatása. Tanulmányutak, szakkirándulások szervezése. Az idegen nyelvoktatás feltételeinek korszerűsítése, kulturális tevékenység.

BEREG Fiai Hagyományőrző Íjász Egyesület (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Szőlőskert u. 43.) Feladatuknak tekintik a gyermekekkel megismertetni és megszerettetni a hagyományokat.

Tiszaparti Jegenyék Alapítvány (székhelye: 4803 Vásárosnamény, Iskola u. 54.) Alaptevékenysége a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Petőfi Sándor Tagintézmény tanulóinak szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődésének segítése. Az iskola felszereltségének javítása. A nevelési feltételek javítása, korszerűsítése. A gyermekekkel kiemelten foglalkozók támogatása. Egyéni és csoportos tanulmányok támogatása. Tanulmányutak, szakkirándulások szervezése. Az idegen nyelvoktatás feltételeinek korszerűsítése, kulturális tevékenység.

Beregi Természet- és Környezetvédelmi Egyesület (székhelye: 4841 Jánd, Arany János tér 26.): Alaptevékenysége a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok ellátása, környezeti nevelés, környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédelem, állatvédelem és egyéb az alapszabály szerint.

Beregi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület (székhelye: Márokpapi, Bartók B. u. 24.): Tevékenységének célja ismeretterjesztő, képességfejlesztő foglalkozások szervezése és megvalósítása. közösségi rendezvények szervezése, lebonyolítása. Állatotthonban elhelyezett állatok élelmezése, őrzése, egészségügyi ellátása. Azon cél érdekében, alakult, hogy társadalmi kezdeményezéssel alapulva, a gyermek és ifjúsági korosztály bevonásával olyan szociális- és kulturális- környezetvédelmi- és szabadidős programok, projektek megvalósítása, amelyek biztosítják a kistérségben található települések fiataljai számára a korosztályuknak megfelelő minőségi életszínvonalat, választ adva a XXI. század – hátrányos helyzetű térségünket halmozottan érintő – kihívásaira, növelve ezzel a kistérség szociális, kulturális, gazdasági megtartó erejét.

Az Óvodás Gyermekekért Oktatási-Nevelési Alapítvány 1993-ban jött létre.

Az alapítvány célja:

- az óvodás gyermekek sokoldalú megsegítése a testi és értelmi nevelés terén,
- a szakmai felszereltség javítása, a nevelő munka technikai feltételeinek korszerűsítése érdekében,
- az egészséges életmódra nevelés feltételeinek korszerűsítése,
- esélyegyenlőség biztosítása, a családok mélyülő válságának oldása, a gyermekek sokoldalú foglalkoztatása, lehetőségeinek bővítése,
- az egyéni képességfejlesztés megvalósítása korszerű eszközökkel, a problémamentes iskolakezdés érdekében.

Az Alapítvány évek óta sikeresen működik, ennek köszönhetően számos eszköz és fejlesztő játék segíti a hátrányos-és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sokoldalú fejlesztését is.

A Naményi Gyermekekért Civil Társaság egy szülői kezdeményezés, amelynek közösségi célja, hogy élhetőbb környezetet tudjon teremteni az iskolában tanuló gyermekek számára. A Társaság 2017. június 27-én jött létre. Az első évben az iskolai fa játszótér rekonstrukciója volt a céljuk. 2018-ban padok kihelyezésében nyújtottak segítséget önkormányzati pályázati forrás felhasználásával.

A Csodakunyhó Klub 2013-ban alakult a Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ könyvtári részlegének a támogatásával. Cél az olvasni frissen megtanult gyermekekkel felfedeztetni az olvasás örömeit, hogy majdan könyveket szerető, könyvtárba szívesen járó felnőttekké válhassanak.

A településen működő négy polgárőr szervezet: a **Vásárosnaményi Polgárőrség**, a **Gergelyugornyai Polgárőrség**, a **Közbiztonsági Polgárőrség**, a **Vásárosnamény-Vitka Polgárőrség** tagjai folyamatosan

részt vállalnak a gyermekek számára rendezett programok megvalósításában, a biztonságuróól való gondoskodásban.

Az Önkormányzat a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban számít a civilek részvételére, így a városban működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúságiszervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktívközreműködésére, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

Előterjesztésem mellékletét képezi a határozati javaslat.

Az előterjesztést az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SzMSz.) 49. § (4) bekezdésének 1) pontja alapján a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékletét képező határozati javaslatot fogadja el!

Vásárosnamény, 2019. május15.

dr. Deák Ferenc
jegyző

„Határozati javaslat”
Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../..... (. . . . .) önkormányzati határozata

az önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, különös tekintettel a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetésére

A Képviselő-testület:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján

„A” változat:

Megtárgyalta és jóváhagyja az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018.évi ellátásáról készített **beszámolót** (átfogó értékelést).

„B” változat:

Megtárgyalta és az alábbi **kiegészítéssel hagyja jóvá** az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018. évi ellátásáról készített **beszámolót** (átfogó értékelést):

.....
.....

Felelős: Jegyző

Határidő: 2019. május 31.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester, Jegyző (helyben),
- 2) Önkormányzati Osztály Vezetője (helyben),
- 3) Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás (székhelyén),
- 4) Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ Vezetője (székhelyén),
- 5) Kisvárdai Tankerületi Központ (székhelyén),
- 6) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.),
- 7) Vásárosnaményi Rendőrkapitányság (székhelyén),
- 8) Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete (székhelyén).

Ellenőrizte: .....
Feketéné

Feketéné dr. Lázár Emese aljegyző

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Vásárosnamény, 2019. május 15.

.....
dr. Deák Ferenc
dr. Deák Ferenc
jegyző